

În locul romanului Măștile galbene, care se sfârșește și care a avut un atât de strălucit succes, vom începe în numărul viitor publicarea unui nou roman, care, suntem siguri, va avea același succes.

Ingropată de vie

Scenele cele mai mișcătoare, aventurile cele mai îndrăznețe vor face din romanul Ingropată de vie cea mai plăcută dintre lecturi.

Cititorul va fi captivat de la primul capitol al romanului.

Datorii la jocurile de noroc

— Te rog să mă crezi că Australia este o țară cu totul extra-ordinară! Cel puțin pe vremea mea așa era; spun asta, pentru că știu bine că toate lucrurile se schimbă. Moravurile, civilizațiile se transformă mereu; singură natura rămâne neschimbată.

De aceea cred că Australia trebuie să fi rămas și astăzi aceeași țară extra-ordinară.

Ah! ce ținuturi superbe!

Găsești acolo animalele cele mai frumoase, cele mai bizare de pe suprafața pământului!

Întâlnești reptile și pești cu aripi, păsări cu păr, alte păsări ale cărora strigăte îți amintesc vocea unui copil care plânge, sau aceea a unui om care ride.

Întâlnești fugere care au tulpinele înalte de câte douăzeci și cinci de picioare, și altele ale cărora ramuri se întind în formă de umbrele, cu toate că sunt foarte puțin înalte.

Cu cea mai mare uimire, observi că barometrul se urcă în momentul în care începe să ploaie, și se coboară când vremea se face frumoasă.

Întâlnești în cale indivizi cari își străpung nasul pentru a-și atârna o bucată de lemn sau un os...

Tata Maglor

Tata Maglor, un bătrân marinăr inteligent, puțin filosof, care navigase timp de șasezeci de ani prin toate părțile lumii, vorbea, noi ascultam într-o tăcere religioasă.

Tata Maglor era mulțumit. Îi plăcea să-și arate talentul său de povestitor, și să producă oare-care efect asupra auditoriului. În seara aceea — cum toți ascultau cu cea mai mare atenție, dansul era gata să scoată din sacu-i fără fund, vre-o poveste pasionantă, potrivită cu împrejurarea.

Erau pe acolo și doi pariseni și ma-

rinarul era foarte mulțumit că avea prilejul să uimească niște domni din Capitală.

Auzisem și eu vorbindu-se prin ținut despre aventurile bătrânului marinăr, Maglor, și eram curios acum să aud vre-una din întâmplările sale, povestită de el însuși.

— Vrei, tată Maglor, îl întreba eu, vrei să ne spui și nouă, ce lucru anume te-a mirat mai mult, în minunata țară a Australiei?

Bătrânul mă privi lung, își scoase pipa, o umplu bine, și după ce trase câte-va fumuri, zise:

— Ce lucru m'a mirat mai mult în Australia?

O partidă de cărți între doi squateri!

Toată lumea rămase mirată de răspunsul acesta. Nimeni însă nu-l întrerupse pentru că se temeau ca nu cumva să-l supere, în care caz, Maglor n'ar mai fi povestit nimica.

— Mai întâi de toate, reluă Maglor, trebuie să știți ce se înțelege în Australia prin cuvântul squater.

Sunt niște proprietari, concesionari ai unor locuri de pășunat foarte vaste, în care pasc miș de miei, de boi și de cai.

Am cunoscut mai mulți squateri la Melbourne; veneau acolo fie pentru afaceri, fie pentru ca să mai cheltuiască ceva bani și să mai uite monotonia vieții lor de agricultori.

Cei doi adversari

Printre aceștia, erau doi, Iossuah Harrissau, un american și Wilkie Forster un englez, cu cari întrețineam legături de prietenie.

Fizicește, cei doi squateri nu semănau de loc unul cu altul.

Harrisson era brun, purta barbă, avea trăsăturile feței regulate, aproape frumoase, simpatice, în orice caz.

Înalt de statură, corpulent, omul acesta respira sănătatea și puterea.

Auzisem spunându-se despre el, că ar fi un tanțos abil și un vânător de merit.

Forster era mic de statură, blond, delicat; dar omul acesta avea o musculatură de fier, și mulți îl văzuseră făcând niște lucruri pe care nici odată nu le-ar fi așteptat de la dînsul.

Deasupra ochiului drept avea o cicatrice adâncă, urmă a unei vechi răni, cicatrice care se înroșia ca focul ori de câte ori Forster avea o emoție mai violentă.

Părea să aibă vre-o patruzeci de ani, ca și tovarășul său; de alt-fel, aceasta era singura asemănare pe care ar fi putut-o face cine-va între ei.

Oamenii aceștia mă interesau. Îi credeam totdeauna împreună ca și cum ar fi fost cei mai buni prieteni; dar după oare-care indicii, putusem observa că Iossuah și Wilkie nu numai că nu se iubiau, dar chiar nutria un împotrivă

celui-l'alt o adevărată ură. Nu știam, care să fie pricina acestei urii ascunse, dar fără îndoială că era la mijloc o ceartă veche.

Într-o seară, m'am întâlnit cu Iossuah Harrissou și cu Wilkie Forster într'un «bar» pe care îl frecventau squaterii și căutătorii de aur.

Se bea foarte mult în localul acela, se juca și mai mult încă; adese-ori, joc și chef se sfârșiau cu focuri de revolver.

Mortii și răniții erau ridicați, se spăla dușumelele și atâta totul!

Așa dar, prietenii mei, stăteau unul în fața celui-l'alt și jucau cărți.

Iossuah era foarte palid și juca cu dinții strâși; picături mari de sudoare îi inunda fruntea.

Perdea, pierdea fără întrerupere.

Forster era liniștit, foarte liniștit; dar cu toate acestea, am surprins în ochii săi o flacără de veselie.

După o oră, americanul rămăsese fără nici o avere; banii, bijuteriile sale, animalele, terenurile, toate acestea deveniseră proprietatea «amicului său».

Suprema miză

— Nu mai am nimic de jucat, zise Iossuah, cu vocea înăbușită.

— Crezi? îl întreabă celalt, cu oarecare ironie.

— Ai dreptate; mi-a mai rămas numai viața... o pot juca și pe aceea contra vieții d-tale.

— Oh! partida n'ar fi de loc egală.

Acuma eu sunt bogat, de două ori mai bogat ca înainte, pe când d-ta nu mai ai nimica.

Cu toate acestea, voi primi propunerea d-tale, cu o singură condiție: acel care va pierde, va trebui să se sinucidă peste trei ani.

«În timpul acesta s'ar putea foarte bine ca d-ta să faci din nou avere. Atunci partida ar fi din nou egală».

— Primesc.

Si partida reîncepu.

Iossuah Harrisson perdu din nou.

Cei doi oameni se priviră o clipă cu fixitate; apoi plecară, fie-care în direcția sa...

Mulțumită unei întâmplări, am aflat mai târziu rezultatul acestei aventuri.

Harrisson se făcuse căutător de aur, și în scurtă vreme reușise să-și refacă averea.

Trăia acum liniștit și uitase cu totul de adversarul său Forster.

Acesta însă nu-l uitase.

După trei ani, exact cu o zi mai înainte de a se împlini termenul fixat, Forster se prezentă acasă la d. Harrisson, pentru a-și aminti angajamentul.

Datoria făcută la joc este o datorie de onoare. Harrisson își sbură creierii cu un glonte de revolver.

Forster a plecat mai târziu în China și s'a făcut misionar.

A murit într-o luptă cu boxerii.

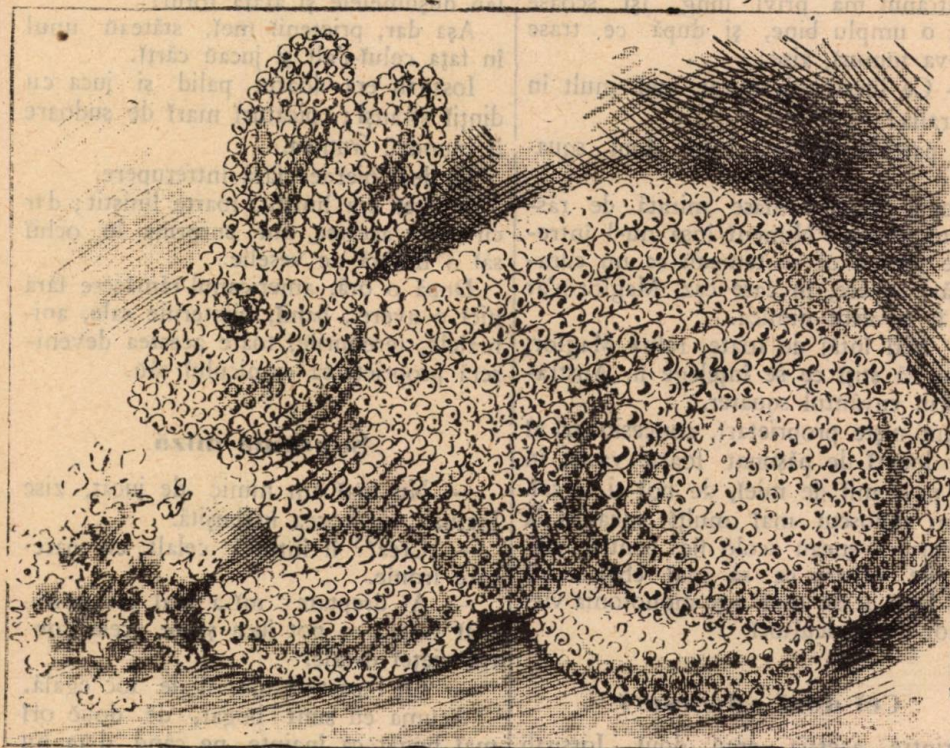
«Acesta este lucrul cel mai emoționant pe care l'am văzut în Australia, sfârși Maglor, care văzuse alte lucruri și mai interesante.

... Era într-o seară de vară când am auzit povestea aceasta; o seară de vară

plină de melancolie, care te făcea să te gândești la un vapor ce s'ar legăna încetșor pe mare, ducându-te spre Australia.

C. V.

Cel mai scump iepure

Ilustrația de mai sus reprezintă un iepure, care are o valoare de 220,000 de franci. Firește că nu este un iepure de carne și oase, ci dintr'un metal a cărui întreagă suprafață este încrustată cu mărgăritare veritabile; numai ochii sunt de

rubin. Cu totul sunt 3000 de mărgăritare de diferite mărimi, în valoare de 4 până la 10 franci și până la 2000 franci bucata. Înaintea iepurelui se vede un buchet de flori, care este făcut din diamante în valoare de 70,000 de franci.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE
LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Este de ajuns să ni le răpească cine va numai două sau trei ore, pentru ca apoi, când ne sunt redade, să ni se piră că ne naștem.

Cei patru tineri urcară scările cu repeziciune. Iată-î pe punte. Soarele arunca niște raze teribile; era o temperatură de foc. Și cu toate acestea, prizonierii reveniți sub cerul liber aveau impresia adierei unei brize sub cerul dulce al Italiei.

Cu o singură privire îmbrățișară scena

ne mai văzută care se desfășură pe puntea vaporului.

În spațiul acela deșert, pe care tocmai, singurătatea, îl făcea să aibă niște dimensiuni imense, un singur om, în același timp căpitan, șef de echipă, pilot și tunar, alerga în toate părțile, rezolvând problema imposibilă de a se afla pretutindeni în același timp.

Omul acesta era Alik!

Curajosul marinar încărcase din nou tunul.

— Fiți atente! strigă dânsul celor două copile.

Și cu câte-va mișcări repezi manevră tunul și dădu drumul proiectilului.

Un nor de fum alb apărură la gura tunului, urmat de o detunătură puternică.

Inlemniți de surpriză și de admirație, Totor și Merinos priveau în largul mării, ca și cum ar fi urmărite bomba.

— Nimerit! exclamă Totor.

— Bravo Alik! Bravo! adăugă Merinos.

Abia acum înțelegeau cei doi tineri ce însemnau salvele pe care le trăgea Alik. Abia acum vedeau dânsul ce însemnatate avea lupta aceea angajată de un singur om!

În apropiere, la o distanță de o milă, o flotilă înainta. Erau mai multe vase, care formau un semicerc, închizând oricând posibilitate de retragere spre insula olandeză.

Erau șalupe, șlepură, vaporase; în mijloc un vapor mai mare, care părea să fie vasul amiral al flotilei.

Bomba lui Alik se abătuse asupra uneia din acele șalupe, pe bordul căreia erau vre-o două-zeci de oameni. Șalupea se învârti în loc câte-va momente, apoi dispărură în adâncimă.

— Alik! este magnific!

— Ești prea bun domnule Harry! Dar aș voi măcar o jumătate de duzină de asemenea lovituri!

Vedeți în ce situație suntem.

— E Dick Seymour, nu este așa?

— Da, domnule Totor; Dick Seymour, cu întreaga-i bandă de pirați.

«Iată de ce spuneam că va trebui să trecem repede printre bărcile acestea.

«Avem destulă presiune?

— Privește cirul vaporului! Nu vezi ce nori negrii de fum aruncă? Arde cărbuni și petrol la un loc!

— Nu facem de cât abia șase noduri pe oră, și ne-ar trebui cel puțin zece noduri, pentru ca să putem tăia linia bărcilor.

— Lasă pe mine, dacă e așa! Merinos, dragul meu, să ne coborâm din nou la focare! Și, miș de tunete, chiar dacă aș ști că vom sări în aer!

— Să nu întârziți mult acolo. Numai două momente. Am nevoie de d-tră pentru tun și pentru m'raillousă.

«Până atunci, miss Nelly, mis Mary, vă rog.

— Ce trebuie să facem? întrebă cu vioiciune cele două fete. Mary își privea logodnicul, plină de admirație.

Un huruit strident acoperi răspunsul bravului marinar. Un obuz trecu ca fulgerul pe de-asupra punții vasului Morgan și se perdu în valuri, la o mică distanță.

— Prea lungă lovitură! zise Alik, cu cea mai mare răcială.

«Nu ți-î teamă, miss Nelly?... Nicid-tale Mary?

Nu ne temem de loc.

— Oh!.. oh!.. reluă Alik, e o ade-

vărată declarație de război. Dick Seymour ne crede numeroși, și voește să ne intimideze.

Abia se imprăștiase fumul pe care-l lăsase aburul în urma sa, și îndată pufură zări un stindard negru care fălăia în aer, deasupra catartului pavilionului. Dick Seymour arbora pavilionul negru al piraiilor, emblema teribilă a oamenilor scoși de sub scutul legilor.

Și arborarea acestui stindard însemna că numai era nici milă, nici îndurare, nici armistițiu.

Alik nu păru tocmai turburat în fața acestei declarații.

Acum, iușeala vasului crescuse mult; se cunoștea bine că Totor lucrează în camera mașinilor.

— Incălziți mereu!.. Incălziți!.. murmură Alik.

Și întorcându-se spre cele două fete, adăugă:

«Știu că sunteți întreprinzătoare, și curagioase... Vă voi pune acum la o muncă teribilă.

«Peste un moment, soarta noastră ar fi hotărâtă.

«Voi încărca acum tunul și mitrail-leuza. D-ta Mary veți rămânea lângă aceasta din urmă.

Când voi comanda: «Mitraillează, foc!».. d-ta veți întoarce manivela.

— Foarte bine!.. voi face tocmai cum spuți, Alik.

— D-ta, miss Nelly, bine voește a pune mâna pe frînghia aceasta... și când voi striga a doua oară «foc!».. să tragi de o dată, brusc, și din toate puterile.

«Ei, trebuie să mă reîntorc la bară.

De pe vasul pe care fălăia stindardul piraiilor, porni din nou un nor de vapor alb. Apoi, detunătura izbucni, și obuzul veni să se abată la o mică distanță de Morgan.

— Prea scurtă lovitură! murmură Alik; dar să ne păzim de cea de a treia.

Un moment trecu, un moment de neliniște, de așteptare groaznică.

Viteza vaporului Morgan creștea. Linia mișcătoare formată de flotilă dușmană era acum foarte apropiată.

Ah!.. dacă Alik ar fi avut mai mulți oameni la îndemână!

Să fi avut cel puțin opt oameni, pe un vas a căruia manevrare reclama cel puțin douăzeci și cinci de marinari!..

«S'ar fi mulțămît chiar și cu șase!.. Șase mateloți harnici, deprinși cu greutățile. Ah! ce strălucită ar fi fost atunci victoria sa!..

Dar așa, nu erau de cât cinci oameni. Și printre acești cinci cinci, erau și două fete, două eroine, fără îndoială, dar ori și cum, două ființe a căroră rezistență avea margini hotărâte.

Alik își îndreptă vasul spre dreapta.

Nelly și Mary, așteptau comanda, care întârzia cam mult.

De o dată, tresăriră.

— Fiți atente! strigase șeful de echipaj.

«Mitraillează, foc!.. Mary întoarse repede manivela. Undele aeriene vibrară.

Crrr!.. crrr!.. Apoi, o șuerătură lungă, și obuzul țîșni.

— Foc!..

Nelly simți că inima îi bătea să-i spargă pieptul. Inchise ochii, și punându-și toată puterea de care era capabilă, trase de frânghie.

— Buu!

Nelly rămase un moment nemișcată, înlemnită.

Își aducea aminte de timpul când nu putea suferi să se tragă salve de tun în apropierea sa; și acum, iată că ea însăși era aceea, care, cu deplină voință, trimetea în aer uragane de foc!

Alik ochise așa de bine, și comandase cu atâta tact, în cât ambele lovituri meraseră în plin.

Blesteme și strigăte de furie ajunseră pînă la iacht, care înainta acum cu o viteză destul de mare.

— Vom trece!.. vom trece! strigă entuziasmat, șeful echipajului.

«Ura!.. ura!..

În acelaș moment apăruse pe punte Totor și Merinos.

— Cum stăm cu presiunea? le strigă Alik de departe.

— Acum va fi prea mare, răspunse Totor.

— D-, mai mare poate de cât cum am voi-o, întări Merinos.

Nelly observă ceva bizar în figurile celor doi tineri, și întrebă îndată:

— Pentru D-zeu!.. ce aveți? Mă înspăimântați.

— Miss Nelly, peste un moment veți afla totul, răspunse Totor.

«Alik, după părerea d-tale, ce distanță ne mai desparte acum de Ceram?

— Vre-o opt-zece de mile. Poate și mai puțin, dar fără îndoială, că nici mai mult.

«Dar, pentru ce mă întrebi?

— Pentru că va trebui să ne grăbim.

— O!.. asta fără îndoială... Totuși...

— Așteaptă puțin... Cu ce viteză înaintăm acum?

— Trebuie să avem o viteză de cinci-spre-zece sau șase-spre-zece noduri pe oră!.. Pe legea mea dacă mai înțeleg ceva!

— Dar noi înțelegem foarte bine, nu-i așa Merinos?

«Așa dar, pentru a ajunge pînă la coastele olandeze, ne-ar mai trebui cam vre-o cinci ore?

«Morgan! lunea pe valuri cu o viteză bizară; se îndredta spre locul pe care obuzurile tunurilor îl deschiseseră în linia mișcătoare a flotilei dușmane.

Un nou obuz porni din vasul cu pavilionul negru. De astă dată, proiectilul lovi vasul aproape de cârmă.

— Da, ne vor trebui cam cinci ore, răspunse Alik, cu cel mai mare sângerect; dar aceasta cu singura condițiune ca vasul să nu primească prea mulie obuzuri în flancul său.

— Așa dar, suntem perduți! întreprinse Totor.

— Său mai bine zis, suntem aproape de a fi perduți, rectifică Merinos cu cea mai mare liniște.

(Va urma)

O vânătoare în țara somalilor

Sunt foarte greșiți cei ce spun că leiul din Africa sunt gata să dispară. Probă este întâmplarea unui maior englez Edye, care a omorât trei lei în mai puțin de trei minute.

În fruntea unui mic detașament, maiorul Edye plecase din Berbera ca să facă o inspecție între golful Aden și districtul Gululi. Chiar din ziua a treia de marș oasele de zebre și antilope ce întâlneau la fie-care pas, le arătau că sunt lei prin apropiere. Lucrul era foarte adevărat, căci în noaptea aceea lagărul fu atacat de vr'o zece din acești carnasieri, cari omorâră un câine și spintecară o cămilă.

Atacul fu așa de repede și de neașteptat, în cât animalele putură să fugă fără să fie ucise nici una dintre ele, cu toate împușcăturile soldaților. Dar gloanțele nu fuseseră pierdute cu totul, căci cum se făcu ziua se observă o dără groasă de singe, care se pierdea în depărtare după o colină acoperită cu arbori pitici. Era un indiciu prețios. Edye se hotărî să se răzbune pe fiare. O oră mai târziu el pleca pe lângă dără de singe însoțit de locotenentul său și de nouă soldați.

Gândul său era să surprindă ceata dormind ca să o înconjoare de toate părțile. În pustietățile arzătoare ale țării somalilor, care trece drept cea mai caldă din lume, fiarele au luat obiceiul să își caute hrana noaptea. Atunci își pândesc prada pe lângă izvoare.

Vânătorii au ajuns lângă colina unde l'au condus singele, după un mers oboșitor de două ore pe câmpia acoperită de ierburi uscate și spinii.

Dar acum încep greutățile. Prea puțin ca să înconjoare colina, le e frică ca să intre în stuși toți de odată ca să nu se deștepte leiul. Pe de altă parte, ar fi fost prea primejdios să se împarte în mai multe grupe. Mai era un punct însă care trebuia luminat: S'au ascuns leiul acolo ca să petreacă orele de arșiță? Edye se duse să cerceteze.

Însoțit numai de un soldat, el înaintază cu băgare de seamă și cu degetul pe trăgaciul puștei cu gloanțe explozibile. Celălalt tovarăș stătea gata să alerge la prima chemare.

După un mers de vr'o zece minute prin stuși, îi oprește un răcnet turios de fiară, anunțându-le că sunt aproape de inamic. Ar fi fost prea primejdios ca să aștepte atacul leilor pe un teren atât de

nefavorabil; de aceea Edye începu să se retragă.

— Stăpâne! strigă înfricoșat soldatul, în momentul când trei lei săriră peste arbuști tăind calea vânătorilor.

Erau două leoaice și un leu. Mai înainte ca leul să atingă pământul din săritura sa, Edye îl străpunge cu un glonte. Fără să plece pușca, apăsă pe al doilea trăgaci și una dintre leoaice căzu moartă.

Cu toată rana sa teribilă, leul tot mai urla. Cea-laltă leoaică se târa încet prin iarbă, gătindu-se să sară asupra oșterii.

lui. El, crezând că nu mai avea timp să-și încarce pușca, o luă de țeavă gătindu-se să se apere. În acest timp țipa mereu. Țipetele impresionară pe leoaică, făcând-o să se oprească puțin.

Această ezitare fu moartea ei, căci ofițerul își încărcă iute pușca și îi trimise un glonte între ochi.

Cei-lalți soldați nu ajunseră de cât ca să vadă agonia leoaicei. Cât despre soldatul care însoțise pe Edye, el o luase de mult la sânătoasă.

Z. Bărbulescu.

Ultima expediție a unui aventurier

— Urmare —

— Cred și eu, dragul meu; dar eu intenționat am venit noaptea. Se pare că garnizoana a fost întărită cu vre-o patru-zeci de oameni.

— E adevărat, don Fabricio; dar mai sunt și vre-o duzină de ofițeri tineri, dintre cari unii au luat parte la diferite lupte; dacă ași fi venit în timpul zilei poate că ași fi avut oare-care incidente cu oamenii aceștia, lucru care nu este de dorit nici pentru dînsii, nici pentru mine. Mai ales că socoteala despre care e vorba, nu e recunoscută în totul de către colonelul Espira.

— Ah! drace... uitam să-ți spun... murmură bătrânul sereno, scărpinându-se în cap.

— Ce este?

— Colonelul Espira...

— Ei bine?..

— Nu mai este colonel...

— Ah!

— A fost un pronunțament în urma unui consiliu de război convocat pentru a judeca două spioni francezi; colonelul le-a luat apărarea și a fost el însuși condamnat la moarte ca trădător.

— Condamnat la moarte?

— Va fi împușcat împreună cu cei-lalți.

— Și când va fi executată sentința?

— Măine dimineață.

— Atunci, amigo, avem și mai puțin timp de pierdut.

«Spune-mi cine a fost ales în locul lui Espira?

— Unul dintre cei două comandanți ai milițiilor.

— Negustorul de piei sau fabricantul de rachi?

— Negustorul de piei.

— Ua pungaș, Pedro, un adevărat pungaș!

În timpul acesta cei douăzeci de cavaleri ai mușterii veniseră să ia loc la spatele șefului lor.

Locotenentul care îi comanda—un italian—se apropie de Fabricio.

— Șefule, paznicii simt cu noi.

Și arată trei oameni cu mâinile legate la spate și având căluș la gură.

— Eliberați-i! ordonă șeful.

Ordinul fu executat îndată.

Fabricio scoase din buzunar câte-va piese de aur și le dădu nouilor funcționari:

— Iată pentru toți.

«Tu,—și se întoarce către unul din paznici,—vei conduce pe locotenentul meu și-ți vei arăta locul unde se află soldații și ofițerii mei.

«Pe voi,—și se întoarce spre cei-lalți trei,—vă păstrez pentru însărcinările pe cari vi le va da colonelul.

Și scoțând o nouă monedă de aur, o dădu gardianului-șef.

— Și-acum, Pedro, condu-ne spre casa colonelului.

«Gaetano, adăugă dînsul întorcându-se spre locotenentul său, trimite-mi-l pe Schmidt.

Fabricio, Schmidt, gardianul-șef și cei trei subalterni ai săi, se îndreptară spre casa colonelului.

— Aici este, zise Pedro, oprindu-se în fața unei case ascuțite, înconjurată de un gard în bună stare.

Și fără să mai aștepte vre-o comandă, bătău cu putere în poarta de la intrare.

O fereastră se deschise aproape îndată și un cap apără în pervaz.

— D-ta ești, sereno? întrebă o voce somnoroasă.

— Da, senor colonel, răspunse amicului Fabricio.

— Dar e încă noapte neagră și eu ți-am spus să mă deștepti la orele trei dimineață. Nu se poate să fie așa de târziu!

— Dar nu pentru execuție am venit eu să te deștept.

— Atunci pentru ce?

— Șeful cuadrilor de la mușterii voaște să îți vorbească.

— Este cu trupa sa aici?

— Da, senor colonel.

Capul dispără repede și fereastra se închise.

O lumină licări în cameră; apoi se făcu din nou întuneric.

— Se coboară, murmură Pedro; nici n'ași fi crezut să ne dea ascultare atât de repede.

Acum se auzi niște pași în curte; colonelul era la poartă.

Urmă un zgomot de zăvoare trase, apoi se auziră pași îndepărtându-se și după câte-va clipe lumina reapără sus, pentru a se stinge aproape îndată.

— «Mil demonios!» exclamă Fabricio, d. colonel s'a baricadat.

«Vino aici, Schmidt!

— Iată, răspunse soldatul.

— Sparge-mi poarta aceasta.

Aventurierul descălecă.

Era un om colosal, un adevărat gigant. Își scoase unul dintre umeri înainte, se încordă o clipă și se repezi cu atâta putere, în cât scândurile porții zburară în zeci de bucăți.

În sat câinii începură să latre și capete speriate apărură pe la ferestre.

— Francezii!.. Francezii!.. se auzea în toate părțile.

— Am făcut bine? întrebă Schmidt, arătând poarta dărîmată.

— Da, răspunse șeful și pătrunse în curte; gardianul îi lumina calea cu felinarul.

Scosese de la cingătoare două revolve încărcate, pe cari le ținea în mână.

Acum colonelul cobora treptele câte patru de odată.

— Hei, amigo, de ce m'ai stricat poarta? Voiam numai să mă asigur dacă sereno spunea adevărul.

«Oamenii aceștia sunt așa de lesne...

— Să lăsăm glumele de-o parte, răspunse aventurierul; am aflat de condamnarea lui Espira și voesc să-mi reglez socoteli înainte de moartea sa.

— Ce socoteli, amice?

— Mil diablos!.. Se pare că d-ta ai uitat că nu mi-ai plătit încă cele cinci-spre-zece capete pe cari vi le-am adus în timpul din urmă. Cu câte cinci-zeci de plăști unul, fac tocmai șapte sute cinci-zeci de plăști.

— Dar mi se pare că...

— Voești să m'î spui că am mințit, că sunt un aventurier, că oamenii mei sunt niște asasin?

— Dar nici de cum, amigo, nici de cum; așa spunea canalia aceea de Espira. Eu cred că d-ta ești un om de ispravă.

— Dacă 'i așa, să mergem îndată la închisoare; vom vedea ce spune Espira.

Colonelul ar fi voit să se împotrivescă, dar cele două revolve pe cari le avea aventurierul în mână erau cât se poate de sugestive.

De aceea se grăbi să își îmbrace uniforma.

— Ce faceți voi acolo? strigă dînsul zărind în stradă pe cei trei gardiani.

— Șeful cadrilei ne-a ordonat să-l urmăm, răspunse unul dintre ei.

— I-am adus pentru ca să avem pe

cine trimete după regidor, după alcad și după cel-l'alt comandant care făcea parte din vechiul consiliu, răspunse la rîndul său aventurierul.

— Ai dreptate amigo, ai dreptate.

Și întorcându-se spre agenții săi.

— N'ai auzit ce a spus senor Fabricio? Plecați!

Cei trei gardieni plecară alergând.

Curioșii care eșiseră de prin case, auzind numele celebrului aventurier, se grăbiră să se retragă pe la căminurile lor, și să se baricadeze.

Cei doi aventurieri încălecară din nou și porniră împreună cu colonelul.

Se îndreptară spre cabildo. Acolo veniră în curând alcadul, coregidorul și co-cuadrantul.

Cuadrilla întreagă stătea în front, în fața închisorii.

— Ei bine? întrebă Fabricio.

— S'a făcut, răspunse locotenentul Gaetano.

Fabricio, Schmidt și autoritățile pătrunseră înăuntru. Acolo colonelul era așteptat de un spectacol curios.

Tocmai când se pregătea să deschidă gura pentru a-și chema soldații, tocmai când se pregătea să se răzbune, rămase ca împietrit.

Ofițerii și soldații, erau toți cu mâinile legate. În mijlocul sălii era o grămadă mare de puști și de arme.

Cuadrilla nu stătuse în neactivitate.

De abia acum începu colonelul să se gândească că șeful cuadrillei putuse veni scolec totuși pentru alte lucruri de cât regularea socotelilor.

Și gândul acesta îl făcu să se îngălbinească de moarte.

— Deschide ușa închisorii, comandă Fabricio, adresându-se temnicierului.

Temnicierul se întoarse spre colonel, părând că așteaptă aprobarea sa. Dar bietul om nu mai era în stare nici să vorbească.

— Deschide, repetă șeful cuadrillei.

Și cu mîna dreaptă netezi mînerul revolverului.

Gestul acesta era prea elocvent pentru ca să nu fie înțeles, și gardianul se grăbi să introducă cheia în broască.

Ușa fu deschisă.

— Treceți d-tră înainte, zise aventurierul, adresându-se celor patru persoane care formau puterea civilă și militară a satului.

«Tu, Schmidt vei rămânea cu temnicierul.

— Am înțeles, șefule; și dacă-l voi vedea făcând vre-o mișcare de răzvrătire, îl voi uide cu o lovitură de pumn.

— Tocmai așa.

Prizonierii, deșteptați din somn pe negândite, se sculară tresărind. Credeau că ceasul din urmă le sunase.

— Uă venit asasinii! strigă Trompet; trebuie să strâng de gât măcar pe unul dintre ei.

Și repezindu-se ca un tigr, apucă în

măinele sale de fer gâtul colonelului, și strânse cu o forță nebună.

— Miserabile? În modul aceasta, nu tu vei fi acela care va comanda execuția.

— Ajutor! ajutor! urlă colonelul.

— Lasă camarade, interveni aventurierul, servindu-se de limba franceză, moartea acestui om ar fi zadarnică.

În același timp, mîna sa de fier sili pe fostul zuav să-și elibereze victima.

Numai câte-va momente încă, și colonelul ar fi trecut în stare de cadavru.

Trompet rămase uimit de forța celui om, care nu părea de loc puternică, după aparență. Mirarea sa fu și mai mare încă, când îl auzi vorbind limba franceză.

— Așa dar, întrebă dînsul, d-ta ești... francez?

— A!.. d-ta ești Fabricio!.. exclamă fostul colonel.

— Da, dragul meu Espira, eu sunt. Afînd că ai fost condamnat la moarte, am voit și eu să-mi iau rămas bun de la d-ta.

— Și eu credeam că d-ta vii pentru un rest de bani. Știi, din socoteala noastră cu pieile scalpate.

— Da, da. Fii fără grije. Succesorul d-tale îmi va plăti un preț îndoit.

«Dar, am vorbit destul despre trecut; și avem timp de vorbit.

Fabricio se întoarse spre doctor și salutînd respectuos întrebă:

— D-tră sunteți, domnule Clairfontaine?

— Da, d-le, răspunse savantul.

— Atunci, veți bine-voi să mă urmați, împreună cu tovarășii d-tră; acești patru domni pe cari îi vedeți, vă voi lua locul.

Și cu mîna arată spre colonel și spre ceilalți trei funcționari.

Trompet începu să sară în sus de bucurie.

Funcționarii comunei, stăteau ca înlemniți, neîndrăznind să facă nici o mișcare.

— La amiază, mă voi reîntoarce, zise aventurierul, cu vocea severă; două ore după aceea, va trebui să-mi numărați o mie cinci sute de piaștri. În caz contrariu, v'o spun pe cuvîntul meu de onoare, voi arde satul.

Și eșind, încue el însuși ușa închisorii, punînd cheia în buzunar.

— D-le Espira, zise dînsul după aceea, adresându-se fostului colonel, n'ai de luat nimic cu d-ta? Ceva hărui, valor, știu și eu?

— Am numai câte-va manuscrise, la cari ții; incolo n'am nimica.

— Dar, d-ta domnule Clairfontaine? întrerupse aventurierul.

— Noi, întrerupse aventurierul, avem o mulțime de documente. Dar ne-au fost sechestrare toate.

— Și unde le-ați pus? întrebă șeful, întorcându-se spre gardianul închisorii.

— Aici, senor.

Doctorul se repezi înainte și cu cea mai mare bucurie putu constata, că lipsea nici unul din documentele sale.

— Dar bani? întrebă Trompet; erau șase spre-zece ducați de aur.

— Bani d-tale îi păstrez neatinși, se grăbi să declare paznicul.

Trompet numără piesele și la rîndul său putu constata că nu lipsea nici una.

Satisfacut, fostul zuav începu să se caute prin buzunare.

— Ce cauți, camarade? întrebă Fabricio.

— Caută ceva monetă măruntă pentru a da un bacșiș acestui om.

Fără să pronunțe vre-un cuvînt, aventurierul luă din mîna lui Trompet o monetă de aur și o dădu gardianului.

Trompet voi să protesteze.

— În Mexic, nu se dau bacșișuri de cât în aur; câte o dată se numără și cu piaștri, dar numai când este vorba de servitorii.

— Dar trupa d-tale unde este? întrebă fostul colonel.

— Dragul meu Espira, te rog să mă erți; dar pentru moment nu-ți poate prezenta armele.

Și acuma, la drum!

Salvatorii și salvați se îndreptară spre piața publică.

Trei cai așteptau acolo sosirea noilor cavaleri; Fabricio dădu fie-căruia dintre ei câte o pereche de revolvere și munițiile necesare.

— Cinci oameni pentru garda amicului meu respira, comandă aventurierul.

După ce colonelul își luă sac cele câte-va documente care-i erau scumpe.

Și-acum, pe cai! comandă Fabricio.

«La galop!

Și banda porni în fugă pe urma șefului.

Trompet se duse să călărească alături de dînsul, pentru a mai convingi puțin.

— Ce noroc am avut că am dat peste d-ta, amice; alt-fel, la ora aceasta aș fi avut poate în corpul meu câte-va gloanțe. Și d-ta știi că gloanțele nu se digerează tocmai bine.

— Compatrioții își datoresc ajutor și protecție reciprocă, răspunse Fabricio.

— Nu tot de aceeași părere este și un alt compatriot al nostru, căruia i-am încredințat vre-o sută de onci de aur. și despre care n'am mai auzit vorbindu-se.

«Imi vine să cred că chiar dînsul este acela care a provocat asertarea noastră.

Fabricio nu răspunse.

Pe la orele patru dimineața, trupa se opri o clipă, și șeful arătă cu mîna stingă o baie, în mijlocul căreia se balansa o goeletă.

— Iată-ne ajunși, zise dînsul întorcându-se spre Trompet.

— Ne părăsești așa de repede?

— Da.

— În plin Mexic! Dar vom cădea

din nou în mânele sălbaticilor acestora!

— Privește, răspuse șeful.

O barcă se dezlipise de goeletă și înainta spre țarm. Trei oameni vârleau cu putere.

— Barca aceasta vine pentru noi? întrebă fostul zuav.

Infirmerul înclină din cap, în semn afirmativ.

— E vre un vapor care ne va conduce în California, nu este așa?

În momentul în care luntrea ajunse la țarm, cavalerii erau la o distanță de abia două-zeci metri.

— Un om sări la pământ.

— Bună ziua, Trompet.

— Chapardo! e bătrînul meu. Cha-

pardo! exclamă fostul zuav, uitând de proasta părere pe care și-o făcuse mai înainte, despre fostul hangiu.

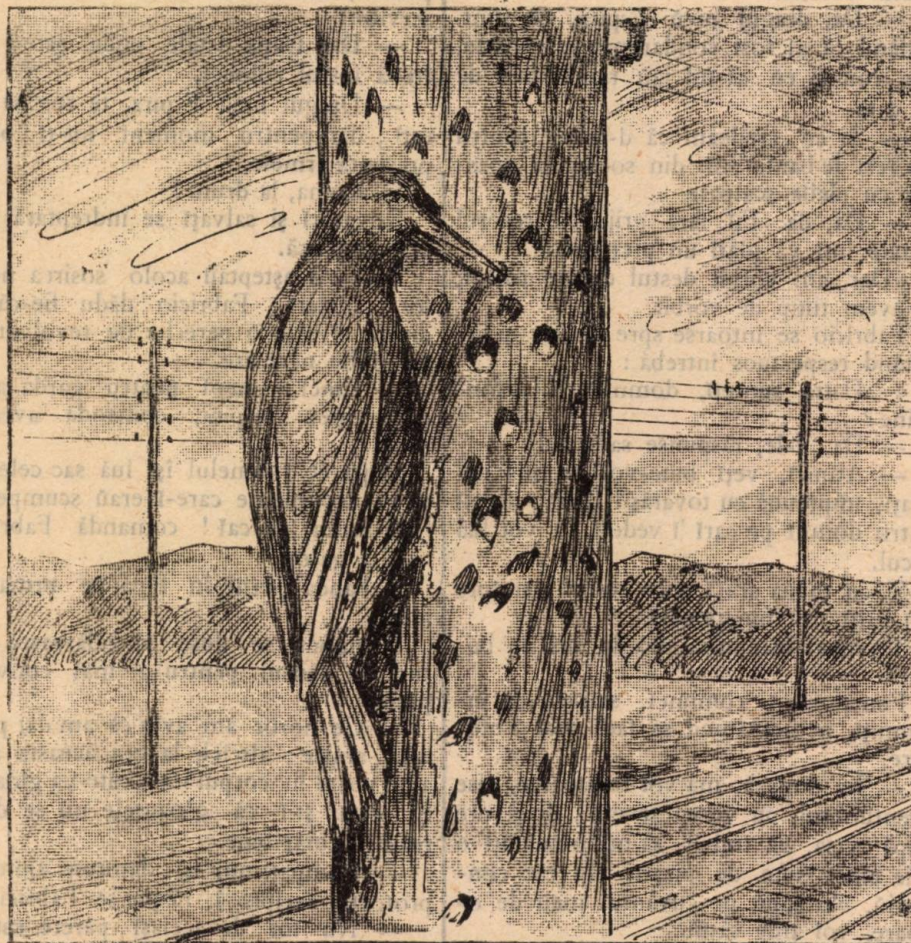
Și în timp ce amândoi se îmbrățișau frățește:

— Știi, dragul meu? Am fost aproape de a fi împușcați... eu, doctorul și președintele consiliului de război... Fără ajutorul acestui brav compatriot, am fi departe acum...

— Ai putea spune, adăugă aventurierul, că fără intervenția amicului Chapardo, șeful madrilei de la muerte, nu s-ar fi gândit nici o dată să plece la drum.

— Cum!.. Așa dar, tu, Chapardo...

(Va urma)

CURIOSITĂȚI NATURALE

O pasăre ingenioasă

Cine nu cunoaște oare pasărea numită ciocănitoare, care—întocmai ca unele coacane care au obiceiul să vorbească într'una—stă toată ziua pe crengile copacilor și ciocănește?

Din aceeași familie, de aceeași specie

este și pasărea «Wood pecker», care trăiește prin Statele-Unite. Cu ciocul ei lung și ascuțit, pasărea aceasta face în coaja arborilor goluri destul de adânci pentru a găsi insectele și larvele cu care se nutrește.

Dar s'a observat că pasărea aceasta face același lucru și cu stâlpii telegrafici, care pe acolo sunt de lemn de cedru și prin urmare n'au insecte în coaje de cât atunci când sunt foarte bătrâni.

Toată lumea s'a întrebat care să fie cauza acestei întâmplări?

Observațiile inginerilor și ale savanților din Canada și din America de sud, ne îngăduie astăzi să avem explicația acestui fenomen.

Wood-peckerul este o pasăre foarte prevăzătoare, putându-se asemăna în această privință cu furnica.

Ea își păstrează proviziunile pentru timpurile grele, alegând pentru aceasta coaja unor arbori găunoși, ușor de scobit.

Dar când n'are la îndemână arbori de soiul acesta, atacă cu îndrăzneală chiar stâlpii telegrafici, pentru a depune acolo proviziunile.

Ciocul îi este foarte solid și poate face într'o singură zi numeroase găuri, pe care le umple cu cea mai mare îngrijire.

Wood-peckerul preferă o muncă oricât de grea în apropiere, de cât să se ducă la distanțe prea mari, unde ar putea găsi arbori cu coaja mai slabă.

Pasărea aceasta muncește cu cea mai mare plăcere, fără să pară cătuși de puțin obosită; o ajută de sigur mult gândul că fără această muncă ar fi distrusă în timpul grelelor zile ale ernei.

Așa se face că mare parte dintre stâlpii telegrafici din Canada și Statele-Unite, din cauza numeroaselor găuri făcute, ajung să fie uzați foarte repede în partea lor de sus. Administrația se vede nevoită să-i schimbe la intervale dese.

Inginerii americani s'au gândit că ar fi bine să găsească un mijloc pentru distrugerea în masă a acestor păsări.

Chestiunea este în studiu.

Lucrul trebuie regretat, căci este o pasăre care aduce foloase mari agriculturii, distrugând un număr imens de insecte de toate categoriile.

Și-apoi nu este regretabil oare că pasărea aceasta să fie victima prevederii sale? N'ar merita oare indulgența inginerilor americani?

Dar se pare că știința nu voește să se călăuzească de asemenea considerații.

Cunoaștem cu toții povestea tabulei cu greurul și furnica.

Hotărîrea inginerilor americani ar voi să dea păsărilor lecția că e mai bine să aibă și ele purtarea greerului. În caz contrariu, întreaga specie Wood-pecker este amenințată cu o distrugere completă.

Apoi, să mai fim prevăzător, să mai strângi bani albi pentru zile negre când vezi asemenea exemple înaintea ochilor tăi, în natură?.. Haida de!.. Nu e mai bine oare să trăiești fără grija zilei de mâine, lăsându-te cu totul în voia celui de sus?

Ilustrația noastră reprezintă pasărea, pe care în curând nu o vom mai găsi de cât prin muzee; și o reprezintă la lucru, a căreia victima va fi.

Sapiens.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros oricare articole interesante privitoare la călătoriile sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacțiunii «Ziarului Călătorilor», str. Brezoianu 11, București.

CÂȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agentiei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

Pfaff - I. J. RESSEL

BUCUREȘTI

Str. Carol No. 14

cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

iute prin noua invențiune patentată și fără șgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor, pentru reparat orice sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofone amer'cane

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

Cataloage gratis

MARELE MAGAZIN DE ARME

București

Cal. Victoriei, 44

B. D. ZISMAN

Suc. Craiova

St. Unirii 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștință Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285. — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236. — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133. — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mauser» cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101. — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103. — Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul Ziar independent și impartial** ◇◇◇◇◇

Cu începere de la 1 AUGUST 1907, ziarul „UNIVERSUL” dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

1) Un mare premiu de **1500 lei**. 2) 2 premii de câte **250 lei**. 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei**. 5) Patru premii de câte **40 lei**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul” **180 lei**. 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50**. 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50**.

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit inadins pentru abonații ziarului „Universul”.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Ingropată de vie. — (Vezi pag. 2072);

INGROPATA DE VIE

CAP. I

O convorbire interesantă

Vasul american «Shree-Stars» care făcea serviciul postal între Rio de Janeiro și Florida, trecând pe lângă coasta și vizitând Antilele mari și Antilele mici, avea în general foarte puțin călători pe bordul său.

Aceasta din două pricină: mai întâi călătorii erau foarte rari prin părțile acelea și apoi vasul era foarte puțin potrivit pentru transportul pasagerilor. Pachetele de scrisori și baloturile erau așa de numeroase, în cât puntea, pupa și prora vasului erau transformate într-un adevărat labirint, în care firul conducător al Arianei și-ar fi avut tot rostul.

Cu toate acestea, spre cea mai mare mirare a căpitanului, trei călători, venind împreună din spre sud, se înscriaseră, plătind de la început biletele pentru toată cursa.

Ei nu pleaseră cu toți din aceeași localitate, ci doi dintr-o parte și unul din alta.

Cei doi d'întâiu, cari păreau să fie niște mexicanî sau bolivienî sau poate chiar chilienî, își luaseră biletele cu condiția că dacă se vor opri în drum, să li se restituie jumătate din costul drumului ce la va mai fi rămas de s-rabătut pînă la destinație.

Tărgul fu încheiat fără ca căpitanul vasului să facă cea mai mică obiecție sau să pue cea mai nevinovată întrebare; era un om care nu prea se amesteca în afacerile altora, temându-se poate ca nu cum-va să se amestice și alții în afacerile sale.

Cel de al treilea călător era un canadian; după colorarea feței sale însă, se cunoștea bine că stătuse multă vreme pe la sud. Omul acesta vorbea franțuzește cu un puternic accent englez și englezește cu cel mai pronunțat accent francez.

De alt-tel toți trei erau oameni puțin supărători și nu căutaseră să se împrietenească. Mai cu seamă canadianul căutase să fie cât se poate mai retras. Stătea toată ziua închis în cabina sa și la ora mesei potrivea lucrurile așa fel, ca să rămâie tot acolo.

Cei-alți doi își petreceau timpul pe punte, visând, vorbind și fumând.

Nici unul dintre ei însă nu părea să fie grăbit.

Vasul înainta cu destulă încetineală, oprindu-se în fie-care zi și în localități fără multă importanță.

După ce părăsise coastele Venezuelei, se opri la Trinidad, la Scarbouragh, la Georgetown; acum se îndrepta spre Martinica.

Serile erau foarte frumoase și cei doi americani de la sud își instalaseră paturile pe niște baloturi, pe punte; își pe-

treceau vremea acolo întovărășiți de eternele lor țigări.

Căpitanul dormita la postul său.

Peste tot domnea liniștea cea mai complectă; ca de obicei canadianul stătea închis în cabina sa, visând sau meditănd, fără ca cine-va să se ocupe de dînsul.

Cel puțin așa se părea.

Cu toate acestea unul dintre americanî, după ce se asigurase că nimeni nu putea să-l audă, spunea tovarășului său:

— Ei bine, Morales?

Cuvintele acestea rezumau oare-cum o convorbire avută mai înainte.

— Ce este Coryval?

— Ai auzit ce spunea canadianul căpitanului?

— Da.

— Și cum ți se pare?..

— Dar ție?

Coriaval era măsliniu la față; Morales și mai negru încă. Cel d'întâiu era înalt, bine făcut, cu umerii înalți; cel-alt mult mai scund, dar se vedea bine că se bucură de o forță excepțională.

Amândouă erau liniștiți și aveau mișcările calculate, nepotrivite cu singele ferbinte care curgea în vinele lor de sud-americanî.

E adevărat că purtau oare-care arme la cingătoare, dar armele acestea păreau să fie mai mult o podoabă exterioară de cât o amenințare sau o provocare.

— Spunea că se va opri la St. Petre de Martinica, murmură Coryval după un moment de tăcere.

— Așa este.

— Lucrul acesta prezintă vre un interes pentru noi?

— Toate lucrurile sunt interesante, murmură Morales.

— Da, mai cu seamă caseta!

— Și când te gândești că îl urmărim de la Capetown și că n'am găsit încă prilejul pentru a pune mâna pe dînsa...

— Nici n'am zărit-o măcar; și cu toate acestea suntem siguri că o are cu dînsul, în cabină.

— Drace! Am văzut doar cu proprii noștri ochi, când i-a fost dată, la Banca din Cap...

— Și cu propriile noastre urechi am auzit cuvintele directorului: «E uimitor cât de puțin loc ocupă patru milioane!».

— De aici am tras concluzia că în caseta aceia trebuiau să fie diamante.

— Și ne-a venit ideea...

— La amândouă odată!..

— De a pune mâna pe dînsa.

— Omul cu careta plecă spre Brazilia...

— Am plecat și noi spre Brazilia.

— În tot timpul drumului nu s'a prezentat nici un prilej potrivit. Speram că cel puțin la Rio vom putea să ne atîngem scopul.

— Dar speranța ne fu și de astă dată înșelată.

— Omul nostru s'a dus de-a dreptul la biurul de imbarcare și și-a oprit biletul pentru S-tul Augustin din Florida.

— Așa în cât iată-ne acum în drum spre țara aurului!..

— Fără să fim măcar cu un pas mai înaintați de cât în prima zi.

— Omul nostru este un avar de categoria întâia.

— Sau mai curînd putem spune că e un mare șiret.

— Toate aceste trebuie să ne facă a ne gândi serios la o concluzie. Suntem siliți să întrebuițăm mijloacele mari... Cred că n'ar poftă să ne ținem după animalul acesta pînă la polul nord... Reviu la convorbirea pe care a avut-o dînsul cu căpitanul.

— Cât timp vă veți opri la S-tul Petre? a întrebat dînsul.

— Două ore, a răspuns căpitanul; nici un moment mai mult.

— Voi avea destul timp! a fost replica omului nostru.

«Prin urmare iată-ne în fața unui fapt pozitiv. Aici, suntem prea puțin numeroși pentru ca să putem încerca vre-o lovitură... La primul strigăt, echipagiul ar alerga, și totul ar fi pierdut... Prin urmare, la S-tul Petre, omul nostru va fi pentru întâia oară singur. Întrebarea este: va avea caseta cu dînsul, sau nu va avea-o?»

— Despre lucrul acesta, nu trebuie să ne mai indoim, Corsarul... El știe cât de mare e valoarea casetei și va lua cu dînsul... De alt-fel e un obiect de dimensiuni prea mici, pentru ca să-l poată încerca... Unde se duce dînsul la S-tul Petre, și ce socoate să facă?.. Nu știm nimic... Dar să avem încredere în steaua noastră cea bună... A nu încerca nimica nici acum, ar însemna o adevărată prostie... Gândește-te că e vorba de patru milioane!..

— Ce viață cinstită și dulce, am putea duce în viitor!... suspină micul Morales.

— Așa dar, părerea ta?..

— Este de perfect acord cu a ta... Cine nu riscă nimic.

— Nu câștigă nimica... Atunci, în ce mod vom organiza afacerea?

— Așteaptă puțin... niște mateloși s'au apropiat, și cred că nu e folositor să le încredințăm și lor regretele noastre. Să ne plimbăm puțin, pentru a ne mai des-morți membrele.

Amândouă se sculară, și începură să se plimbe în lung și în larg pe punte, bine înțeles atât cât le îngăduiau gramezile de baloturi trântite în toate părțile.

Căldura era înăbușitoare; oamenii păreau cuprinși de somnolență, și chiar însăși obiectele neînsuflețite de pe punte păreau însuflețite.

— Un mic păhărel răcoritor, n'ar strica acum, zise Morales. Dar celalt îl opri; toate lucrurile la timpul lor.

— Să ne combinăm întâi planul.

Căutară un alt loc mai potrivit, de unde putea mai lesne observa să nu fie surprinși de cineva, și conversația continuă:

— Așa dar, trebuie să ne urmăm drumul pe uscat?

— Da, dar cu cea mai mare băgare de seamă, pentru că nimeni nu trebuie să ne înțeleagă planurile. Până acum am manevrat destul de bine pentru ca toată lumea să ne creadă indiferenți. A desminși această purtare, ar însemna o dobitocie.

— Așa dar?..

— Așa dar, numai unul dintre noi trebuie să se coboare la S-tul Petre. Pretextul ar putea fi oare-care cumpărături.

— Fie. Prin urmare tu te vei coborî.

— Nicî de cum. Eu sunt prea voluminos și aș fi observat cu cea mai mare înlesnire, pe când tu, ai putea da lovitura cu mai multă ușurință. Te ai amesteca în urmă printre negri și mutiși, și ai trece nevădat în seamă.

— E un raționament foarte frumos și îl admit. Prin urmare eu, Morales, îmi voi pune pielea în joc... Dar tu ce vei face în timpul acesta?

— Eu voi rămânea pe punte... Din două una: ori domnul nostru își va lua caseta cu dînsul, ori va lăsa-o închisă în cabină. În acest din urmă caz, știți ce înseamnă pentru mine o broască care mă încurcă. Voi pândi un moment când toată lumea va fi pe punte. Nimeni nu se va gândi la mine...

— Și dacă vei găsi caseta?

— Nu voi sta mult pe gânduri. O voi lua și voi sări cu dînsa în apă. Nu trebuie să te îngrijești de mine; știți că sunt bun înotător. Sau mă voi apropia de coastă, sau mă voi îndrepta spre Guadelupa. În ori-ce caz nu voi rămânea mult prin locurile acestea. Tu, reîntorcându-te și văzând lipsa mea, te vei prefăce dezolat. După aceea vei debarca liniștit și vei veni să mă întâlnești...

— Unde?

— Ce zici despre Caracas? Întrebă Caryanal după un moment de cugetare.

— În adevăr Caracas e un loc foarte potrivit...

— Îndată ce ne vom fi regăsit, vom pleca în Europa. De multă vreme am dorința de a vedea Parisul...

— Oh, Parisul!.. murmură Morales visător... Știi proverbul: «Să câștigi bani ori unde, dar să-ți cheltuești la Paris».

— Dar dacă canadianul va lua caseta cu dînsul?.. În cazul acesta cred că nu va voi să mi-o dea cu zîmbetul pe buze. Cușitul va juca un rol oare-care și voi fi nevoit să fug...

— Vei face cum vei putea mai bine pentru ca să ajungi la Caracas.

— Și dacă voi întârzia?..

— Te voi aștepta... Acum, camarade, nu ne mai rămâne de cât să ne urăm unul altuia izbândă... Riscăm mult... dar nu se putea să vegetăm multă vreme în

starea aceasta... Toate lucrurile trebuie să aibă un sfârșit...

Tocmai atunci trecu pe acolo căpitănul.

— D-le, întrebă Morales, cu tonul cel mai politicos, pot avea autorizația de a mă coborî la St. Petre?

D-nu căpitan nu era un om tocmai vorbăreț de felul său.

Un marinăr bine-voitor dădu mai multe informații celor două prieteni. Aflară că vasul avea să ajungă la St. Petre a doua zi pe înserate.

După aceia, băură o sticlă de Torto și una de Visky. Era o răsplătă datorită unor combinații așa de frumoase!

Amândouă se retraseră în cabinetele lor surescitați de băutură, și adormiră somnul beției, somn care este apropiat prin liniștea lui, de acel al nevinovăției.

În cabina canadianului domnea cea mai completă liniște. Dar, acela care ar fi putut privi înăuntru, ar fi putut să-l vadă culcat numai pe jumătate, atent la cele mai mici zgomote, trăgând cu urechea, ținând în fic-care mână câte un revolver, gata să le descarce.

II

Caseta cu patru milioane

Era una din acele serii admirabile ale Antilelor, care-ți dau iluzia unei lumi de pace și fericire.

Natura tropicală se odihnea; era liniște în aer, liniștea delicioasă care urmează după furtună.

Cerul de un albastru închis se iradiase de o lumină albăstrie, și siluetele câmpiilor de trestie de zahăr se desena în linii negre.

În grădina vilei Tamarin, care se întindea în terasă de-asupra plajei S-tul Petre de Martinica, bogatul plantator Petre Lever, stătea întins a lene, gustând dulceața unui farniente voluptuos.

Aspira cu deliciu parfumul unei din acele țigări fine, care fac farmecul adevăraților fumători; lângă dînsul stăteau soția sa Berta și fiica sa Henrieta.

Amicul nostru dormita. Era un om care trecuse de cinci-zeci de ani și începea să resimtă oboseala vieții.

Francez de origină, interpretator și activ, Lever plecase din patria sa cu hotărîrea de a face avere.

Rînd pe rînd muncitor și căutător de aur, se fixase în cele de pe urnală la Quebec. Aici afacerile sale începură să devie prospere, lucru care îl hotărîse să se stabilească în Martinica, socotind astfel să fie mai aproape de Franța.

Puțin câte puțin proprietățile sale crescuseră și acum se întindeau pînă la muntele Peleu.

Solul era de o bogăție prodigioasă. Lever era în curent cu metodele cele mai moderne și plantațiile sale de trestie de zahăr prosperaseră mai mult de cât sperase dînsul.

Peste câți-va ani averea sa era defi-

nitiv stabilită; ostenelele îi erau acum răsplătite.

La vârsta de două-zeci și cinci de ani se căsătorise cu o creolă, d-na Berta Sollier, rămasă orfană de tată. De acum înainte Lever era legat de pămîntul insulei, pentru că își iubea foarte mult soția.

Peste cinci ani se născuse Henrieta, frumoasă ca și mama sa, dar ceva mai vioaie, cu singele mai aprins.

Pe măsură ce îi creștea fata, d-na Lever devenea tot mai obosită. Doctorii consultați se pronunțaseră pentru o boală nervoasă și-i prescrieseră liniștea cea mai absolută, la adăpostul ori-cărei emoții.

Din fericire situația materială pe care și-o creiase îngăduia lui Lever să realizeze programul acesta; singura lui grijă era să-și fie soția mult iubită departe de ori-ce neliniște, de ori-ce preocupare.

Singura grijă a d-nei Lever era fiica Henrieta. Ar fi voit să o vadă mai repede căsătorită, așezată la casa ei.

Din fericire Lever reuși s-o liniștească și în această privință.

Un vas francez se opri pe malul mării pe coasta Martinice; câte-va serbări fuseseră date în onoarea ofițerilor, serbări la cari luară parte cele mai frumoase fete din Martinica.

Printre acestea Henrieta străluci în primul rînd.

Henrieta întrupa tipul rar al creolei cu părul blond și cu ochi albaștri.

Moștenise de la muma ei o natură puțin exaltată și de la tatăl ei o siguranță de conștiință și o putere de caracter cari se manifestau în toate împrejurările vieții.

— Fata aceasta nu va face de cât ce va voi!.. suspina mama ei adese-ori, înspăimîntată puțin de caracterul hotărît al fiicei sale.

— Cu atît mai bine, răspundea Lever; fiica noastră nu voeste de cât lucruri drepte.

Și iată că acum, la una dintre serbările despre care am vorbit mai sus, Henrieta se întâlnise cu un tînăr aspirant de marină, propus pentru gradul de locotenent. Cei două tineri se plăcuseră de la prima vedere.

Henrieta, fără să mai stea la îndoială, spunea tatălui ei sentimentele de care era înșuflețită. Și de astă dată d. Lever putu să se convingă că fiica sa posedă o judecată sănătoasă.

Albert de Tresmes era demn de toată simpatia Henrietei. El își câștigă în scurtă vreme stima și dragostea d-lui și a d-nei Lever.

Orfan, fără altă avere de cât solda sa, Albert visa o viață liniștită sub cerul radios al țărilor tropicale.

Nu se plîngea de soarta sa, pentru că era iubit de șef, și-și vedea deschis în față cel mai frumos viitor. Cu toate acestea, era hotărît să părăsească serviciul militar, îndată ce avea să se presinte un prilej nemerit,

O singură dorință îl mai reținea în serviciu: dorința de a realiza planul unui sub-marin pe care-l prezentase ministrului.

Dar nu se aștepta la mare succes în privința aceasta, pentru că cunoștea ostilitatea legendară a birourilor ministrului.

Pe scurt, după o reședință de șase luni în Martinica, în timpul căreia Lever îl inițiase în toate secretele plantației sale, Albert fu logodit cu Henrieta.

Erau tineri amândoi și puteau să mai aștepte două ani; în timpul acesta Albert avea să-și cucerească epoletele de ofițer.

Abia atunci aveau să ia hotărârea definitivă; fie că tinăra fată avea să-și unească destinul de acela al unui marinăr, fie că Albert avea să ia succesiunea afacerilor socrului său.

Nu e nevoie să mai spunem că d-na Lever pleda această din urmă soluție chiar în propriul ei interes pentru că, numai așa avea să-și poată ține copila mereu lângă dînsa.

Cinci-spre-zece luni trecură de atunci; cei doi logodnici își scriau mereu.

Chiar în ziua în care se petrec scenele pe care le povestim, sosise o scrisoare de la Albert, aruncând veselia în mijlocul acelei familii liniștite. Fără a da multe explicații, Albert explică că afacerea sub-marinului său era acum pe calea cea dreaptă.

D. Lever se simțea de pe acum mîndru de ginerile său, și d-na Lever aștepta cu nerăbdare momentul când avea să poată legăna pe genunchii săi vre un nepotel.

Cât despre Henrieta, toate gândurile ei erau spre acela care lipsia. Cu câtă nerăbdare aștepta biată fată momentul căsătoriei!...

... Un negru se apropie repede de d. Liver, care dormita în fotoliul său.

— Marsa!.. marsa... Un domn voește să vorbiască stăpînului... Acum îndată, fără întârziere.

D. Lever tresări și sări în sus.

Negrul se explică. Un vas sosia pe coastă și un călător se prezentase la Tamarin, cerînd să vorbească îndată cu stăpînul casei.

— La ora aceasta!.. E cam bizar... Dar în sfîrșit, să poftisască... Dacă e un domn care vrea să mă plictisască, îl voi concedia repede.

«Tu Henrieto, și tu draga mea soție, intrați în salon; voi veni și eu acolo, îndată».

După un moment, vizitatorul anunțat se apropia de dînsul.

La lumina lanternelor din grădină, se recunoscură de la prima privire:

— Petre!..

— Villiam!..

(Va urma)

O operație curioasă

Poate că cititorii noștri au auzit vorbindu-se despre celebrul om-furculiță, care a făcut atîta zgomot odinioară.

Dar ce fură isprăvile sale, față de acelea ale d-lui Hy?

D. Hy este un om de vre-o trei-zece și nouă de ani, născut într'un sat de acrobați. Spre cea mai mare nenorocire a sa, dînsul nu posedă nici una dintre acele specialități cu care se mîndrează și se nutrează toți concetățenii săi. Nu era nici îmbînzitor, nici luptător, nici gimnastic, nici scamator. Viața sa amenința să se treacă lipsită de orî-ce glorie, când o idee genială îi veni.

D. Hy își alcăse o meserie nouă.

Antrenamentul începu îndată; aceasta era prin luna Septembrie trecut. La început omul nostru înghiți spelci înfășurate în carne.

D. Hy avu satisfacția de a constata că digestiile sale mergeau cât se poate de bine. Incurajat de acest rezultat, el înlocui spelcile prin cue, ale căreia dimensiuni deveniră din ce în ce mai mari!

Omul nostru se nutreă bine din meseria lui!

El cugeta să-și ducă întreprinderile mai departe, când, prin luna Mai, simți oare-care dureri în stomac.

Fără să fie prea neliniștit, d. Hy hotărî să facă o cură.

El se prezintă la spitalul Necker, unde fu primit îndată.

Timp de o lună întreagă bolnavul fu obiectul celor mai delicate îngrijiri.

Din nenorocire, digestia sa mergea din ce în ce tot mai prost, și în cele din urmă trebui să fie supus unei operații, care a fost practică de doctorul Berger.

Distinsul medic a uzat trei perechi de mănuși de cauciuc, pentru a scoate din stomacul bolnavului toate obiectele pe care și le introdusese.

Ele cântăresc nu mai puțin de cît trei sute trei-zece de grame!

Această grămadă de obiecte a fost fotografiată; ea reprezintă unul dintre cele mai curioase documente ale științei chirurgicale moderne.

Peste tot s'au găsit șase-zece și două de cue, fără să mai numărăm acele și spelcele.

După operație, d. Hy era foarte slab. De și nu este în primejdie de moarte, totuși starea sa este foarte gravă.

După câte știm, când va eși din spital, își va alege o altă meserie, mai puțin rentabilă, mai puțin glorioasă, dar mai sigură.

Alex.

PANTERA NEAGRĂ

Când am sosit la plantația de cafea a d-lui Van Leek, cu care venisem să tratez cumpărarea ultimei sale recolte, am fost condus de un boy într'un salon care avea deschiderea pe verandă, pentru a aștepta acolo sosirea stăpânului.

Abia luasem loc într'un fotoliu de bambu, când o femeie indigenă, de o talie excepțională pentru o javaneză, își făcu apariția în sală; ea era urmată de două servitori cari purtau niște tăvi încărcate de fructe și de băuturi răcoritoare.

Când m'am ridicat ochii spre fața acestor persoane, nu mi-am putut stăpâni un gest de groază; obrazul stâng îi era plin de niște cicatrice oribile, cari se întindeau de la frunte pînă la umăr.

Și rănile acestea își făceau o impresie cu atât mai rea, cu cât vedeai bine că femeia aceea trebuia să fi fost odinioară frumoasă. Sub rochia ei albă, bine turnată, ghiceai un corp zvelt cu o musculatură puternică.

«Suda»—acesta era numele bieteii femei—mă pofti să iau loc la măsuta pe care așezase fructele și băuturile.

În momentul în care voia să se retragă, intra și d. Leek; am observat că plantatorul avu o privire lungă, plină de dragoste pentru femeia mutilată.

Sărmana Suda!

— Sărmana Suda! — suspină dînsul, turnându-mi în pahar bere înghețată amestecată cu limonadă, o băutură foarte mult căutată pe acolo.

— Nenorocita aceasta trebuie să fi fost oribil rănită, zisei eu.

— În adevăr, oribil rănită și într-o împrejurare din cele mai tragice. Numai eroizmul și abnegația acestei femei datoresc viața unicului meu copil, un băiețel de patru ani care și-a pierdut mama.

La urma-urmei, — zise dînsul după ce îmi oferî o țigară — de vreme ce ai făcut cunoștință cu Suda, vreau să ă-ți spun și povestea mutilării sale.

La capătul aleii de palmieri pe care o zărești de aici, este un rond în mijloc cu o cisternă frumoasă înconjurată de flori și de plante rare.

Vara trecută pe conul acela se întindea pădurea care, după cum știți, mărginește proprietatea mea la nord. Astăzi însă arborii sunt tăiați pe un perimetru destul de întins; aceasta din pricina întâmplării de anul trecut.

În fie-care zi, după ce căldura se mai potolea puțin, Suda, doica micului meu Will, se ducea împreună cu dînsul la marginea pădurei.

Femeia avea ordinul de a nu scăpa nici o singură clipă din vedere copilul; de alt-fel ordinul acesta era zadarnic, pentru că dînsa iubea foarte mult pe Will.

Trebuie să-ți mai spun că era multă vreme de când nu se mai semnalaseră în pădure de cât animale inofensive; cel

mult dacă fuseseră zăriți călî-va mistreți sălbatici și câte-va maimuțe de talie mică.

Intr-o după amiază, vara trecută, servitorii plecaseră cu toții la Cafesal pentru a ajuta locuitorilor indigeni la recolta cafelei. Will și doica sa erau la locul favorit din marginea pădurei.

De odată, atenția iavanezei fu atrasă de un zgomet puternic, de o suflare sgomotoasă, care venea chiar dintr'un stuț vecin.

În aceeași clipă, copilul o trase de fustă, și arătându-i cu mînuța sa un punct negru între ramurile copacului exclamă:

— Privește ce pisică mare...

Care nu fu groaza sărmaneii femei, când ridicând ochii, putu vedea că pisica cea mare nu era alt-ceva de cât o superbă panteră neagră, animalul cel mai teribil din întreaga insulă Iava.

Bestia, stătea sprijinită pe labele de dinainte, cu ochii ei licăritori fixați asupra copilașului, și părea gata să se avînte.

Din instinct, iavaneza se aruncă în fața copilului pentru a-l acoperi cu corpul ei; în aceeași clipă pantera sărise de la pămînt.

După cum ai putut observa, Suda e o femeie robustă; fără să-și piardă cumpătul, dînsa a cuprins în mâinele-î puternice gâtul fiarei și s'a rostogolit la pămînt împreună cu dînsa, în timp ce copilașul țipa cât îl lua gura.

În toată clădirea nu se mai afla în momentele acelea de cât numai bucătarul, un om bătrîn; dînsul a alergat îndată, a apucat o pușcă și după ce s'a asigurat că era încărcată, a pornit spre locul din care veneau strigătele.

O luptă teribilă

Sărmanul bucătar rămase aproape paralizat de groază când ajunse la locul dramei.

Suda și pantera, înlănțuite corp la corp, se rostogoleau pe iarbă, într-o înclăstare nebună.

Cu toate teribilele lovituri pe care le primise, cu toate că sîngele îi curgea și roae din obraji, iavaneza se ținea bine. Gâtul fiarei era strîns ca într'un clește de fier.

Bucătarul Thomas nu îndrăznea să tragă de teamă ca nu cum-va s'o nemească pe Suda.

Dar, în cele din urmă folosindu-se de un moment în care iavaneza se ridicase de-asupra panterei, descărcă carabina în urechea bestiei, care rămase la pămînt, fără suflare.

Ca și cum n'ar fi așteptat de cât momentul acesta, eroica femeie, care perduse o cantitate enormă de sînge, lăsină alături de corpul panterei.

Bucătarul, care-l luase pe Will în brațe, pentru a-l mai liniști, îl lăsă din nou la pămînt și începu să spele cu apă fața doicei.

Peste puțin, alarmați de detunătură, sosiră la locul dramei și servitorii mei. Eu însu-mi soseam cinci minute după aceea.

Vă puteți închipui emoția de care am fost sguduit în fața acelei femei oribil mutilate, și a copilului meu, a căreia față era albă ca varul și înfiorată încă și atunci de tremurături nervoase.

Din fericire, medicul Fresemis, vecinul meu, era acasă; mulțumită îngrijirilor sale Suda a putut fi salvată; dar biata femeie a trebuit să renunțe pentru tot-d'a-una la orî-ce pretenții de frumusețe.

Din ziua aceia însă, dînsa făcea parte din familia mea, în care va ocupa un loc pînă la moarte.

Devotamentul ei n'ar putea fi nici odată destul de bine plătit.

O amintire a dramei

Panteră, continuă d. Van Leek, pantera aceea mulțumită căreia un doliu nemîngăiat era aproape să se aștearnă asupra întregii mele vieți, merită și dînsa să i se facă oare-care onoruri.

M'am adresat unui om de artă, care a luat-o pe seama sa, obligându-se să-mi redea un capo d'operă.

«Dar acum, să cinăm întâi; după aceea vom merge să vezi pantera.

Era un sfat înțelept, pe care m'am grăbit să-l primesc.

După masă, am văzut în adevăr, în cabinetul de lucru al d-lui Leek, teribila panteră.

Așa cum era acum, un simplu obiect de decor, inofensiv, și tot par'că te prindeau fiori privind-o.

Panteră neagră din insula Java, mai puțin voluminoasă de cât tigru regal din India, este cunoscută mai cu seamă pentru deosebita ei agilitate.

Un animal carnivor, cu mișcările unei păsări!

Mă gîndeam la curajul iavanezei Suda; sunt mulți bărbați care în fața unei pantere negre, ar rămănea cu mâinele încrucișate pe piept, incapabili de a mai face vre-o mișcare.

Henric.

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

— Pentru 1 an 5 lei —

Pentru 6 luni lei 2.60

CÂNTĂREȚUL EC

(Lege: di din Siam)

Ec era un băiat tânăr. El purta haină galbenă pentru că studia cântul și scrierile filosofilor în mănăstirea după muntele de lângă orașul său natal. În fiecare zi în timpul preumblărei ce făcea, se odihnea sub un smochin și cânta cu vocea sa frumoasă.

O tânără fată, numită Tho, care venise să ia apă de la izvorul a cărui apă dulce nu curgea departe de acolo, se ascunse în ierburile și ascultă mult timp cântecele melodioase ale tânărului student.

Ea veni de mai multe ori când știa că Ec se găsea la umbra smochinului său și mereu mai avidă asculta armonia, care i se părea divină. În fine eși din ascunzătoare și ducându-se la student îi zise:

— Dacă nu ești zeu, dacă nu ești chiar Civa scoborât din cerul albastru pentru a încanta pământul cu vocea ta fermecătoare, dacă pot să-ți vorbesc ca unui om, ia-mă de soție și vino la părinții mei ca să vadă și ei pe cine mi-am ales!

— Tu ești frumoasă ca o zeiță, tânără fată, răspunse Ec. Dar nu pot să te urmez, căci m'am consacrat studiului și ascult pe profesorul meu, care locuiește în mănăstirea după munte.

— Atunci, suspină Tho, vrei să te găsească aci în fie-care zi ca să ascult vocea ta, care îmi înalță sufletul?!

De atunci, în fie-care zi cântărețul Ec și frumoasa Tho se întâlneau sub smochinul de lângă izvor ast-fel că tânărul student se întorcea la mănăstire cu fața plină de lacrimi. De mai multe ori bătrânul bonz îl întreba care este cauza acestei dureri atât de adânci și în fine Ec îi povesti că întâlnise o ființă mai frumoasă pentru el ca vechile cărți ale filosofilor, o tânără fată frumoasă ca o zeiță și pe care el o iubește mai presus ca orice lucru.

Bătrânul bonz încercă să-și aducă eleul la calea cea bună. El îl opri chiar să se mai ducă să cânte sub smochin. Atunci Ec căzu în așa mare desperare în cât profesorul îi dădu drumul însoțindu-l cu un blestem profetic:

— Pentru că nu știi să prețuești, îi strigă el, fericirea vieții prin studiu pe care Buda vrea să ți-o dea, du-te! Dar în loc să întâlnești printre vanitățile omenești fericirea pe care o sperî, află că ești la sfârșitul vieții și ai să mori de pumnal!

Cântărețul Ec își părăsi profesorul, alergă la logodnica sa și decisă să se cunună când studentul va căpăta puțină reputație în arta sa.

Ec fu îndată atât de renumit în cât numele lui ajunsese pînă la rege. El îl chemă și îi porunci să rămăie la curte pentru ca să poată auzi mereu acea voce, ce părea că vine din cer. Dar după cât-va

timp, pe când Ec cânta regelui, niște sughițuri începură să i se urce în gât și peste puțin cântărețul începu să plângă.

— Ce ai?! strigă regele. Ce gând așa amar te face să plângi? Toți știu cât te iubesc și ești prea tânăr ca să fii înamorat.

Ec se aruncă la genunchii bunului rege.

— Măria ta, suspină el, chiar dragostea mă face să plâng. Ordonându-mi să vii la curtea ta, m'ai despărțit de frumoasa mea logodnică, pe care am preferat-o cărților filoso-filor și care m'î e mai scumpă ca lumina ochilor.

Regele ridică pe cântăreț.

— Ia atâtea servitori căți vei vrea pentru ca să faci călătoria, du-te la logodnica ta și adu o la curte să te căsătorești cu ea.

Când Tho sosi la palat, toți admirară frumusețea ei strălucitoare. Îndată fiului primului ministru îi fu necaz pe cântărețul Ec și își puse în gând să-î răpească inima și mâna frumoasei Tho.

Intr-o zi, veni primul ministru la rege să-î ceară mâna logodnicei lui Ec. El stăruia atât de mult, încât regele se învoi. Cântărețul aflând de lucrul acesta, se aruncă la picioarele tronului zicând că dacă fiul ministrului va obține pe Tho, el își pierde mințile și vocea și n'ar mai putea să cânte.

Regele se folosi de un șiretlic. El hotărî ca Tho să se întoarcă la părinții ei și jură lui Ec, că fiul ministrului va fi trimis într-o misiune depărtată în timpul căreia va uita pe tânără fată. Cântărețul putea să se căsătorească mai târziu cu logodnica sa.

Intr'adevăr, fiul ministrului plecă, dar plecând, trecu prin orașul unde locuia părinții fetei. Acolo prin ademeniri sau prin amenințări el făcu pe bătrâni să-î dea fata și hotărî ca nunta să se facă numai decăt.

O presimțire rea înștiință pe Ec că o nenorocire îi amenința iubita și ceru regelui voe să se ducă s'o vadă. Regele îi dădu un concediu de câte-va zile.

Când cântărețul ajunse aproape de casa logodnicei sale, văzu că era împodobită ca de sărbătoare și întreba pe un trecător ce se întâmplase.

— Nu știi, îi răspunse el, că astăzi este nunta fiului ministrului cu frumoasa Tho?

Lui Ec i se strânse inima de durere la aceste cuvinte.

— Nu vrei d-ta, rugă el pe trecător, să te duci să spui miresei că un spectacol demn de ea o așteaptă sub smochinul de lângă izvor?

Streinul se duse, iar Ec alergă sub arborile, care altădată fusese confidentul întâlnirilor lor pline de speranțe, se așeză în aceiași poziție cum stătea când cânta și scoțând un pumnal și-l implantă în inimă.

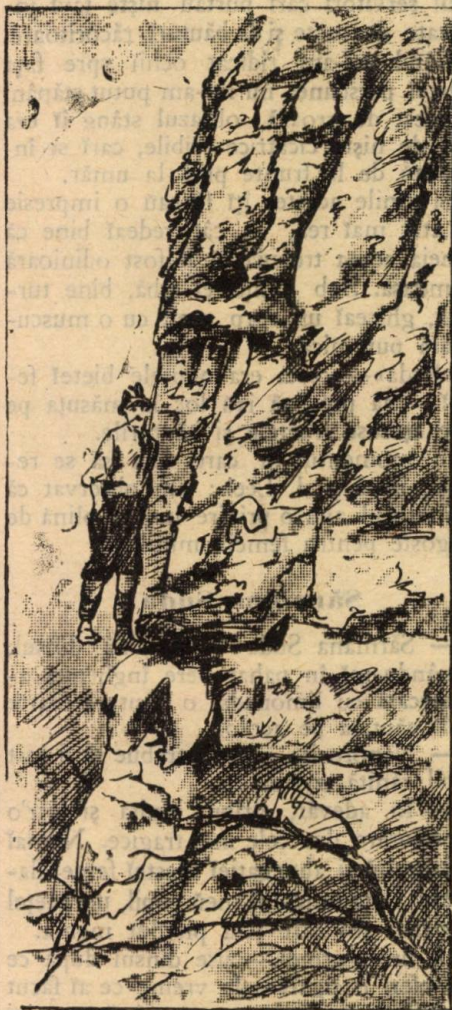
În acest timp Tho alergă urmată de toată nunta, care nu înțelegea capriciul ei de a se preumbla atunci sub smochin.

Zări cadavrul cântărețului ei iubit, luă arma plină de sânge de lângă el și ducându-se căți-va pași mai încolo pe malul izvorului unde ascultase pentru prima oară vocea celui ce îi răpise inima și-l implantă în piept, șovăi și căzu în apa izvorului. De atunci din izvor nu mai curge decât apă roșie ca sângele.

Ploeghi.

Z. Bărbulescu.

Întreprindere îndrăzneată

Pe când Alpinistii se odihnesc în vârful munților de greaua lor ascensiune, diferitele călăuze se adun și ele să-și povestească care de care în termeni mai lăudăroși aventurile lor. Și adese ori chiar înaintea ochilor grupului excursionist, ei întreprind îndrăznețe scoborări cari nu fac de cât să încurajeze pe privitori.

Ast-fel, nu de mult, oaspeții unui otel asistară cu oare-care frică la periculoasa întreprindere a unei călăuze care după cum arată ilustrația noastră, se coborî de pe un perete de stâncă cu totul vertical și foarte înalt acățându-se cu mâinile și picioarele de diferite proeminențe cari amenințau, în orice clipă, să se rupă.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

— Încă o dată, pentru ce spunei lucrurile acestea!

— Da, ce s'a întâmplat? întrebă pentru a doua oară Nelly.

— Ei bine, iată!.. Am încălzit focarele așa de mult, în cât, în cele din urmă am făcut o gravă imprudență.

— Da, o imprudență, care ar putea să ne salveze, dar care poate să fie și mortală.

— Dar spunei o dată; ce s'a întâmplat?... exclamă Nelly, enervată.

— E foarte simplu, răspuse Totor, cu liniștea sa superbă. Petrolul s'a răspândit în camera mașinelor, și depozitul de carbuni a luat foc.

— D-zeule! vaporul arde...

— Da, domnișoară Nelly!.. E un foc teribil, mulțumită căruia înaintăm cu o viteză atât de mare!..

«Iată pentru ce spuneam că dacă vaporul nu va dura cinci ore!..»

CAP. VIII.

Ultima toaletă.—Răspunsul.—Duel de artilerie.—Mașina se oprește.—Explozia.—Lupta supremă.—Agonia.—Zgomot de lopeți.—Prizonierii!

La auzul acestor cuvinte teribile, cele două copile nu pădură tocmai așa de mult speriate.

La urma urmei se deprinde omul cu tot felul de situații; vin unele momente când nimica nu mai este destul de îngrozitor pentru ca să ne poată înspăimânta.

Sărmanele fete! suferiseră așa de mult!.. Nicăi nu mai puteau deosebi ironia cuvintelor de de cruzimea faptelor!

Nelly răspuse aproape îndată:

— La urma urmei, puțin ne pasă de foc; numai să trecem!

«Și apoi, de cât să cădem din nou în mânele banditului, mai bine să ne oprim în fundul mării, nu este așa Mary?»

— Ai dreptate, mis Nelly, mai bine să facem explozie.

— Oh!.. îmi voi aduce aminte toată viața mea, că am îndeplinit și eu o dată meseria de fochistă!..

— Mie mi-ar plăcea mai bine meseria de tenor!

— Și mie de asemenea!.. Cu toate ca meseria aceasta nu este tocmai potrivită cu prea noastră dr femeie!..

Mis Nelly! Doamne?... Ce urite trebuia să mai fim!.. Nu ți se pare că ar fi bine să ne mai ocupăm puțin de toaleta noastră, acum când avem timp?

— Bine spui Mary... Înainte de a sări

în aer... Va fi ultima noastră toaletă.

— Înainte de a ne îneca.

— Său de a fi arse...

— Vom trece!.. Vom trece... strigă Merinos, acoperind convorbirea celor două eroine, convorbire care ne arată destul de bine atât de liniștite erau ele.

Iachtul tăise în adevăr linia luntrelor revoltătoare.

— Nu mai aveți nevoie de noi, domnule Alek, întrebă Nelly, întorcându-se spre șetel de echipagi, care stătea nemișcat la bară.

— Pentru moment, nu, domnișoară Nelly.

— Foarte bine; mulțumesc.

Și curagioasele fete se îndreptară spre apartamentul lor. În cabine începuse a se răspîndi un miros puternic de fum. Se auziau din când în când niște pocnituri bizare.

— Vasul înaintază mereu, observă Totor.

«Înainte!.. Înainte!.. și pe urmă întâmplă-se ce s'o întâmplă-se ce s'o întâmplă!..»

— Go!.. go ahead!.. strigă Merinos, văzând linia luntrelor dușmane lăsată în urmă.

— Înainte?... înainte!.. reluă entusiastul parizian.

De pe vasul amiral al trupei de pirai, porni un nou obuz. De astă dată, Morgan fu lovit mai serios.

— Hell danut! exclamă Alik furios.

— Ei!.. răspuse Totor; și nu ne fecem prea mult sânge rău. Eu sunt convins că vom ajunge la țintă.

«Un vas ca vaporul nostru nu poticnește așa, cu una cu două. Morgan are șapte inimă, șapte vieți.

— Se poate, răspuse Alik. Cu toate acestea, am o poftă nebună să mai trimitem în tundul mării vre-una dintre luntrele D-lor.

— Ah! nu trebuie să te lipsești de o asemenea plăcere!

— All right!.. Dacă e așa, domnule Harry, treci d-ta la barcă în locul meu. Ține cârma mereu, tot drept înainte. Eu voesc să mă joc câte-va momente în nuci cu catargurile vasului care a arborat pavilionul negru.

Și cât ai clipi din ochi, Alik încărcă din nou tunul. Câte-va momente rămase fix, ținând cu atenție.

— Dar dă-i drumul o dată! comandă Totor.

— Biiuum!..

Trei secunde după aceea, titanul de pe Morgan văzură catargul cel mare al va-

sului cu stindardul de doliu, abătându-se.

Alik dăduse una din acele lovituri minunate care fac mândria tuturor marinarilor.

— Așa foarte bine!.. Bravo!.. urlă Totor.

Încă una!..

— Nu mai avem muniții.

— Bi sunt... În camera de jos.

— Știu... cine însă să le transporte până aici? Noi amândouă, abia am putea urni o ladă din loc.

Cu toate acestea, vorî să se îndrepte spre depositul de muniții. Dar abia făcuseră zece pași, și un nou obuz sosi din larg și se abătu asupra vasului, cu un zgomot de aerolit. Tunul fu demontat.

— Mî de tunete!.. strigă Totor.

«Un catarg acolo, un tun aici... E dinte pentru dinte.

— Ah!.. d-le Totor, murmură Alik desperat, aș fi voit mai bine să primesc obusul acesta în burtă!

— Te-ai fi putut îmbolnăvi de niște cicoi cronice, dragul meu Alik.

— D-ta rizi!

— Nu înțeleg ce mi-ar folosi plânsul?

— Dar suntem dezarmați!

«Sărmanal meu tun! Cum aș mai fi trănit la pământ blestematul acela de pavilion negru!

Ah! cu câtă plăcere aș fi văzut vasul d-lui Dick S. ymour scufundându-se!

— Da, ar fi fost un lucru plăcut, ceva ideal...

«Dar ce să facem? Și-apoi, câtă vreme mai înaintăm încă, n'avem dreptul să ne plângem.

— Să vedem, Domnule Totor... D-ta ești mecanic, nu-i așa?

— Și sunt foarte mândru de meseria mea!

— Ei bine! Spune-mi sincer... Crezi că mașina vaporului va mai putea funcționa multă vreme?

— La urma urmei, de ce nu?

«Știu bine, că trebuie să se petreacă acolo jos, o adevărată tragedie. E o căldură extraordinară. Nu știu ce comparație să fac, ca să mă înțelegi bine...

«Închipuește-ți un om care ar fi băut, punch clocotit, pentru a putea alerga mai repede.

«Și-apoi, cuvintele «mult timp», trebuie să fie precizate mai bine... Pentru moment, să zicem că este vorba numai de câte-va ore.

— Dar cu totul acela care trebuie să fie în camera mașinelor!

— Et!.. Arderea se face înăbușită și pareți sunt solizi.

— Mai este apoi și focul cărbunilor.

— Adică peste tot, sunt două incendii. Dar vasul e mare, și are ce arde!

— Gândiți-vă că suntem pe un ade-vărat vulcan!

— Nu prea mă sinchisesc eu de asemenea lucruri! Am fost eu și în inte-

riorul unui vulcan, și tot nu mi-am pierdut cumpătul. Dar acum!

— Ești un om bizar, d-le Harry.

În clipa aceea, două hohote de râs argintii, răsunară în apropiere.

Nelly și Mary apăruseră din nou pe punte, curate, cochete, îmbrăcate în niște toalete ușoare.

— Suntem bine așa? exclamă Nelly.

— Minunate! răspunseră într'un glas Totor și Alik.

— Înainte de a zbura în aer, de a ne îneca sau de a arde, am voit să mă devenim odată frumoase. Nu-i așa că nu mă semănăm cu fochistele de odinioară? De alt-fel, mi se pare că aceasta va fi ultima noastră toaletă.

— Oh! miss Nelly... nu mă vorbi așa! huritură metalice, venind din departe, acoperiră vocea parizianului.

Două obuzuri veniră să lovească vasul aproape în același timp, aproape de camera mașinelor.

Dupe câte-va clipe, urmară alte două obuzuri, și apoi, alte două. Era aproape ca și cum ar fi fost trase toate în același timp.

Totor, Alik și cele două fete se apropiară de bară, d'asupra căreia stetea acum înclinat Merinos.

Aruncându-și privirea spre vasul cu pavilionul negru, sărmanii tineri înțelesă îndată manevra teribilului Dick Seymour.

Banditul îi vedea numeroși, și nu voia să se apropie de dânșii.

Cu procedul pe care îl întrebuința însă, vasul avea să fie scufundat, și dansul avea să poată salva numai acele persoane cari aveau să i se pară interesante.

Obuzurile soseau unul câte unul, fără încetare, desarticulând vasul încetul cu încetul. Mai cu seamă compartimentul mașinelor era lovit.

De-odată, o explozie violentă porni din subterana vasului.

— Ah! exclamă Totor strângând din pumnii.

În același timp uruitul motorului încetă și helicea își opri mișcarea. Cilindreele făcuseră explozie.

Vaporul măi înaintă puțin, din ce în ce măi încet; părea că de desubt era tot în flacări. Dar tot incendiul acesta n'ar fi însemnat nimic, dacă mașina n'ar fi însemnat nimic dacă mașina n'ar fi fost lovită.

Eroi noștri rămaseră acum nemișcați, neștiind ce să măi cugete.

(Va urma)

ZEBRUL

Zebrul este, fără îndoială unul dintre cele măi elegante patrupeze.

El seamănă foarte mult cu calul, dar în același timp și cu măgarul, având

părți comune cu amândouă aceste animale.

Ceva măi puțin înalt de cât calul, măi bine făcut însă, de cât «cursierul» care după părerea d-lui Buffon constituie cea măi nobilă cucerire pe care a făcut-o vre-odată omul, foarte apropiat de măgar, zebrul are totuși, măi multă grație de cât acesta.

E măi armonios ca liniile ale timpului, măi delicat, măi nervos, măi puțin răbdător și cu totul departe de renumele de îndărătnic legendar pe care și l'a făcut măgarul.

Iată în ce mod, zebrul—«*equus zebro*»—seamănă și cu calul și cu măgarul.

Dar prin culoarea pielii sale, zebrul este cu totul diferențiat de amândouă aceste animale.

Calul este negru, alb, alezan, sur, șarj, murg, etc.

Măgarul este alb, negru, sur, roșiatic etc.

Zebrul este de un alb gălbui, sau măi bine zis de un galben albiu, având niște dungii regulate de un brun închis.

Un animal pașnic

În privința aceasta, zebrul poate fi asemănat cu tigru. Dar un tigră care nu e carnivor, nici sălbatec, nici sângeros.

E un animal inofensiv, bănuitor, retras, de care te poți apropia numai cu

După o cursă nebună, zebrul se repausează

mare greutate; n'are ură pentru oameni, dar are o teamă teribilă pentru ei. Și teama, groaza aceasta, este probabil instructivă.

Animalul acesta vârgat, care adoră libertatea, independența, cursele vagabonde, viața sub cerul liber, pleumbările nebune în galop sub soarele arzător, ghicește că omul este dușmanul libertății sale, ghicește că independența i-ar fi răpită, că omul care voeste în tot d'a-una să domnească ca un tiran absolut, l'ar înfrâna și l'ar robi capriciilor sale.

Pentru a se apăra împotriva omului, zebrul are la îndemână agilitatea sa prodigioasă, uimitoarea flexibilitate a picioarelor sale și incomparabila sa iuteală.

Zebrul este originar din Africa australă.

El locuiește în regiunile calde muntoase, escaladând fără greutate colinele cele măi înalte, ridicând nori de praf în urma copitelor sale fine.

Am zis că zebrul are, pentru a se apăra de om, iuteala prodigioasă a picioarelor sale; iuteala aceasta îl măi ajută să se apere și de animalele sălbatice, lacome de carnea sa.

Cu toate acestea «*equus-zebro*», tigru-cal, cum îi spuneau cei vechi, este un animal plin de curaj și nu-și datorește în tot d'a-una salvarea fugii.

În afară de cazurile când este atacat de un dușman cu care lupta ar fi imposibilă, zebrul nu ocolește lupta. Numai că animalul acesta n'are obiceiul de a sta în loc, fixându-și adversarul. El se aruncă cu o iuteală și o violență așa de mare, în cât adversarul ori cât de puternic și de curajos ar fi, nici nu măi are timpul să se apropie de dînsul.

Zebrii se bat adese-ori și între ei; am văzut de multe ori ast-fel de lupte prin grădinele zoologice. Dar alt-fel sunt luptele în nemărginirea câmpiilor australe, unde nu e nici înfrânarea spațiului, nici nu sunt ochii indiscreți ai oamenilor civilizați cari își fac o plăcere din lupta lor.

Multă vreme s'a crezut că ar fi cu neputință să se îmblânzească animalele acestea. Este adevărat că numai cu mare greutate se poate cine-va apropia de un zebru. Capturarea lui e și măi grea încă.

Cu toate acestea, când zebrul este capturat de tînăr, după multă osteneală poate fi îmblânzit, încălecat, înhamat.

Exploratorii Africii meridionale au văzut de multe ori zebri îmblânziți încălecați de indigeni, alergând de-alungul câmpiilor imense.

În vechime

Și cei vechi cunoșteau zebrul.

Împărații romani, așa de iubitori ai marelor vânători, făceau sacrificii nebune de bani pentru a-și alimenta parcurile cu toate curiozitățile zoologice.

Vânători gigantici erau organizate pînă dincolo de fruntariile imperiului și cei măi îndrăzneți vânători își puneau în pericol viața pentru a împlini gusturile împăraților și chiar ale particularilor bogați.

Hindușii, maurii, parții erau renumiți prin abilitatea și îndrăzneala lor.

După ce maurii reușiseră să captiveze struși și lei, mauritanii pantere, numizii și africanii de sud cai și zebre, trebuiau să se gândească la transportul acestor animale.

Se fabricau cuști mari, cari erau cele de măi multe ori imbarcate pe corăbii; de multe ori însă erau organizate convoiuri lungi de tauri și cea măi mare parte a drumului era efectuată ast-fel.

Calea fiind foarte lungă, călătoriile acestea durează adese-ori luni întregi. Hrana animalelor în timpul drumului era

lăsată în sarcina orașelor prin care trecea convoiul.

Ajunse la destinație, animalele capturate erau așezate în parcuri speciale; unele dintre ele erau anume dresate pentru a distra publicul în zilele de circ.

Altele serveau pentru vânătorile organizate prin parcuri pentru lupte și chiar pentru execuții.

Zebrul domestic

Zebrele au avut un mare succes când au fost aduse pentru întâia oară în Roma pe timpul lui Caius Iuliu Cezar. Succesul acesta a fost aproape egal cu acela pe care l'a obținut girafa.

În grădina de acclimatizare de la Neuilly (Paris), poate admira ori-cine o pereche superbă de zebri, a căror blândețe și corectitudine este neîntrecută.

Un londonez bogat are de asemenea două zebre, pe care le înhamă la o căruță și se preumblă pe bordurile Tamisei.

În Anglia, ca și în Franța, zebrai dau dovadă de o supunere fără margini.

Și iată cum omul, după ce a cucerit calul, a știut să cucerească și zebrul.

Nimic nu poate rezista geniului atotputernic al stăpânului creației; și trebuie să ne așteptăm ca într-o zi să în alta, mai curând sau mai târziu, să vedem înhamată la trăsuri chiar lei și tigri, spre cea mai mare glorie a omului!..

Se povestește chiar că un colon englez din Africa a făcut oare-cari încercări cu un tigrul pe care l'a capturat de mic.

Rezultatele obținute pînă acum nu sunt tocmai satisfăcătoare; dar urmând o linie progresivă, se poate crede că în curând se vor căpăta rezultate apreciable și în această direcție.

Doc.

ESCURSIE LA VARNA

Este un anotimp în care urâtul casei te alungă. Pe străzi căldura zăbuzitoare, te moleșește, te ucide. Anotimpul acesta este vara—și vara viața orașelor de șes este moartă.

Ei, dar natura are gusturile ei. Uite, bunăoară, Constanța a fost înzestrată cu ceva care curăță și răcorește aerul, care nici odată n'a obosit ochiul; Constanța are darul de a reflecta seninul cerului ziua, și noaptea a întinde cărări luminoase, a oferi icoana nemărginirei, așa de atrăgătoare. La Constanța este marea. Ea te scapă de urâtul uscatului. Ca să nu profiți de dînsa, ar fi o greșală. Și ce pot face mai bine niște elevi în vacanță, de cât o excursie; acea excursie au făcut-o zece elevi ai liceului de aici la Varna.

În ziua de 28 Iunie, pe la 9 ore noaptea, la digul de lângă bulevard, barca «Neptun» stătea gata de drum. Pregătiți cu toate cele de trebuință și anume:

lopețile rânduie frumos, pânza gata de ridicat, două ancore în prora; proviziile de drum, butoiase cu apă, ce n'aveam în barcă? și cele de dormit nu le uitasem, așa că biata coajă de nucă gemea de a âtea lucruri. Felinarul din arbore, trimetea spre mal dăra sa luminoasă, albă și toți cei ce veneau spre barcă, găseau calea îndată.

Plecăm cu lopețile — 8 la număr — urale și rămas bun pe mal, de la cei ce rămăneau în urmă. Unul stă la cârmă, altul ne cântă cu zbârnăetoea mandomlină, iar cei alți trag vârtos la rame, spre lumina cu eclipsă a farului Tuzla. Vântul care peste zi bătuse de la Sud și răscolise marea, acum pe seară slăbise cu totul; de el numai valurile născute pomeneau doară. Și în liniștea nopții de vară, fără lună, ne depărtam mereu. Eram tăcuți; drumul se arăta lung și întâmplările nu le puteam cunoaște. Trebuia să mergem noaptea pe răcoare și ziua dacă nu e vânt bun să stăm locului. Ne mai aruncăm o privire asupra Constanței: în umbră, luminată de miș de focuri, ne apărea ca o zeiță a nopții cu păr de abanos și în el presărate pietre scumpe. Din zece piepturi hotărâte la orî-ce izbucnește un «adio», ultima vorbă din barcă, adresată Tomisului.

Târziu începu să adie un vânt de la uscat, de Vest, care se întărea. Bucuria noastră nu fu mică.

— Jos ramele! Sus pânza!

Cât te-ai freca la o hîr îndeplinim porunca și în liniștea ce începea să dispară, barca își face calea lunecând prin noapte ca o pasăre albă. Ceea ce voiam era vânt bun, deocamdată era bun și acesta; nici nu-l așteptasem. În inimele tuturor se ridică focul mulțămirei și dispoziția deschise simțurile și le manifestă în afară. Ne-am întins pe dune și cântam cu toți ațintindu-ne ochii în pânza umflată. Dorul nostru lua formă, se intrupa dintr'ansa, se pogora peste noi ca o ploaie caldă la care simțiam că ni se topec inimele. Urechea începu să audă simfoniile nebănuite ale mării, armonia clipocitului valurilor ce se lovesc de barcă, susurul spumei făcută de e-travă. Nici ochiul nu sta vitreg de plăcere. Sus de tot firmamentul cu corpurile lui strălucitoare, acel infinit ce a atras totdeauna mințile omenești, fără să le fi mulțămît vre-odată. Jos în apă o lume de animale mici, fosforescente, verzu, galbene, roind pe lângă «Neptun», făcând în jurul lui o coroană aprinsă de lumină.

Malurile de pământ, întunecate și de felurite înălțimi, când se ridicau, când se coborau până la fața apei. Erau ca niște uriași întinși pe mal și dormind. Tuz'a.

De la uscat veneau unde aruncate cu vântul, un miros de fân, de iarbă, nelămurit și dulce, cu o muanță de melancolie și piepturile tuturor se umflau sorbind fluidul ce luneca pe câmpiile

dobrogene. Era prima noapte de drum și n'am închis ochii nici unul. Vântul a fost destul de bunicel ca să nescotă în zori la Mangalia. Am văzut, intrând în port, răsăritul soarelui; ceasul era 4 jum. Orașelul în care am ajuns, așezat pe un golf frumos. Ai cam rămas neschimbat ca și sub Turci. La un dig mic erau câte-va caice: nu ne așteptam la altceva; un port adânc de 4 m. numai... dar face și el treabă; tot-d'a-una e ocupat. Mulți vizitatori găsesc aici liniștea.

Plecăm, după viza actelor, pe la 10 ore; vânt de pupă care încetează după ce trecem frontiera.

Același pământ, aceleași linii galbene-verzu ce se întind larg, spre orizont, aceiași apă albastră.

Inconștientul dorea par'că o altă lume. Să treci într-o țară străină fără să simți? Dar în curând am văzut că era ceva care le deosebea pe aceste țărișoare pe malul bulgar sunt înșirate pichete de soldați, cu scop de pază a coastelor.

Era pe seară. Toată după amiază am făcut-o ancorași fiind-că vântul stătuse și să rămân pe căldura aceea era prea obositor. Pe la asfințit ajungem la farul Șabla. Nu vrem să mai stăm, ci să câștigăm vreme, când, de odată răsună în aer un hăulit prelung. Ne uităm spre mal. Se vedea o colibă cu acoperiș roșiatec și în față patru umbre de soldați ce ne chemau. A trebuit să ne sunem.

— Imași patenta bre? (Aveți patentă).

Le-am strigat prin megafon că: da; de geaba; oamenii trebuiau să-și facă datoria până la capăt. Și am tras la mal. Ne-au înconjurat șepcile cu cozorocul pe ochi și au început să răsucescă actele. Nici unul nu știa de cât bulgărește și turcește. Noroc că cu unii din noi se puteau înțelege. Le-am explicat de unde venim, unde mergem; trudă; cu greu scoatem la capăt și apărătorii Bulgariei ne declară că suntem liberi să plecăm. La plecarea drăgușii noștri își manifestară dorința că ar vrea să guste din tutunul românesc. Ca să ne arătăm mai gentili ca ei, le dăm. Cel puțin au recunoscut că e foarte bun. Luăm apă și... la drum.

Incepe iară vântul de vest; ne îngămadim care cum poate învăliși în mantale și ațipim. Somnul nu ținu mult. În tăria nopții, pe la mijlocul ei, un vânt puternic ne trezi pe toți. În zare se vedea nori negri și groși, ce înfiorau. În văjiitul frânghiilor întinse, scârțâea cartargul în cât ni se părea că-l vedem rupt în tot timpul cât valurile se aruncau năpăstioase asupra bărcii, care fugea totocmai ca o umbră gonită de duhuri necurate. Intunericul adânc ce te copleșea și malurile stâncoase ce ni se păreau că vin spre noi să ne acopere pentru tot-d'a-una sub blocurile lor. Nici lună, nici o lumină pe mal, dar farul de la Caliacra cu lungi eclipse, făcea pe cârmaci să stea ațintit cu ochii la lu-

mina hipnotică și s'o urmărească încă după ce dispărea.

Valuri mari se nașteau din adâncuri și barca aplecată cu copastia de apă, lunea printre ele, ducându-ne spre mântuire ori moarte. Atenți la cel mai mic zgomot, pândind întinericul și zarea nelămurită, ne veneau fără voce în minte versurile lui V. Hugo :

O combien de marins, combien de capitains,
Qui sont partis joyeux, pour des courses lointaines
Dans ce morne horizon se sont évanouis.

Pe la orele două după miezul nopții am ajuns la capul vestit în anele marinărești și am ancorat lângă mal. Totul părea că trecuse; ca prin farmec pericoul ce l simțeam așa de aproape, acum fugise și se pierduse în întineric. Am așipit pînă în ziua. Zorii ei ne sculară; am ocolit farul și am luat direcția Varnei prin mijlocul unui golf mare de tot. Ziua arăta să fie frumoasă. În zare, un soare roșu eșind din apele adânci și umplând văzduhul de lumină și căldură, revărsa și asupra noastră un fluid întăritor. La razele lui ce se făceau tot mai vii, trupurile noastre ostenite și amorțite se desmeticiră, iar ochii deștepti cătau în bună stare spre malurile depărtate. Eram veseli și ni se părea că am ajuns ținta, cu toate că mai aveam vre-o 30 de kilometri.

Caliac a e un fel de istm ce se sfârșește cu un bloc mare de piatră calcaroasă, ale cărei straturi luceau la soare, având ca el o culoare roșiatică; impunea asupra mării prin înălțime și masivitate, tot așa de mult ca și asupra navigatorilor. În vârt, ca o prevestire de bun augur, stăteau înghemuite căsuțele albe și farul. De aici pînă la Varna coasta intră mult în uscat și înălțimea ei crește mereu pînă peste 100 de metri.

Apa albastră și clară arăta adăcimile cele mari ale acestor țărături. În depărtare se vedeau cu blocurile lor albe, crețoase, ascunzând două limanuri: Cavarna și Balcic. De-alungul malului se zăreau ca prin fum, din pricina depărtării, pânzele întinse ale caicelor și corăbioarelor cari neîncetă roesc pe aici.

Singur «Neptun» plutea în linie dreaptă spre malul Varnei, ce se întindea departe pe o linie prelungă, suindu-se în apă și isprăvind-se într'un colț păduratic la Euxinograd.

Pe la jumătatea golfului vântul ne părăsește și acum fața apăsătoare capătă o culoare lăptoasă, un luciul uleos. O căldură mare ne apăsă de sus și de-alungul nostru se făcu o tăcere — a amiezii — întreruptă numai de putăitul delfinilor ce scoteau apă și răsuflau greoiu ca o mașină obosită. Erau așa de mulți și zglobiți! În cete se rostogoleau în jurul bărcii negri, lucitori sub soarele tierbinte. Ne apopiem cu ramele de Euxinograd. Încep să se vadă și alte căsuțe, cum și un drăguț de pichet care ne atrage ca un magnet — al oșelului de armă militară.

Copii monștri

Zilele trecute au sosit din colonia australiană, Noua-Zelandă, în orașelul scoțian Wednesbury doi copii de o dimensiune corporală colosală.

Amândoi copii au venit cu părinții lor în Scoția spre a cunoaște patria bunicului lor. Fetița, cu numele Ruby Westwood, are o înălțime de 1,58 și cântărește 110 kgr. ceea ce pentru vârsta ei de 13 ani este o înălțime destul de respectabilă și o greutate și mai respectabilă. Dar Ruly Westwood e pusă cu mult în umbră de fratele ei, Wilfried,

cu două ani mai mic decât ea. Acest bățandru, în vîrstă de 11 ani, are o înălțime de 1,59 și cântărește 128 jum. kgr. Circonferința pieptului lui este de 1,32. Părinții lor, cari sunt în stare normală, au fost cântăriți în glumă împreună cu odraslele lor. Wilfried a cântărit cu 5 funți mai mult de cât tată-său și mamă-sa la un loc.

Ilustrația noastră reprezintă pe mama Westwood între enormii ei copii.

Niște asemenea specimene ar avea de sigur un succes deosebit dacă ar fi expuși în târgul nostru, la Moșii.

Spre a scăpa de această influență, le arătăm simpaticilor soldați patenta și plecăm mai departe. La palatul princiar ne-am oprit.

Modest curat, împrejmuit de verdeți, clădirea aceasta de la Euxinograd părea că arată un loc de refugiu mai mult, de cât de petrecere.

Pe ceasornicul castelului citim 2 ore și 3 sterturi.

Ne-am oprit puțin, am pregătit barca și îmbrăcămîntea noastră de intrarea în fort, am prânzit și, cu vântul ce începu să adie, străbăturăm golfulețul în fundul căruia se ascundea Varna.

Ce port natural! Acela făcut de mîna oamenilor e așa de mic față cu acesta al naturii. În fund se vedea în direcție perpendiculară pe golf un dig cu farul unit la capăt. Pe acolo era intrarea în portul acestui oraș, ale cărui case acum se vedeau lămurit suindu-se pe povârnișul dealurilor înalte.

O masă de acoperișuri roșii, cu aspect oriental scilicet la soare; printre dănele se iveau ca variație clădiri frumoase, galbene ori albe.

Fabrici în jurul orașului ridica spre cer coșurile cele lunguiește din care se revărsa iumul gros și negru. Tot ce ne absorbea mai mult privirea era acea poziție minunată: balneară, climaterică, strategică, ori-ce dorești. O mare albastră jos și una verde sus pe maluri. Albia ajungea la cheu și de prin toate coșurile portului se ivesc oameni cari înțeleg malurile și curioși se întrebă între ei ce suntem și de unde venim. Am crezut de o cam dată că numai nouă ni s'a întâmplat acest lucru. Dar în curând ne-am încredințat că acesta e obiceiul locuitorilor de a cerceta des digurile și a se strînge în grămadă, de cum sosește ori pleacă un vas oare-care.

Vizăm actele la căpitănia portului.

Echipagiul e liber să iasă în oraș.

Ne-am grăbit să plecăm. Sub o căldură mare, am colindat strada principală pavată cu piatră cubică, dealungul căreia se înșirau clădirile autorităților, oamenii de afaceri, magazinele cu felurite înfățișări și mărimi.

Firmele curioase în litere chirilice, pe care le silabiseam, ne aminteau de vremurile părinților noștri. Cred că le-ar trebui și lor un Eliade; mă îndoiesc însă că ar ceda să schimbe cirilicele cu caracterele latine.

Din calea principală se ramifică un bulevard în care predomină o clădire mare, în patru colțuri: Școala profesională de fete. Elevele cu sutele, după cum ni s'a spus, tocmai isprăviseră în ajun cursurile și școala deșeeartă, am putut-o vizita. Spațioasă, curată, în sfârșit strict igienică.

Gimnaziul cu 7 clase era ceva mai încolo. N'am putut vorbi cu un singur elev; sunt așa de retrași și sperioși de lume. Bulevardul dă în grădina publică, care ne-a încântat. Așezată chiar pe malul mării, la o înălțime de unde poți vedea panorama împrejurimilor, mare cu umbră și aer curat, plimbându-te în toată voia sub adierile de unde melodioase ale unei muzici de marină, bine pregătită și mare. Dar bucațile nu prea sunt alese cu gust. În scurt la asta se reduce orașul.

O particularitate de aici e: curiozitatea. Era un omnibus, venit de curând, și bietul om din față, obosea sunând din goarnă, ca lumea să dea la o parte.

Să spun și o întâmplare văzută 'n treacăt: Ne întoarcem din susul orașului și de odată privirea ne-o atrage un grup mare de femei, bărbați și copii chiar. Haine albe de ofițeri, amestecate printre toaletele damelor și pantalonii suri și aspri ai soldaților. O mare de capete ce se agită, cu pălării europenești și șepci cu cozoare aduse mult pe ochi, făceau un mozaic din care se ridica un vuet surd.

Pe lângă noi trece în goana mare un vardist. Ne uităm după el. O căruță stătea mai la o parte, la marginea străzii. De odată omul liniștei publice se repede asupra celui ce păzea caii, îl urcă în căruță mai mult cu sila și fuga spre ceata din mijlocul străzii.

Am văzut-o mai târziu desprinzându-se dintre mulțime și ducând un individ legat pe care-l păzea triumfător omul siguranței. Ce era oare? În urmă toți discutați ca la o alegere. Abia am aflat de la unul care fusese prin România, că un sârman epileptic apucat de criză, a căzut jos și poliția a găsit de cuviință să-l lege butuc să nu-și mai facă rău omul zbătându-se.

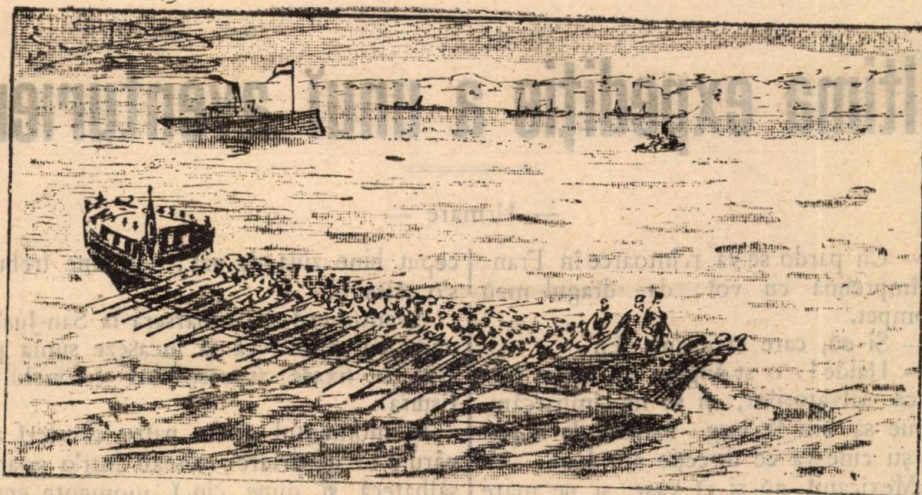
Curând de tot ne-am săturat; nu găseam nimica nouă ca să ne atragă. Cele șapte-opt zile ce le-am petrecut aici, nu le-am dus în oraș ci în alt loc, într-o adevărată reședință de vară cum o numiam noi în glumă.

Peste golf, în fața Varnei, sunt câteva pavilioane al căror rost e de a servi provizoriu ca loc de căutare pentru copii slab, bolnăvioși, un sanatoriu în felul lui. Acolo te duci cu barca. Lângă el sunt instalate pe coasta stâncoasă și plină de o vegetație bogată, felurite localuri de petrecere; simple de tot, rudimentare. Le vezi numai când te-ai apropiat bine, pentru că frunzișul le ascunde și unele sunt făcute chiar în piatră. Aici însă găsești tot ce-ți trebuie la o petrecere câmpenească, după care mor bulgarii și care o numesc «gulea». Să vii numai într-o Duminecă ori sâr-

bătoare și vei auzi de departe chiotele și cântecele care răzbat împrejurimile și care tin de dimineață până noaptea târziu. În restul săptămânii e liniște. Și noi asta vrem de o cam dată. Cât am stat pe aici am colindat toate potecile și locurile nebănuite ale acestor maluri așa de prielnice pentru repaosul și desfatarea trupeză și sufletească.

În ziua de Sâmbătă, 7 Iulie am părăsit Varna fără părere de rău, ba chiar cu bucurie gândindu-ne la patria ce ni se părea așa de departe.

I. Antonescu.

Reconstituirea unei galere

Reconstituirea unei galere

Un scriitor francez a făcut de curând o descriere complexă și pitorească a modului în care se călătorea pe mare, în epoca cruciadelor, când vasele Europei erau în comunicare activă cu țările orientului.

Mai întâi de toate aflăm că prețul transportului era foarte puțin ridicat. Vasele din timpul lui Ludovic cel sfânt admiteau trei feluri, trei categorii de călători.

Drumul de la Marsilia până la Sfintele locuri cotra 300 lei clasa I, (patru livre tureneze) 200 franci în clasa 2-a și 130 franci în clasa treia.

Ceremoniile care aveau loc la depărtarea fie-cărui vas, constituiau un tablou plin de farmec.

În timp ce mateloții ridicau ancora, poporul și preoții pe chei și pe punte cântau solemnul «Veni creator spiritus». Apoi se auzea un strigăt rupt: «Destaceți pânzele; în mâinele Domnului!» Era comanda căpitanului.

Și vasul se punea în mișcare în timp ce stindardele naționale se înălțau în aer, și trompetele sunau cu entuziasm.

Poporul saluta cu strigăte de ură, și cu fluturări de batiste.

Trebuie să recunoaștem că în epoca aceea a face o lungă călătorie pe mare constituia un adevărat act de eroism, și de aceea manifestările ce se făceau la plecare erau în totul justificate.

Trebuie să ne mai aducem aminte că în epoca aceea, Mediterana era plină de bandiți. Mijloacele de transport pe mare erau departe de a prezenta vre-o siguranță, și condițiile igienice erau cât se poate de rele.

Acum să trecem la regimul la care erau supuși călătorii.

Regulamentul hotăra o anumită porțiune de spațiu pentru fie-care călător; numai seara aveau voie să se preambule pe punte.

Partea din dărăt a vasului era rezervată călătorilor de clasa I.

Ora mesei era anunțată prin sunete de trompetă. Toată lumea se repezia spre sala de mâncare.

Cei care sosiau mai curând ocupau locurile cele mai bune; cei-lalți se așezau pe unde puteau, fără distincție clară, în jurul unei mese vaste.

De obicei, masa era compusă dintr-o salată și o friptură; în zilele de post se servea brânză, pește și conserve.

Câte-odată, când treceau prin țări duș-

mane, pasagerii erau îngăduiți să se coboare pentru a prădi ce puteau.

În ziua aceea era o adevărată serbătoare.

Mateloșii erau mult mai prost alimentați de cât pasagerii. De aceea, mai cu seamă dâșii se bucurau mult de invaziile pe care le făceau une-orî prin ținuturile dușmane.

Dacă se întâmpla să moară pe vas cineva de vre-o moarte contagioasă — și cazurile acestea erau numeroase — cadavrul era înfășurat într-o pătură de zinc și aruncat în mare, pe când cei care luau parte la ceremonie, psalmodiau «Li bera me».

Numai marii seniori venețieni, când mureau în timpul drumului, erau ținuți în nisipul de pe vas, până la primul oraș.

În fie-care dimineață se cânta «Ave Maria», în fața unei imagini a Sfintei Fecioare prea curate; la amiază se mai celebra o altă slujbă religioasă și seara se cânta «Salve Regina», intonat în cor de toți călătorii.

Ce diferență mare între viața de altă dată pe mare, și de astăzi!

Sapiens

Ultima expediție a unui aventurier

— Urmare —

— Ch'pardo se va întoarce în Franța, împreună cu voi; da, dragul meu Trompet.

— Și eu, care credeam că...

— Haide! o stângere de mână trătească salvatorilor, și să ne imbarcăm. trebuie să fim la larg, înainte de a putea ști cine-va ce direcție am luat.

«Mexicanii au și ei vase, și pe mare Fabricio nu va putea veni să ne apere.

«Adio Fabricio.

— Adio Chapardo.

— Îți recomand pe succesorii mei.

— Aibi încrederea în mine.

După ce își luară rămas bun de la toată lumea, cei trei evadați se urcară în barcă.

— Ah! uitam, zise Fabricio, adresându-se doctorului; îți pot afirma că mormintele primilor exploratori veniți prin locurile acestea se află în munții Sierra-Madre; Apașii trebuie să știe mai multe în privința aceasta. Caută și te fă prieten cu ei...

— Mulțumesc! mulțumesc! strigară în acelaș timp doctorul și colonelul Espira.

— Naiba să te ia, cu informația ta cu tot! mormăi Trompet, aparte.

«Nu puteai oare să tacî din gură? Acum, de sigur că iar ne vom mai opri de-alungul coastelor. Ca și cum, n'ar fi destul un-spre-zece ani de când duceți călătoria.

Barca se apropie de goeletă, amicii noștri se urcară pe punte, și câte-va momente după aceea, mănăta de un vânt ușor, goleta se îndreptă spre golful Californiei, marea aceea liniștită, căreia indigenii îi spun atât de poetic «marea Fecierei».

Cuadrilla rămase pe coastă, supraveghind cu atenție împrejurimile.

Nimic suspect; goleta era acum foarte departe, aproape perdută din vedere.

— Vamos! comandă șeful, ne-am în-

ceput bine ziua de azi; tot bine trebuie să stărim.

Aventurierii se întoarseră la San-Juan, unde Fabricio avea să încaseze suma pe care o fixase succesorului colonelului Espira.

În momentul acela, patru cavaleri apărură în depărtare; soseau într-o goană sălbatecă și dupe cinci momente erau lângă cuadrilla.

— Șeful! șeful! strigă unul dintre ei.

— Eu sunt, răspunse Fabricio. Ce voii?

— Doresc să-mi spuneți unde se află seniorul Clairfontaine.

— Nu-l cunosc.

— Caballero, te rog, acordă-mi un moment de convorbire între patru ochi.

Fabricio își fixă îndelung privirea asupra necunoscutului; în cele din urmă satisfăcut de examenul pe care îl făcuse, se învoi.

O convorbire vie începu între cei doi bărbați; străinul scoase un plic, și cu mâna arată pe unul dintre tovarășii săi...

Fabricio se înclină, salută, și din răspunsul său nu se auziră de cât patru cuvinte:

«Sierra de la Madre.

— Mulțumesc caballero. Apoi, cei patru cavaleri plecară, în dreptându-se spre nord, în p.sul cailot, albi de spumă.

CAP. V

«Apași! Un șef indian. — Oamenii palizi n'au plătut. — Vulturul negru nu știe să citească Strategie. — Frontiera. — O avalanșă de pietre. — Între două focuri. — Regina Noptilor. — Miopia doctorului. — O lecție meritată. — Câmpia arde. — Un aguacero.

Erau opt-spre-zece luni de când Arizona, locuită în partea ei de nord de către indienii Comașii, și în cea de sud

de către indienii Apași, fusese declarată de Statele-Unite teritoriu național.

Ținutul fusese declarat «Strip», adică deschis colonizării.

«Boomerii» (agenții de colonizare) umplură toate orașele Uniunii de miș de afișe, pentru a aduce la cunoștința publicului condițiile în care se făcea noua colonizare.

Îndată după primul anunț oficial care anunța deschiderea unei rezerve, convoiuri întregi de emigranți plecară la drum.

Unii dintre ei punând împreună cu familiile în case mari, alții veneau călări. Cei mai mizerabili veneau pe jos, lipsiți de orî-ce avere. Dar, toți, fără deosebire, erau înarmați până în dinți.

Cu cât te apropiai mai mult de strip, cu atât și mulțimea emigraților devenea mai mare.

Veneau din toate părțile; de la nord, de la est, de la vest. Erau niște valuri zgomotoase, sălbatice aproape; căci fiecare din cei care veneau să se înscrie pentru vre-un loc de pământ, mergea împins de dorul de-afice avere.

Numai cu mare greutate, un cordon de trupe federale reușea să menție oarecare ordine, în grămada aceia de indivizi de toate naționalitățile, care se înțelegeau de minune numai când era vorba de mănuitul cușitului și al revolverului.

Din două-zece și cinci de miș care veniseră, cinci miș erau morți: parte de insolajie, parte în diferite încercări.

Cea mai mare parte dintre ei nu mâncau de cât pește sărat, pe care-l aveau în desagă.

Mureau de sete.

Un negustor care a stabilit un fel de magazie de apă, a făcut avere în câte-va zile.

În sfârșit, sosi și ziua cea mare.

La amiază, tunul avea să bubue.

Trupele n'asteptau de cât ordinul șefului lor pentru a se retrage repede și a lăsa drum liber torentului omenesc, care avea să se arunce cu sălbăcie asupra stripului.

Cutare individ, care n'are nici zece cenți în buzunar, speră să ocupe un teren de mare importanță, pentru care speculatorii, îi vor oferi în aceiași seară o sumă fabuloasă. Un altul, care de zece ani săpa pământul pentru a descoperi o mină de aur, speră să găsească un filon prodigios, cere să-l tacă dintr-o dată milionar. Căci Arizona trecea a fi cel puțin tot așa de bogată în aur ca Colorado, sau ca Nou-Mexic.

— Ah! ce strîi frumos! exclamă boomerul-șef, frecându-și mânele de bucurie.

Și dânsul trăia acum cu speranța dolarilor pe care avea să-l câștige îndată după începerea formalităților de colonizare.

De aceia cu nerăbdare urmărea și anulul cu acul cronometrului.

Ma! erau zece momente.

Tunarii se pregăteau să tragă salva vestitoare că colonizarea este deschisă, când strigăte puternice porniră din spre frontieră :

— Apașii !..... Apașii !..... In adevăr, foștii proprietari ai părții sudice a stripului înaintau pe o singură linie, în trupul cailor.

Toți erau înarmați cu puști și cu arcuri.

In fruntea lor mergea șeful, le ne de recunoscut după cele trei penecare-i ornau pălăria.

— Ochs ! strigă dânsul cu vocea guturală, și cavalerii i se opriră pe loc, ca înlemniți.

Apoi modulă o șuerătură ușoară, și calul său porni în galop drept spre comandantul trupelor federale.

Un moment, acesta fu îngrijat ; dar aproape îndată se liniști. N'avea nici un motiv să se alarmeze, de oare-ce Apașii nu scosese războinicele lor războinice.

O nouă șuerătură, și calul șefului apaș se opri. Cal și om, stăteau drept, fixi, părând turnați dintr-o bucată.

— Ce voește fratele meu ? întrebă ofițerul cu destulă amabilitate.

— Fețele galbene, nu sunt trații Apașilor, răspunse cel-alt.

— Aștept o explicare de la fratele meu apaș, continuă ofițerul, cu aceeași amabilitate.

— De ce se pregătesc străinii să năvălească pe teritoriul de vânătoare al indienilor ?

Ofițerul rămase cu gura căscată, atât de puțin se așteptase la o astfel de întrebare. Dar, își aduse îndată aminte că era american, și și recăpătă tot sângele rece.

— Boomerul-șef ! strigă dânsul cu putere.

Agentul principal al companiei de colonizare, se prezentă la moment.

— Unde este actul de cumpărătoare al teritoriului ? întrebă ofițerul.

Boomerul scoase din buzunar un portofoliu, și din acesta două hârtii.

— Iată cele două acte semnate, unul de șeful Comanșilor și cel-alt de șeful Apașilor, zise dânsul, întinzând hârtiile comandantului.

Acesta le examină cu atenție și luând una dintre ele, o întinse șefului indian.

— Nu este semnătura ta aici ?

Și îi arătă un triunghi, care era în partea de jos a actului.

— Ba da, răspunse indianul.

— De alt-fel, observă boomerul, teritoriul Apașilor a mai fost colonizat și acum un an ; șeful trebuie să știe lucrul acesta. Tot așa s'a petrecut și cu ținutul Comanșilor.

— Comanșii sunt niște femei, ripostă șeful ; Apașii sunt niște războinici de elită.

Ofițerul își dădea toate silințele pentru a rămânea mereu liniștit, în rolul său de diplomat.

— Atunci, pentru ce vii să protestezi ? Nu ocupăm noi oare un ținut pe care tu singur ni l'ai vândut de bună voie ? întrebă dânsul, cu vocea tremurătoare.

— Războinicii Apași au vândut, dar fețele galbene n'au plătit, răspunse cel-alt, mereu nepăsător.

Ofițerul nu mai putu să se stăpânească.

— Minți ! strigă dânsul, furios. Tribul tău a primit atâtea puști, câți războinici muriră, și atâtea cuverturi, câți bărbați, femei și copii aveți.

Și cu o mișcare mașinală, necugetată, își ridică sabia.

In fața acestei insulte, apașul nici nu tresări, părea că nici nu văzuse gestul de amenințare al ofițerului.

Fără nici o izbucnire, cu vocea destul de liniștită, răspunse :

— Oamenii cu fața palidă, au spus Vulturului-negru, că l'vor da pentru fie-care războinic din tribul său, de atâtea ori câte o sută de dolari, câte degete are la amândouă mâinile ; când Vulturul-negru pornește la război, aceia cari îl urmează sunt așa de numeroși, câte zile trec în timpul cât luna își arată de două-spre-zece ori figura-i rotundă ; fețele palide au scris lucrul acesta pe hârtie ; dacă mânia nu turbură ochii celui care este comandantul războinicilor lor, să citească.

«Vulturul-negru nu știe să citească.

— By God ! murmură ofițerul, după ce ceti, aproape rușinat de furia sa ; omul acesta are departe : teritoriul a fost vândut cu suma de trei sute de mii de dolari.

— Ei bine ! goddam ! domnule boomer-șef, mi se pare că...

Agentul începu a râde.

— Domnule comandant, teritoriul n'a fost cumpărat cu bani numărători ; a fost stimat la suma de 350.000 de dolari, pe care «Indian office» îi va scoate din vânzarea loturilor de pământ.

Suma aceasta, va fi vărsată, cum se obișnuiește tot-d'a-una, nu în mâinile indienilor, ci în casa societății. Societatea va administra banii, și nu le va vărsa de cât procentele, sub formă de hui, arme și proviziuni de toate soiurile.

— Ai auzit ? întrebă ofițerul, care nu înțelesese nimic din această socoteală de bancă, cu totul specială.

— Vulturul negru așteaptă, răspunse cel-alt, cu aceeași liniște.

— Dute dracului ! Peste câte-va momente, tunul va da semnalul și emigranții vor ocupa terenul.

Și așa am întârziat cu o jumătate de oră.

Fără să răspundă, șeful Apașilor își întoarse brusc calul, și porni spre războinicii săi.

Strigăte furioase relatare această reînțoarcere, și Apașii porniră în galop. Tre-când pe la o distanță de vre-o patru-zeci de metri de trupele americane își descărcară cu toți armele.

Cinci-zece de oameni căzură pentru a nu se mai ridica.

Atacul fusese așa de brusc, așa de repede, în cât soldații federali nici n'avură timpul să răspundă.

— Lăncile la arme !.. Șarjați !.. urlă comandantul.

Lăncile luciră sub soare, și patru sute de dragoni, porniră într-o șarjă furioasă.

Executând îndată o mișcare de strategie, Apașii se despărțiră în două, și îndrăzneți până la temeritate, salutară trupa federală cu o nouă salvă și mai ucigătoare de cât cea dintâi.

Voiau să repete aceeași manevră. Despărțiți la rindul lor în două corpuri, veniau drept spre ei, cu iușia unei săgeți.

Strategiștii de forță, indienii se uniră repede într'un singur corp, și-și continuă fuga.

Cursa fuse de o jumătate de oră, fără ca vre-unul dintre luptători să dea semne de obosială.

In trei-zece de momente caii străbătuseră trei-zece de kilometri.

In sfârșit, dragonii erau aproape să ajungă în contact cu fugarii.

— Ura !.. hip !.. hip !.. Ura !..

Masacrul avea să înceapă.

O ultimă sfortare, și Apașii câștigă din nou câte-va zeci de metri de distanță. Apoi, se opriră pe neașteptate, și întorcându-se cu un gest de victorie, strigară :

— Mezica !.. Mezica !..

Era frontieră.

Indienii erau în partea teritoriului lor, care aparținea Mexicului. Ei se credeau acum în siguranță.

Trupele federale își încetău cursa ; urmă un moment de indoială.

— «Forward» ! mugi comandantul, care nu găsea de cuviință să se opriască în fața unui asemenea nimic.

Dragonii plecară înainte.

Apașii ajunseseră la picioarele unei coline.

Ne mai având timp să și încarce puștile, le aruncară și-și apucară arcele.

Dar era prea târziu !.. Americanii erau lângă dinșii.

— Foc !

Comanda aceasta fusese dată în limba franceză, și după o clipă, patru detunături răsunară. Patru cavaleri căzură împănă cu caii lor, provocând și căderea celor de prin prejur.

Fu o clipă de răgaz pentru Apași.

(Va urma)

MUNTELE INFERNAL

In ziua aceea ne întâlnisem cu două negustori din Cajamarca, oraș spre care ne îndreptam și noi, împreună cu un

convoi de «borrachas» (cauciuc), de coaje de chinină și de salsă.

Sub conducerea a două oameni experimentați, mersul celor două caravane se executa cu repeziciune, căci era vorba ca pînă la orele două după amiază «punctul» Ocobamba și muntele «Infernal» să fie lăsați în urmă.

Acolo era unul dintre cele mai de temut pînă atunci ale Perului.

Acest drum greu ar fi fost făcut în timpul potrivit, dacă nu ne-am fi întâlnit cu o caravană care venea în sens invers. Cum se obișnuiește în asemenea împrejurări, a trebuit să ne oprim și să descărcăm mărfurile de pe cătari noștri, operație care a provocat o mare întârziere.

Din instinct, fără ca să le fi îndemnat cine-va, animalele se grădăriră spre unul dintre pereții stîncos, de oare-ce în cealaltă parte era o prăpastie adîncă.

Locul liber pentru trecere n'avea o lățime mai mare de cît un metru; trebuia să mergem cu cea mai mare băgare de seamă, pentru că cel mai mic pas greșit ar fi putut precipita în prăpastie și oameni și animale.

Cînd am pornit spre această cale grea, cerul începuse să se decoloreze și să devie întunecat. Era ora unu după amiază și începusem a crede că «Cerro Infernal», în sinuositățile căruia ne angajasem, avea să fie străbătut mai înainte de începutul furtunei zilnice. Dar înfățișarea tăcută a șefului Garmendia și fețele îngândurate ale tovarășilor săi ne făcuseră să presimțim că o primejdie ne amenința.

Cerul se întuneca din ce în ce tot mai mult și norii păreau că voesc să ne învaluiască.

De odată începură să răsună zgomote înăbușite; în același timp fulgere țîșniră din muntele infernal.

Natura avea să ne dea spectacolul unuiia dintre cele mai triste și în același timp mai grandioase fenomene ale sale.

Zăream înaintea noastră, la o distanță de vre-o sută de pași, punctul în care trecerea devenea mai largă, cînd de o dată vîntul se ridică în vîrtejuri furioase, zdrobind totul în calea sa. Arborii erau zmulși de la locurile lor ca niște simple floricele.

Apoi tunetul își amestecă glasul său teribil cu acela al uraganului.

Tremurînd de spaimă, animalele se opriseră în loc. Un moment ele părură resemnate soartei pe care le aștepta. Dar aproape îndată se apropiară unele de altele și se alătură la pămînt, știind bine că în modul acesta vor putea rezista mai bine furtunei.

Noi am făcut același lucru. Era și timpul. Teribilul «Cerro Infernal» părea un vulcan în clocot. S'ar fi zis că o artilerie puternică începuse bombardarea unei cetăți și că asediații răspundeau cu furie. Așa de teribil se amestecau zgomotele tunetelor cu acelea produse de arborii și pietrele prăbușite în prăpastie.

Timp de două ore continuă acea teribilă încrucișare de fulgere, acea groaznică îngrămădire de detunături, care te făcea să crezi în prăbușirea boltei cerești.

Un animal și un om se rostogoliră în prăpastie; auzirăm două strigăte desperate, privirăm un moment două corpuri suspendate d'asupra abizului și în urmă glasul furtunei acoperi totul.

Violența vîntului era așa de mare, în cît în fie-care moment ne așteptam la vre-un nou accident. De alt-fel asemenea episoade sunt foarte dese în Cordilier, de oare-ce asemenea furtuni au loc regulat în fie-care zi. Așa este America intertropicală.

În sfîrșit teribilul uragan păru că voeste să înceteze; norii se împrăștiară și un ultim tunet bubui de alungul muntelui.

Ploaia încetă și soarele se ridică radios d'asupra naturii dezolate.

Aplecați d'asupra prăpastiei, cu urechia ațintită, strigarăm cu voce puternică:

— Pedro! Pedro!..

Peste un moment o voce slabă ne răspunse.

După cum prevăzusem, Pedro nu căzuse în fundul prăpastiei, unde și-ar fi zdrobit corpul, ci pe un fel de proeminență apropiată de suprafață.

Dar acest colț de pămînt era așa de îngust, în cît bietul om nu putea face nici un fel de mișcare.

Două frînghii fură înodate repede și ne pregăteam să asigurăm salvarea prietenului nostru, cînd un strigăt teribil de durere se ridică din abis.

Ce se întîmplase?

Două vulturi care își aveau cuibul pe acolo începură atacul victimei.

În timpul acesta un al treilea tovarăș se delecta cu poftă ciupind din corpul bietului măgar, care zăcea lipsit de viață.

Din fericire însă, teribilele pasări n'auvură timpul să-și facă pofta; trînghia ajunsese pînă la mîna nenorocitului, care și-o înfășură în jurul corpului și fu tras la suprafață.

Își făcuse o rană la coastă care fu ușor vindecată.

Multă vreme după aceea însă, Pedro povestea cu groază teribila aventură din munții Cordilier, cînd fusese aproape de moarte.

Cît despre noi, a doua zi abia dacă ne mai aminteam despre Muntele Infernal; America este bogată în tot soiul de întîmplări sensaționale, care nu-ți dau răgaz să te oprești prea mult asupra aceluiași lucru.

Didi.

CAPRICIILE COCHETĂRIEI

Pe coasta Coromandel, tinerele fete tamule, nu se arată streinilor de cît împodobite ca niște divinități.

Chiar familiile sărace păstrează cu gelozie podoabe strălucitoare, ornamente diferite, lăsate de străbuni, ornamente de aur și de argint.

Intocmai ca sub împărații din Orient din secolul al 5-lea, femeile nu se mulțămiau să poarte la urechi cercei strălucitoare; ele își atârnau bijuterii chiar și la picioare.

În jurul picioarelor, tinerele femei tamule poartă inele greoaie asemănătoare cu redițele algerienelor.

Și fie-care dintre degetele picioarelor, după cum se vede din ilustrația noastră, este împodobit cu inele bogate. Unele dintre aceste inele sunt așa de mari, în cît cântăresc câte cinci kilograme; vîșchipuiți cît de ușor trebuie să pășască femeile tamule.

Fără a fi tamuli, străbunii noștri își mai amintesc încă de vreme cînd se purtau lanțuri de ceas care aveau o greutate de mai multe kilograme.

Femeile romane de asemenea aveau o foarte mare patimă pentru bijuterii, și de și nu le era îngăduit să iasă în oraș prea mult împodobite, se găteau cu bijuterii cînd erau singure în camerele lor.

În nici o epocă însă, nu s'a ajuns cu gustul și capriciul bijuteriilor, pînă la extravaganza femeilor tamule. Poate că, viitorul să aducă și pe la noi asemenea mode.

Doamne ferește!

Bonbon.

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros ori-ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vinătoare, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacției «Ziarului Călătoriilor», str. Brezoianu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agenciei de Publicitate „Presă” București pentru S. B. No. 20.

Magazinul General de Muzică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

Cel mai mare depozit de

Gramofoane americane

cu renumita marcă «The Har», și

♦ INSTRUMENTE MUSICALE ♦

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

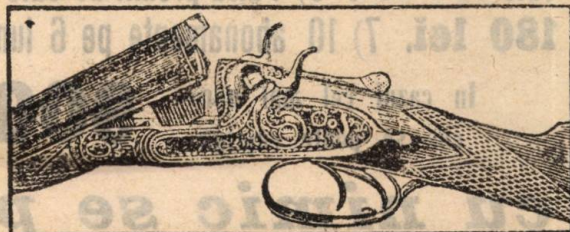
iute prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantai.

MARELE MAGAZIN DE ARME

București B. D. ZISMAN Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnizor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230.—Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mau-ser. cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu două țevi, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoase, cocoasele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata.—Expedițiuni în toată țara.—Comandele se efectuează în ziua primirii.

Reclama este sufletul comerțului

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în: Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

Singurul Ziar independent și impartial

Cu începere dela 15 AUGUST 1907, ziarul „UNIVERSUL“ dă următoarele însemnate premii la abonații săi:

- 1) Un mare premiu de **1500 lei.**
- 2) 2 premii de câte **250 lei.**
- 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599.
- 4) 5 premii de câte **100 lei.**
- 5) Patru premii de câte **40 lei.**
- 6) 10 abonamente pe un an la „Universul“ **180 lei.**
- 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.**
- 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul“.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universal Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi: Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână

— MARȚEA —

O dramă în Sumatra. — (Vezi pag. 2088).

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

O DRAMA IN SUMATRA

Staționam în dreptul capului Dalu, pentru a supraveghea estuarul Indrargiri, unde fuseseră semnalati niște pirați maleți și unde, după bănuelile noastre, era și centrul lor de operație.

Erați două ani de când călătoream fără întrerupere pe bordul «Vilhelminei», în crucșetor cuirasat de 400 de tone, cu gradul de locotenent și cu toate acestea era prima călătorie pe care o făceam în Indule neerlandeze.

Luasem hotărârea ca îndată ce voiți fi ajuns în Sumatra, să mă folosesc de împrejurare pentru a întreprinde o vânătoare de orangutan, vânătoare care îmi fusese descrisă ca una dintre cele mai emoționante și mai bogate în peripeții pasionante.

De aceea, îndată ce încrucișetorul a aruncat ancora în baia Dalu, am cerut voe comandantului Von der Rapaert și am debarcat împreună cu locotenentul Loesch și cu sergentul Moeller.

Ne trebuiră trei ore pentru ca să urcăm în șalupă cursul Hidrargiri pînă la satul Hungat, de unde am recrutat v-e-o zece indigeni cari aveau să ne conducă pînă la baza munților Meratri, unul dintre principalele șiruri ale lanțului central care strabate Sumatra de la nord-vest la sud-est.

In căutarea orangutanului

Inarmați cu carabine perfecționate și încărcate cu gloanțe explozibile, ne-am aventurat curând în pădure.

Vegetația era atât de bogată, în cât cea mai puternică descriere nu v'ar putea da de cât o slabă imagine.

Înaintăm cu multă greutate, fiind nevoiți mereu să înlăturăm stușișurile prea dese și ramurile copacilor.

Câte odată unele crengi ne loveau cu brutalitate în față, cauzându-ne răni destul de dureroase,

Cu toate acestea, pătrunși de dorul plăcerilor cinegetice, mergeam mereu înainte, fără a băgi în seamă oboseala, nici durerea.

Peste puțin hainele noastre erau prefăcute în zdrențe.

Pe la orele patru seara ne-am oprit într-o poiană minunată, înconjurată de jur-împrejur de arbori giganti.

Pe când ne ridicam cortul, căci aveam de gând să petrecem noaptea acolo, călăuzele noastre indigene plecară pentru a explora împrejurimile.

Pe la orele șase, tocmai când ne pregăteam să ne punem la masă, Longfuc, șeful indigenilor, veni să ne anunțe că descoperise urmele unor orangutan la o distanță de trei mile.

După ce ne examinarm cu îngrijire armele, căci viața ne era acum primejduită, plecarm împreună cu Longfuc, care ne conduse prin niște stușișuri și mai dese încă de cât cele pe cari le străbătusem pînă atunci.

Era mai mult de o oră de când mergeam ast-fel, cu urechile mereu ațintite, de teamă ca nu cum-va să ne găsim pe neașteptate față în față cu teribilul animal pe care voiam să-l vînam, când de odată Longfuc se opri și întorcându-se spre mine, îmi zise cu voce înceată:

— Privește!..

Și cu degetul arată un banan imens.

Apoi, neputându-și opri emoția, adăugă:

— Este bărbatul!..

Mi-am încordat privirea și printre ramurile enorme ale copacului gigant am zărit o ființă monstruoasă care ședea călare pe o ramură.

Nimic n'ar putea da o idee exactă despre aspectul pe care îl prezenta animalul, care ne observa cu capul întins în spre noi.

Corpul său gigantic, acoperit peste tot cu un păr lung, brun închis, aproape negru, era terminat printr'un cap masiv, cu falcile proeminente.

Ochii săi, cari străluceau în fundul orbitelor ca niște focare, dădeau țipei sale hidoase niște reflecte sinistre.

Răpit de o maimuță

— Ah! spaimântător animal! exclamă tânărul meu tovarăș, —sergentul,—și furios de a ne fi arătat atât de fricos, se repezi înainte, cu intenția de a ataca animalul. Nicî unul dintre noi nu mai avu timpul să-l oprească.

Când fu la o distanță de cinci metri de orangutan, ridică carabina, ochi și, pentru a fi mai sigur că n'avea să-și greșească lovitura, își sprijini arma de un copac. Apoi trase.

Un muget teribil umplu pădurea și o masă informă se rostogoli la picioarele bananului.

Dar vai! în acelaș moment nenorocitul nostru tovarăș fu ridicat de la pământ, și dispăru printre ramuri.

Ce se întâmplase? Era soția monstrului, care stătuse ascunsă în frunziș și care alergase să-și răzbune tovarășul.

Nenorocitul sergent, simțindu-se strîns ca într'un clește de fer și atras de o putere invizibilă, scoase un strigăt teribil.

Cu toată primejdia prin care treceam, i-am alergat îndată în ajutor.

Dar maimuța dispăruse împreună cu dânsul printre crengi și nu-i mai vedeam acum pe nici unul.

— Ce trebuia să facem oare, pentru a ne scăpa tovarășul? Aceasta era întrebarea teribilă pe care ne-o puneam.

— Il vom mai găsi oare vii?

M'am întors spre tovarășul meu, locotenentul Loesch, dar dînsul părea și mai încurcat de cât mine.

Acum, țipetele desperate ale nenorocitului sergent, încetaseră; după un moment zărirăm maimuța, care și ținea victima de un picior, cu capul atârnat în vid, sărind din creangă în creangă, pentru a încerca să treacă într'un acadu vecin.

Desnodământ fericit

Cu un fel de impulsune necugetată, am ridicat carabina și am tras asupra monstrului tocmai în momentul când ridicase piciorul pentru a păși într'o altă ramură.

Animalul scoase un urlet teribil, care zgudui toată pădurea, și se rostogoli din creangă în creangă, fără să-și părăsească prada.

Amândouă corpurile căzură la picioarele copacului, într'o amestecătură spaimântătoare.

Maimuța, întinsă pe spate, acoperea în întregime corpul nenorocitului Moeller.

Dar peste o clipă brațele monstrului bătură aerul convulsiv, ca și cum ar fi voit să caute un punct de sprijin. Maimuța avea o rană puternică în omoplat.

Dar rana aceasta nu era mortală, căci animalul reuși să se ridice în labe și cu o furie nebună se pregătca să zdrobească craniul nenorocitei sale victime.

În aceeași clipă Loesch, care se apropiase neobservat, descărcă carabina în gura monstrului. De astă-dată lovitura era mortală; cu toate acestea maimuța mai avu încă destulă putere pentru a se repezi asupra locotenentului și a-l rostogoli la pământ.

Dar aceasta era ultima sforțare; peste un moment fiarz zăcea neînsuflețită alături de tovarășul existenței sale.

În timpul acestei scene teribile, care avusese durata unei singure clipe, mă repeziseam spre tovarășul meu.

Din fericire, de și fața îi era însângeraată, dînsul nu primise nici o rană importantă.

Atunci, asigurat din partea aceasta, m'am repezit în spre sergent.

M'am aplecat spre pieptul lui și care nu-mi fu bucuria când am văzut că mai respiră încă.

— Trăește! Loesch! Vino repede!

Locotenentul, după ce-și spălase fața de sânge, veni repede spre mine.

Cu uimire puturăm constata că nici unul dintre membrele sergentului nu era fracturat. Avea numai câte-va răni destul de îngrijitoare, dar nici una dintre ele nu arăta să fie din cale-afară gravă.

Am bătut supărat din palme. Indigenii cari în tot timpul luptei stătuseră ascunși, alergară îndată.

O targă fu construită repede și tovarășul nostru fu transportat cu băgare de seamă până la campament.

A doua zi când am ajuns pe bordul «Wilhelminei», medicul vasului ne-a liniștit, declarându-ne că peste o lună rănilor bolnavului aveau să fie complet vindecate.

Nu mai este nevoie să vă spun că adusesem cu noi trofeele: pielea și capetele oribilelor animale!

Aceasta este povestirea pe care mi-a făcut-o locotenentul Van den Kerchove, când m'am întâlnit cu dînsul la Colombo și am discutat împreună despre maimuțele din Sumatra și Borneo.

S. de Anery

RĂZBUNAREA CERESTILOR

Până în ultimele timpuri, pentru cei mai mulți dintre noi, Chinezii n'au fost decât niște oameni de culoare galbenă, purtând niște rochii lungi și o coadă tot așa de lungă la spate.

Despre vechea civilizație a fiilor lui Han, despre artele, despre moravurile și despre filozofia lor, nu știam sau nu voiam să știm nimica.

Cu toate acestea, nu este popor care ar fi mai demn să atragă atenția lumii, de cât acela care s'a dezvoltat desprind răsboiul, onorând munca și actele frumoase și practicând virtuțile familiare.

În timpurile în cari strămoșii noștri nu erau de cât niște barbari cari nu se gîndeau de cât la masacre și la cuceriri, fie pentru o glorie deșartă, fie pentru pradă, Chinezii cunoșteau ceramica, sericicultura, descoperiseră busola, și întrebuițau procedee agricole înaintate, la cari nici până astăzi încă n'au ajuns țărani țarilor europeni.

Ceia ce întârziează foarte mult modernizarea Chinei, este teribila complicare a alfabetului, compus din nu mai puțin de cât 40 000 de caractere deosebite.

Îți trebuie o viață întreagă pentru a descifra toate aceste semne—ideografice la origină, cari sunt grupate în jurul a 214 chei sau tipuri radicale. Spiritul este zdrobit înainte de a putea ajunge la studiul mai fecunde.

În loc de a fi impus Chinejilor coada pe care o poartă la spate, primii împărați mandciurieni ar fi făcut mult mai bine, să le impue vre-un alfabet împrumutat de la vre-o rasă străină, care să nu conștie mai mult de trei-zeci de semne.

Teribilul destinator al cărților vechi, Chi-Hoang-ti, a presimțit necesitatea unui nou alfabet; doar acel pe care ministrul Li-Tse, l'a creiat din ordinul său,

n'a avut succes de cât în lumea oficială.

Ar trebui o invenție adîncă, care să dea și chinezilor puțința de a-și exprima cu ușurință gândurile.

Primele caractere ale chinezilor, ca acele ale tuturor popoarelor vechi, și mai cu seamă ca acele ale Egiptenilor, fuseseră niște imagini, foarte grosolane bine înțelese, dar ori cum, lesne de recunoscut. Așa de exemplu, soarele, pe țărnișele lui Hoang-Ho ca și pe acele ale Nilului, era reprezentat printr-o circumferință cu un punct la mijloc, etc.

Când au trebuit să se indice raporturile dintre ființe și lucruri, fără îndoială că aceste semne reprezentative au trebuit să fie complicate. De exemplu «dimineața» a fost reprezentată prin imaginea soarelui pusă deasupra unei linii orizontale. Ideia luminei a fost redată prin alipirea imaginilor soarelui și a lunii. Pentru idei abstracte, ca «frumosul binele, raiul, timpul», au trebuit să altereze imaginile primitive, adăugându-le semne liniare.

Cu toată teribila piedică pe care un asemenea alfabet a adus-o dezvoltării literaturii, tot literatura chineză este cea dintâi din Asia. Ec nu cuprinde mari epopei ca «Iliada» sau ca «Romayana», pentru că Chinezii nu sunt un popor războinic ca Arit. «După cum se poate fabrica un cui, cu ori-ce bucată de fer pe care o găsești în drum, zice un proverbiu chinez, tot așa poți face un soldat din ori-ce destrăbălat». Părerea aceasta este cu atât mai răspândită în China, cu cât soldații, prost nutriți, și foarte neregulat plătiți, pentru ca să nu moară de foame, sunt siliți să se transforme în pirați și să trăiască din munca altora.

Poezia chineză este foarte bogată, cu toate că puțin variată, necelebrînd nici o dată războiul epopeia lirică este exclusă, ca și cea dramatică.

Dulce, elegantă și monotona, poezia chineză cântă în locul luptelor, artele pașnice, virtuțile familiare amicitia și cultul străbunilor.

Cultul acesta al străbunilor, este chiar dezvoltat într-o măsură prea mare; chinezii nu se mulțumesc cu raportul pe care-l datorează acelora care nu mai sunt. Ei imită cu servilitate trecutul, cântînd triumful tradiției, și prin urmare triumful rutinei asupra spiritului de inițiativă și de progres.

Teatrul, foarte popular în China, numără sute de opere. Comedii de caracter, ca «Avarul» lui Moliere, și farse foarte bine reușite, apar la lumina rampei, destul de adesea. Operile acestea ne dovedesc unitatea sufletului omenesc, în mediurile cele mai diferite.

Chinezul este din firea lui observator, iubitor de amănunte pînă la exagerare.

Se știe povestea unui croitor chinez, care primind să facă o pereche de pantaloni de comandă, după o păreche veche care era uzată și ruptă, a lucrat originalul în tocmai după copie, spunând

clientului uimit că a avut foarte mult de lucru la partea pe care trebuia s'o facă ruptă!

Un asemenea popor, trebuie să aibă și spiritul critic, spiritul de satiră. Ziarele și revistele, care de abia acum încep să apară în cerescul imperiu, ne fac dovada acestui lucru.

Caricatura și desemnul au început să se dezvolte cu pași repezi.

O caricatură recentă chineză, se ocupă de trista reputație pe care și-a făcut-o o fabrică de mezeluri din Chicago.

Barbați și femei muncesc cu activitate pentru sporirea averii patronului. În josul gravurei, în niște panere mari se puteau vedea, cadavre de oameni, capete, mâini, care sunt introduse în mașini, pentru ca împreună cu carnea animalelor, să formeze mezelurile puse în consumație.

Duelul, căsătoria, și multe alte instituții europene, sunt de asemenea ridiculizate; caricatura chineză este foarte fină, prezentînd niște lucruri dulci, care înveslesc ochiul.

Ziarele chineze sunt încă puțin numeroase; nimeni nu îndrăznește să vorbească cu voce tare, pentru că inovatorii primesc niște pedepse teribile.

Dar trebuie să recunoaștem că imperiul chinez a început să se miște în sensul progresului european. În curînd China va căpăta o nouă organizație intelectuală și socială.

Industrialismul modern, cu toată activitatea, cu toate bunurile și relele lui, va pătrunde forțat și la dîșii; și atunci, europenii vor avea a se teme într-un mod serios de concurența acestor oameni muncitori și puțin pretențioși, care se mulțumesc cu o mână de orez și cu un pahar de ceaf.

E de prevăzut că o transformare economică se va produce în lumea albă.

Toți savanții care s'au ocupat de această chestiune, au prezis că așa se vor petrece lucrurile.

În provinciile meridionale ale imperiului, s'a început o mișcare de transformare a imperiului; prin urmare, scriitorii pot să-și pregătească pînă și desemnatorii creionul!.. O eră nouă se va deschide în curînd... Vom avea spectacolul lumii galbene civilizate, pășind a lături de lumea albă, și silindu-se s'o tropească!

Rămâne de știut dacă va reuși.

Didi

PIELE ROSII IN REDINGOTĂ

ALTĂ DATĂ SI ACUM

Ce s'au făcut Pielele-Roșii din America septentrională, descendenții mîndrelor triburi de vînători și războinici cari cutreerau marile continente, de la cursul superior al lui Makenzie, pînă în Texas?

Oare a dispărut cu totul rasa aceea pe care au celebrat-o Fenimore Cooper,

Gustave Aymard și căpitanul Mayne Reid?

Sunt departe astăzi frumoasele zile de romantism, în care Siuxii, Delawarii, Șeșni și Pieile-Negre, plecau la vânătoare de capete europene.

Sunt uitate și patriarcalele Wigwamuri în care blândele squans, soțiile-sclave, preparau cina tribului.

Industrialismul modern și agricultura, cu ajutorul mașinilor perfecționate pe care le posedă, au cucerit vastele câmpuri americane.

Altă-dată

Cu toate acestea mai există încă ținut în teritoriul rezervat, cuprins între Kansas și Missouri la nord, Arkansas la est, Texas la sud, și Oklahoma la vest, vre-o 200 de mii de locuitori, uniți de cea mai pură rasă indiană, alții meteși.

Unii sunt resturile Cherokeeilor, a Koc-tavilor, a Osagilor, a Seminolilor, a Paionilor, a Comanșilor și Apașilor, etc.

Aici trebuie să vină cine va pentru a mai auzi graiul gutural al bătrânilor războinicilor roșii.

Bătrânii triburilor povestesc cu mândrie glorioasele timpuri de altă dată. Dar chiar și aci solemnitatea graiului lor figurat parcă nu-și mai are rostul; chiar și aici, în acest teren răstrâns, pe care i l'a acordat falșa milă a Santecilor, în virtutea titlurilor lor de vechi proprietari ai solului!

O viață nouă

Din acești 200 de mii de locuitori ai teritoriului indian, mai mult de 50.000 sunt aproape cu totul civilizați. Ei își câștigă într'un mod regulat viața, prin exercitarea unei profesii. Sunt ferari, mecanici, lucrători agricoli. Ei au reușit chiar să se emancipeze de sub protecția albilor.

Dintre ei s'au ridicat și uniți oameni distinși, scriitori, savanți și predicatori. Se știe că cel mai liberal și mai ilustru dintre președinții republicii mexicane, vi-teazul Benito Suarez, aparținea rasei indiene.

Unele dintre triburile indiene, printre care mai ales Comanșii și Apașii, pustiau fără încetare sudul Statelor Unite și nordul Mexicului.

Astăzi Apașii cei mai teribili dintre toți au devenit niști agricultori liniștiți, ducând o viață sedentară; rău făcătorii marelor orașe europene au moștenit numele lor de altă dată.

Navoii și Comanșii au înmormântat securea de război, și nici unul dintre triburi nu mai atacă caravanele comerciale.

Mortalitatea indienilor din Statele Unite s'a urcat la niște cifre spaimântătoare în ultimele timpuri; și aici, ca pretutindeni, influența civilizației a fost mai nefastă de cât vechile încercări sângeroase dintre triburi.

Prin vânătoarea oamenilor roșii, prin apa de foc, prin răpirea teritoriilor, prin distrugerea vânturilor, prin foamete, rasa indiană a fost aproape exterminată.

Trebue să mai adăogăm și prejudecățile de culoare, care multă vreme s'au opus căsătoriilor între membrii celor două rase; o schimbare, un amestec de sînge, ar fi putut aduce o nouă scântee de vitalitate bătrânei rase indiene.

Spaniolii, cu toate spaimântătoarele barbarii ale «conchistadorilor» din secolul al XVI-lea, au fost mai liberali; ei au călcat peste prejudecăți și s'au căsătorit cu fetele indienilor. Clasa metişilor a devenit destul de numeroasă.

În multe părți ale Americii latine rasa indiană, pe care toată lumea o credea moartă, începe d'abia acum să înflorească; puțin câte puțin, indienii se asimilă cu rasa albă. Elisée Reclus declară că același lucru se petrece și cu polinezienii din Oceania.

Din contra anglo-saxonii, după ce au subjugat pe aceia dintre pieile-roșii care scăpaseră de exterminare, i-au ținut mereu la distanță.

Pionierii ai civilizației moderne industriale, li s'au părut că o unire cu acești copii sălbatici ai naturii ar fi tot atât de imposibilă ca o unire cu negri.

Reînvierea unei rase

Abia în ultimul timp s'au ridicat câteva voci filantropice în favoarea sărmani-

lor indieni, a cărora rasă era aproape stinsă.

Dar indienii își vor datori salvarea mai cu seamă lor însuși. Mulți dintre ei, care au știut să-și asimileze cunoștințele și cultura americanilor, s'au pus pe lucru pentru a face fraților lor posibilă viața de rasă, transformându-le mentalitatea și obiceiurile.

În afară de eforturile făcute pe teritoriul indian, au creat opere pentru asistența pieilor-roșii în diferite puncte ale Uniunii.

Așa de exemplu în sudul Dakotei, indianul Rember, care își mai păstrează și

Astăzi

astăzi pitoreasca sa poreclă de «Ursul repede», s'a silit să-și instruiască frații, făcându-i buni meseriași și agricultori.

Progresele fermei pe care a creat-o dînsul, dovedesc pînă la evidență că rasa roșie nu este cu nimic inferioară rasei albe.

Acelora care se arată sceptici de rezultatul operei sale, fondatorul fermei le răspunde cu toată dreptatea: «Aveți răbdare și veți vedea! Oare decât timp n'au avut nevoie albi pentru a învăța să lucreze pământul și să devie ceea ce sunt astăzi?»

«Ursul repede» este ajutat în frumoasa sa operă de propria-i soție, o metisă mixă, care a urmat multă vreme cursurile înaltelor școli americane. Sub direc-

țiunea ei, s'a creat la Pine Ridge o școală pentru tinerile fete indiene.

Acolo fetele învăță a coase și a țese, primind în același timp și oare-care noțiuni elementare de cultură.

Ardoarea la studii a școlarilor indieni a fost observată de toată lumea; spiritul lor nou, pare o pagină albă pe care se pot scri multe lucruri. Se întâmplă cu ei ca și cu elevii mauri din școlile Nouelor-Zelande, care de obicei obțin note mai mari de cât camarazii lor albi. Se întâmplă cu ei ca și cu acei japonezi, care au uimit lumea întreagă prin rezeziunea cu care au progresat.

Se pare că rasa, bine înzestrată de natură, dar întârziată într-o viață leneșă și

bară de împrejurări, de condițiile mediului, de credințele religioase, se silește acum să câștige tot timpul pe care l'a pierdut.

Rasa indienilor din Statele-Unite a produs până acum un istoric de valoare, pe doctorul Gasman, Sinx pur sînge; un muzician distins, Francisc de Flesche, indian Omaha; un pictor renumit, Anget de Cora, descendent al vechilor șefi de-lavari, și în sfârșit un predicator, pastorul sinx Wak-Ku-Fe-Mo Ul, care este astăzi în capul parohiei Standing-Rock (Dakota).

Oare putem cunoaște noi surprizele pe care ni le rezervă viitorul?

Dan.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Ultima speranță le fusese răpită. Ce iluzie ar fi putut să-și mai facă acum?... Peste câte-va momente va fi sfârșitul... Și ce sfârșit teribil! Sau aveau să se înec împreună cu vasul, sau aveau să cadă din nou prizonieri în mâna dușmanului lor de moarte, nemilosul și genialul Dick Seymour?...

Așa dar, atâtea oboșală zdrobitoare, atâtea eforturi supra omenești, atâtea pericole de moarte... atâtea ingeniozitate, atâtea curaj, atâtea bravură și eroism, toate acestea fuseseră zadarnice!... Destinul era prea crud!

Și catastrofa venea tocmai acum, la câte-va mile distanță de colonia olandeză, unde fără îndoială, ar fi putut găsi un azil sigur.

Totor și Alik se priviră și se înțelesă îndată. Pentru ei, situația prezentă, însemna moartea fără frase, fără întârziere. Afară numai, dacă nu cum-va Dick Seymour n'avea să-I păstreze pentru unul din acele suplicii, a căruia idee numai este îndestulătoare pentru ca să te arunce în fior!

De pe vasul cu stindardul negru, mai porniră acum și alte obuzuri; după un moment, Morgan se opri.

Pe o deschidere largă, marea năvălea în cascadă, umplând camerile, stingând incendiile și provocând o nouă explozie, și mai violentă încă de cât cea d'întăiu...

Jumătate din punte se prăbuși și fu aruncată în tândări, în toate părțile.

Vasul se învârti în loc, și începu să se scufunde.

— Centurile de salvare! strigă Alik, voină să mai încerce o efortare disperată pentru salvarea celor două copile.

Dar era prea târziu! Nu mai aveau

timp să se ducă până în camera în care erau aceste centuri.

Morgan se înclină cu bruscheta spre bord, se ridică din nou pentru a se înclina spre tribord, și a se scufunda apoi dintr-o dată.

Marea îl înghiți cu o viteză teribilă. Toată agonia nu durase nici două momente.

Eroiștii noștri stăteau grupați în partea din dărăt a vasului, contemplând tristul eveniment care se desfășura în fața lor.

Din instinct, Nelly se lipise de Totor, și Mary de Alik.

Foarte palide, ele căutau în vigoarea, în dragostea amicilor lor, o supremă întărire.

— Totor! amicul meu... Așa dar s'a sfârșit... vom muri..., murmură Nelly, cu vocea zdrobită.

«Oh! când mă gândesc, mă apucă ne-bunia.

«Aș fi voit să trăiesc mult timp, amicul meu, aproape de tine. Aș fi vrut să trăiesc în tot-d'a-una, scumpul meu amic...

Parizianul o contemplă lung, cu o dragoste nemărginită, și murmură:

— Nici o dată n'aș fi îndrăznit să am speranțe așa de mari, miss Nelly... și viața pe care vom trăși-o, mi-ar fi fost de sigur foarte dulce alături de d-ta.

— Poate, ai spus? Dar oare ce speranță mai ai?

— Sper totul, sper mereu! Voi spera până la sfârșit.

Acum apa le ajunsese până la picioare, și valurile creșteau cu o iuțea fulgerătoare.

— Alik! scapă-mă! suspină Mary.

— Totor! ajutor! exclamă Nelly, cu vocea sfâșietoare.

Merinos strânse pumnii, și gemu printre dinți.

— Ah! bandiților! Așa dar, nu voi putea să mă răzbun!

Iachtul se scufundă cu repeziciune.

De obicei, când un vas naufragiază, rămâne oare-care timp nemișcat sub apă, până când presiunea interioară a aerului, aruncă în sus puntea.

Dar, explozia mașinei smulsese jumătate din spardeck, și în scurta agonie a frumosului Morgan, nu mai fu nici măcar acest suprem moment de răgaz.

Tinerii mai știau că în locul în care marea înghite un vas, se formează un vâlmășag teribil, un vârtej adese ori mortal, care duce pe naufragiați până la adâncimi vertiginoase.

Ei voiau cu orice preț să scape de acest vârtej.

— La catarg! strigă Alik, cu vocea vibrândă; la catarg, și să vă țineți bine.

Și apucând-o cu mâna strigă pe Mary, începu să înoate cu mâna dreaptă și ajunsese la catarg.

Totor făcu același lucru cu Nelly. Merinos venea la urmă.

Vasul se scufunda cu atâtea repeziciune, în cât abia mai avură timpul să se apuce cu mâinile de frînghi.

Acum nu mai vedem de dedesubtul lor de cât marea trădătoare și capricioasă.

— Țineți-vă bine! strigă din nou Alik.

Bietele fete simțeau mișcarea circulară care le făcea să se învârtă și le atrăgea spre fund, și se țineau de frînghi cu energia disperată a înecaților.

Puțin eate puțin vârtejul încetă, valurile de spumă dispărură, și marea își recăpătă liniștea și transparența ei obicinuită.

Masa enormă a vaporului se cobora mereu; catargurile se coborau și ele. Apa ajunsese acum până la marea pinză goletă. «Morgan» era la o adâncime de mai bine de trei-zeci de metri.

Totor își strângea prietena la piept, și-I șoptea cu dulceață:

— Lasă-te să plutești, miss Nelly... Nu face eforturi prea mari, și mai cu seamă, să nu-ți fie teamă.

— Când mă știu lângă d-ta, dragul meu Totor, nu-mi mai este teamă de nimica.

— Hainele te supără, mi se pare?

— Nu, și-avoi, sunt bună înotătoare. Sustinută de d-ta, nu obosesc aproape de loc.

Dar situația aceasta nu putea dura multă vreme. Vasul cobora mereu!.. Și mereu același chin, aceiași senzație teribilă de a ști că n'ai sub mânele tale un punct sigur de sprijin.

Din întregul vapor, nu mai rămăsese acum de-asupra apei, de cât vârful catargului.

Situația devenia cu totul disperată, când de o dată, un sgomot ușor ajunsese până la suprafața apei.

Vasul nu se mai cobora; întâlnise în calea sa fundul.

Ut!.. exclamă Totor, era și timpul. Cel cinci nenorociți respirară ușurați.

Un moment, după criza nervoasă prin care trecuseră, ei se părea că sunt salvați.

Dar fu iluziunea unei clipe.

Privind în jurul lor, văzură că erau singuri în mijlocul mării, ne având la îndemână de cât un sprijin efemer, amenințați în fie-care clipă de talazuri gigantice.

Ca să nu fie răpiți de valuri, se țineau de frînghi cu toată puterea mușchilor lor slubiți.

Era o încordare care nu putea să dureze multă vreme. Brațele începeau să se înțepenească, grumajurile se contractau, creierii se congestionau.

Cât timp aveau să mai poată rezista?

... O jumătate de oră?.. Poate numai un sfert?.. Poate numai cinci momente?

În asemenea condiții, nu era oare o nebunie să mai aibă vre-o speranță?

Un vâlmășag de valuri furioase năvăli asupra lor.

— Totor!.. nu mai pot!.. ajutor!..

Și bietul parizian simți cum copila îi scăpa din mână.

Alik răsufia din greu; Mary se înăbușia.

Era sfârșitul tuturor chinurilor! Cel puțin, așa credeam dinșii...

Când, de o dată, un zgomot de lopti ajunsese pînă la urechile lor.

Apoi, o voce severă comandă:

— Stop!.. Și cu băgare de seamă, băeți, cu băgare de seamă!

Niște mâini brutale îi apucară, și vocea severă, reluă triumfătoare:

«Mi se pare că am sosit tocmai la timp!

«Ne-am purtat bine, și Dick Leymour va fi mulțumit!

CAP. IX.

Totor muribund.—Imbarcarea.—Insulte.—Protestare indignată.—Reînvierea.—Lovitura japonezului.—Pe deasupra bordului.—Un discurs bine simțit.—Torpiloarele.—Acela care ru era așteptat.—Explicațiunile necesare.—Post-scriptum.—Epilog.

Prin urmare, tocmai în momentul când se pregăteau să zică un etern adio vieții, naufragiați fură salvați.

Pe jumătate leșinați, inconștienți, fură aruncați în șalupă.

— Vislați! se auzi vocea severă a comandantului.

Și barca porni repede spre vasul amiral al trupei de pirați, care se oprise la o mică distanță.

Lucru bizar, Totor, care în tot-d'auna dase dovezile curajului celui mai mare, și celei mai îndelungate rezistențe, părea acumă cel mai abătut dintre toți.

Privirea îi era rătăcită, gura contractată, membrele inerte; mergea între Nelly și Merinos, care-l susțineau cu dragoste, și se siliau să-l încurajeze.

— Totor!.. amic! meu... murmură

americanul, fi bărbat!.. Suferi mult?.. Spune-ne și nouă unde te doare...

— Dragul meu Totor, șoptia Nelly, spune-mi ce ai... Vorbește... privește-mă... Oh!.. mă înspăimântați!..

Dar Totor, cu ochii pe jumătate închși, părea că nici nu-l vede. Dacă n'ar fi fost sgomotul respirației sale sacadate, l'ar fi crezut leșinat.

(Va urma)

CĂLĂTORII DE ACTUALITATE

SEVILA

Există un proverb spaniol care glăsuiește:

Quien no ha visto a Sevilla
No ha visto a maravilla

Cine n'a văzut Sevilla, n'a văzut nimic în lume.

Sevila este situată pe țărmul Guadalquivirului, într-o câmpie largă, de unde îi vine și numele său de *Hispalis*, care în limba cartagineză însemna loc întins. Cel puțin așa pretinde Montano.

E un oraș întins, încurcat, modern, vesel, risător, însuflețit, și care în adevăr, trebuie să pară fermecător tuturor spaniolilor.

Cunoașteți orașul Cordova? Sevilla e un contrast desăvârșit.

Cordova este un oraș mort, o adunătură de case ca o adunătură de pietre într'un cimitir, o catacombă sub aerul liber; rarii trecători pe care-i vezi pe la colțul străzilor, au înfățișarea unor fantome grăbite.

Sevila, din contra, e scânteetoare de viață; un zgomot imens domnește în tot timpul zilei. Abia dacă se odihnește câte-va momente pentru a-și face siesta.

E un oraș care nu se preocupă de ziua de ieri, și mai puțin încă de cea de mâine; e preocupat numai de prezent, numai de moment; aducerea aminte a trecutului și speranța, credința în viitor, constituie fericirea popoarelelor nenorocite și Sevilla este fericită.

Sevila se bucură în liniște de plăcerile efemere pe care i le poate da prezentul, pe când Cordova, cufundată în tăcere și singurătate, pare a se gândi mereu la Abderam și la toată splendoarea înmormântată în trecut, din care acumă nu i-a mai rămas de cât doar o mână de cenușă.

Străzile

Spre cea mai mare părere de rău a călătorilor și a anticarilor, bidineaua și varul domnesc în Sevilla ca niște suverani.

Casele sunt alee toate curate, dar în schimb vechile ornamentații arabe și gotice, rămân în umbră, sunt acoperite.

Nimic nu poate fi mai uniform de

cât rețele acelea de străzi, în care ochiul nu zărește de cât două colorii: albastrul cerului și albastrul zidurilor.

Cu toate acestea lipsa complexă a oricărei colorii închise, produce un ansamblu plin de viață și de veselie.

Unele porți cu grilaje de fer lasă să se zărească încă puțin pavajuri în mozaicuri, fântâni, flori, arbuști, tablouri.

Arhitectura exterioară n'are nimic demn de observat; clădirile sunt puțin înalte, și abia dacă am putea găsi în tot orașul vre-o duzină de fațade interesante ca artă.

Pavajul este format din pietre mici, ca în toate orașele din Spania, pe margini și de-acurmezișul din loc în loc, pietrișul acesta este întrerupt de pietre mai mici, destul de late, care formează un soi de trotuar.

Mulțimea merge pe ele în șir, tocmai cum se întâmplă pe trotuarele noastre din calea Victoriei; toată lumea se grăbește să facă loc femeilor, cu acea aleasă politeță, naturală chiar și spaniolilor din cele mai de jos clase.

Cristina, este un superb loc de preumblare pe țărmurile Quadaquivirului, cu un salon foarte frumos pavat și înconjurat de o imensă canapea de marmură albă, un labirint, un pavilion chinez, o mulțime de plantații de arbori străini, stîrnesc admirația Andaluzienilor.

În apropiere de Cristina, două capete de frânghie sulfurată țin în foc mereu aprins la dispoziția fumătorilor, așa în cât aici ești scăpat de înverșunata urmărirea a ștrengarilor purtători de cărbuni, care te urmăresc strigând: «Fulgo!» și care fac de nesuferit frumosul Prado din Madrid.

Pe țărmurile Guadalquivirului

Dar, mie îmi place mai mult de cât această plimbare însuși țărmul râului, care oferă un spectacol mereu însuflețit, și reînviat fără întrerupere.

În mijlocul curentului, pe unde apa este mai adîncă, staționează bricuri și goelete de comerț, ale cărora zvelte siluete încadrează de minune coloritul uniform al locului.

Alte bărci mai ușoare se încrucișează în toate părțile apei.

De multe ori, societăți de tineri pleacă în bărci pe fluviu, cântând din chitară.

Vântul împrăstie dulceața melodiilor, și trecătorii aplaudă de pe țărm.

Torre del pro, un turn octogonal cu trei etape, a căruia temelie se scaldă în apele Guadalquivirului chiar lângă debarcader, închide perspectiva acestei regiuni într'un mod fericit.

Turnul acesta despre care savanții spun că ar fi de construcție romană, se lega altă dată cu Alcazarul, printr'un zid care a fost dărâmat, pentru a se face loc Cristinei.

În timpul maurilor turnul făcea parte din linia de întărituri a orașului; numele

Îi vine de la împrejurarea că în bolșele, sale era depus aurul adus cu corăbiile din America.

Mă duceam pe acolo în fie-care seară pentru a vedea soarele apunând îndărătul foburgul Triana, care vine de cealaltă parte a fluviului. Un palmier bătrîn își închină foile de-asupra apei, salutînd ca și mine apusul, și făcându-mă în tot-d'a-una să fiu transportat într-o lume poetică și patriarchală, ca în feeriile din Orient, ca în biblie.

La fie-care colț de stradă te întâlnești cu vînzătorii de peisage; e fără îndoială un Murillo de trei de franci.

— Priviți seniore ce desemn! te întămpină vînzătorul; ce colorit!...

Câte perle de acestea nu mi s'au arătat!... Erau niște perle care nu merita nici măcar numele de copii.

Toată această profanare nu-l împiedică pe Murillo de a fi unul dintre cei mai mari artiști ai Spaniei și ai lumii.

Dar iată-ne ajunși departe de țărmoșii le Quadaquivirului; să ne reîntoarcem!

Amintiri din vechime

Un pod de vase unește cele două țărmuri, stabilind comunicația dintre foburgurile orașului. Pe aici te duci, pentru a vizita, în apropiere de Santi-Pons, rămășițele Italicei, patria poetului Silvius Italicus, a împăraților Traian, Adrian și Teodosiu. Se mai pot vedea încă ruinele unui circ, păstrînd o formă destul de lămurită. Pivnițele în care erau închise animalele sălbatice și lojele gladiatorilor se disting foarte bine.

Toate sunt clădite din ciment amestecat cu pietre. Pietrele acestea însă, au fost smulse din multe locuri, pentru a servi la niște construcții mai moderne; Italică a fost multă vreme cariera de piatră a Sevillei.

Astăzi singura populație a vechii cetăți este formată de o specie de porci aproape sălbateci.

Urma cea mai complectă și cea mai interesantă care ne-a rămas din toată acea splendoare dispărută, este un mare mosaic, înconjurat astăzi de ziduri, care reprezintă Muzele și Nereidele.

Când este stropit cu apă, mozaicul acesta prezintă culori foarte strălucitoare, cu toate că îi lipsesc multe din pietrele cele mai prețioase.

S'au mai găsit printre dărămături câte va urma de statui, și fără nici o îndoială că niște săpături abil conduse, ar mai da la iveală și alte lucruri interesante.

Italică este la o mică distanță de Sevilla, și într-o jumătate de zi poate fi vizitată destul de bine; bine înțeles că nu vorbim aici de cercetătorii care se opresc la fie-care piatră, cu speranța că ar găsi o inscripție.

Puerta de triana are de asemenea pretenții... romane; numele său ar veni de la împăratul Traian.

Aspectul este monumental, de ordin

doric. Clădirea aceasta servește astăzi de închisoare cavalerilor.

Porțile del Carbon și del Aceite merită osteneala de a fi examinate. Pe poarta «Yeres» se citește inscripția următoare:

Hercules me edificio
Iulio Cesar me cerco
De muros y torres altos
El rey santo me gans
Con Garcí Perez de Vargas.

Sevilla este înconjurată de un șir de ziduri cuirasate, întrerupt în mai multe, sunt astăzi complet ruinate.

Zidurile acestea care nu mai pot fi de nici un folos împotriva artileriei moderne, produc un efect foarte pitoresc.

Construirea lor, ca aceia a tuturor zidurilor și câmpurilor întărite, este atribuită lui Iuliu Cezar.

Pe o piață vecină cu «puerta de Triana» am văzut un spectacol destul de bizar: un campament de figuri. Nu credeam să-l întâlnesc prin locurile acelea.

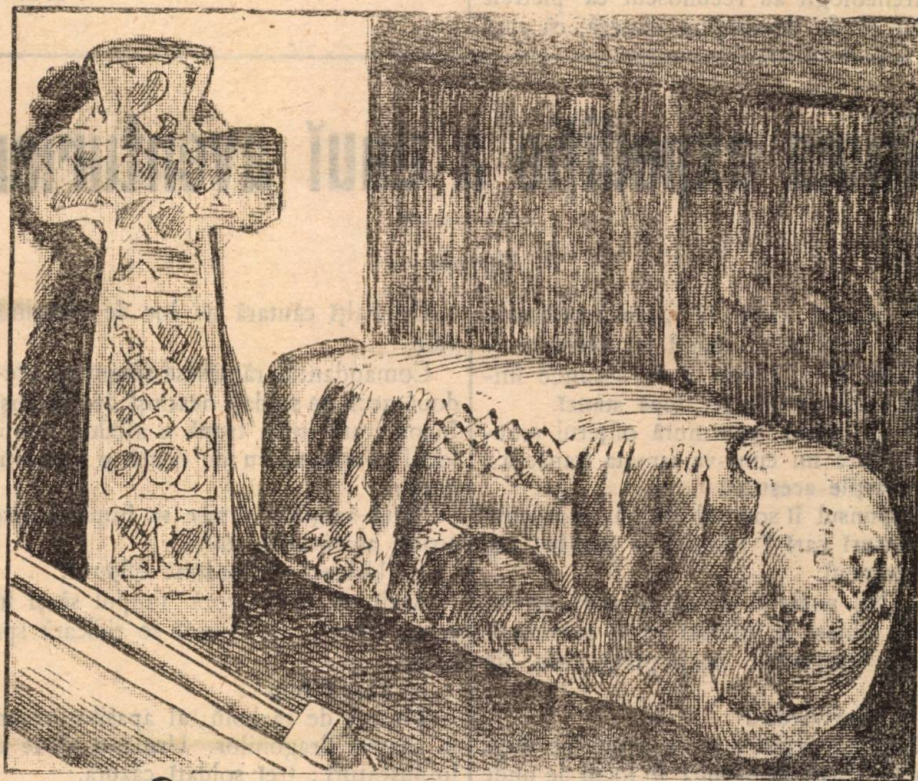
Copiii acestor oameni, umblă în costumele lui Adam.

De alt-fel nuditatea aceasta nu este tocmai rară, și nu lovește gustul nimănui. La Granada și la Malaga, am văzut în piețele publice, strengări de câte 14 ani mai goi de cât Adam.

Foburgul Triana din Sevilla are o populație cam dubioasă; furtul și brigandajul sunt în cinste. Sunt urmele de generate ale unei bravuri dispărute.

Dar, de ce să întunecăm frumosul tablou al Sevillei?..

Teofil Santier.

Aceste două pietre au stărnit printre arhiologi discuții pasionate.

Sarcofagi enigmatice

Suprafata pământului, sgândărită cât de puțin la adâncimi cât de mici, mai păstrează încă multe surprinze arheologilor.

Mereu se fac descoperiri peste descoperiri, unele mai fecunde de cât altele, pentru istoria civilizațiilor anterioare.

Herculanum și Pompei ne-au spus secretele lor. Prin îngrijirea metodică a d-lui Dellatre, vechia Cartagenă reînvie; astăzi săpăturile de la Alesia au venit să ilumineze proza *Comentariilor* lui Cezar; Egiptul, Grecia, Persia ne sunt cu-

noscute și mărețele ruine ale Cambodgelui, întrebate, ne destăinuiesc trecutul fastuos al Extremului Orient.

În fie-care zi se descoperă noi curiozități, cu toate acestea puține sunt așa de bizare ca sarcofagiul enigmatic al căruia clișeu îl reproducem astăzi.

Sarcofagiile aceste fac parte dintr-o colecție de morminte care au fost scoase la lumina zilei acum un secol, într'un cimitir din Heysham, în Anglia.

Din epoca aceea și până azi, savanții de toate naționalitățile s'au încercat în zadar să facă clasificarea acestor morminte, atribuindu-le o origină exactă și

descifrând inscripțiile simbolice care sunt săpate pe pietrele lor.

S'a ajuns a se stabili numai că aceste pietre, curios modelate, sunt mormintele unor războinici iluștri. Armele găsite lângă scheletele pe jumătate distruse par a legitima această ipoteză. S'a mai stabilit că aceste sarcofagi trebuie să aibă vre-o opt sute de ani vechime. În lipsa altui nume mai justificat, savanții le-au botezat cu numele de *Hog-bask-Tombs-tones*.

Maî multe pietre din mormântul de la Hysham au fost transportate acum câțiva ani, în urma unor polemici arzătoare, în catedrala de la Dusham. Dar sculpturile și ornamentațiile sunt cu totul diferite.

Asemenea pietre au mai fost observate numai prin nordul Angliei și prin Scoția, în departamentul numit Scandinare, din pricina reședinței pe care au avut-o aici cuceritorii danezi.

Arheologii au recunoscut că pietrele trebuie să fie de origină daneză, că sunt

opera îndrăzneților navigatori care au venit până în Anglia. Cu toate acestea?

Problema a rămas mereu nerezolvată.

Savanții se ceartă mereu, fără să poată ajunge la vre-o înțelegere definitivă.

Discuția este mereu deschisă și polemica destul de vie. Holme Nicolson, Brown, Leece, Colley March, Cawesly, Baker și alți mulți savanți, iau parte la această polemică.

În ziua când se va găsi cheia vre-uneia dintre inscripții și problema va fi definitiv rezolvată, poate că istoria va câștiga oare-care noțiune nouă.

Învățul Levis Gilbert și-a găsit moartea într'un duel din pricina aceasta.

Ne place să credem că cel puțin aceste pietre vor merita toate ostenele pe care și le-a dat lumea pentru ele. Căci altminteri ar fi o păcăleală teribilă și multă lume ar avea dreptul să suridă de storțările savanților.

Arch.

Ultima expediție a unui aventurier

— Urmare —

De această clipă se folosiră pentru a trimite o ploaie de săgeți împotriva asaltatorilor și a începe a se ascunde împreună cu caii lor pe după stânci.

— By god!.. murmură ofițerul american, oare nu cum-va armata franceză e prin părțile acestea?

Răspunsul îi sosi sub forma unor noi detunături care îi trântiră la pământ alți trei oameni.

— Nu poate fi de cât o recunoaștere, cugetă dînsul și infuriat peste măsură de această intervenție neașteptată, tună din nou:

— «Forward»!

Dragonii porniră și ei acum pe după stânci; voiau să ajungă în locul de unde porneau detunăturile.

Patru oameni erau acolo, patru albi, care, plini de curaj, făcură față cavalerilor. Dragonii porniră spre ei; dar un huruit puternic ca mugetul furtunei se auzi în dreapta lor și îi făcu să se oprească în loc.

Urmă strigăte de durere, înșurături, nechezături; oamenii și cai se rostogoliră zdrobiți de o stâncă sferică care sosea cu o repeziciune formidabilă din deal, curățind totul în calea sa.

Alte două stânci urmară aproape îndată, făcând numeroase victime.

Se părea că muntele e zguduit din temelie.

Îngroziți, cuprinși de panică, cei vre-o sută cincizeci de cavaleri care rămăseseră jos, dădură îndărăt, reîntorcându-se spre strip.

Cei-l'alți căutară un loc de refugiu în vale.

Comandantul rămăsese singur cu vre-o douăzeci de soldați neatinși de avalanșe. Înconjurată mica trupă a albilor, în mijlocul cărora apăru de odată și Vulturul-negru.

Șeful apașilor venise să împărtășească soarta apărătorilor săi.

— Uci-deți-ți!.. ordonă ofițerul.

Albii nu mai avură timpul să-și încarce armele; douăzeci se ridicară spre dînșii.

— Hop! hop!..

Tipătul de război al apașilor răsună la spatele dragonilor. Urmă o ploaie de împușcături; trei soldați căzură.

Comandantul, care ridicase carabina ochind pieptul Vulturului negru, rămase cu brațul drept zdrobit.

— Hop! hop!..

Patru oameni se repeziră ca niște demoni.

Ei se opriră drept în fața cavalerilor federali și cu armele îndreptate spre ei, strigară:

— Predați-vă!..

Folosindu-se de uimirea dragonilor, toată lumea își încărcă armele.

Erau prinși acum între două focuri.

— Predați-vă! se auzi o voce bizară.

Văzând că ori-ce încercare de împotrivire ar fi fost zadarnică, dragonii își aruncară lăncile.

Zece apași apărură ca din pământ și le adunară.

Lacrăm de mânie luceau în ochii comandantului.

— Descălecați și vedeți-vă de drum!.. Ofițerul va rămâne singur aici!..

Acesta din urmă, incapabil să mai pronunțe un cuvânt, făcu semn oamenilor săi că trebuiau să asculte.

Aceia pe care voise să-i masacreze, îl înconjură din toate părțile.

— Ești rănit, domnule comandant? întrebă o voce, a căreia severitate era îndulcită de o modulație bizară.

— O femeie! o femeie! exclamă ofițerul. Sunt prizonierul unei femei!

Femeia, — căci era în adevăr o femeie, — îi ridică repede mîncea hainei și examină rana cu atenție.

Glonte nu străbătuse de cât mușchii bicepsului.

— Ai ochit rău, Peres; eu îți spuseseam să zdrobești brațul acestui gentilom.

— M'am grăbit puțin mamă, răspunse un bărbat cu figura de bronz; îl vedem pregătindu-se să tragă asupra aceluia pe care l căutam.

— Sabia și baioneta! Dar dacă nu mă înșel, aceștia sunt tovarășii noștri de pe vapor, se auzi o voce care părea că era dintr-o cavernă.

— Ah! răspunse femeia surzând, așa dar ne recunoști, domnule Trompet?

— Ei bine! avem o frumoasă datorie de recunoștință față de d-vs., în momentul acesta am fi fost tăiați în bucăți, răspunse Trompet. Căci în adevăr, Trompet era, împreună cu tovarășii săi. Dînșii erau aceia care aruncaseră panica în rîndurile dragonilor americani.

Bravul zuav se înroși ca un ardei și rămase mut.

— Ce ai, domnule Trompet? îl întrebă femeia, observându-i încurcătura.

— Am... am... răspunse Trompet, luându-și inima în dinți... am că aș voi să vă îmbrățișez... pe d-ta și pe ștren-garii d-tale copii.

«Cum s'ar zice, suntem frați de arme, de vreme ce am făcut campania împreună, nu-ți așa?»

— Cu plăcere, domnule Trompet.

Acesta depuse două sărutări răsunătoare pe obrații aventurierei și căzu în brațele celor trei tineri care o întovărașiau.

O voce gravă porni acum din grupa tovarășilor fortului zuav.

— Vulturul negru este bătrîn, și ochii săi nu mai văd, de vreme ce n'a recunoscut pe sora sa, Regina Noptilor, aceia care cunoaște viitorul. Vulturul negru nu mai este bun acum de altceva, de cât să se ducă să vineze în câmpiile marelui Naeondals.

— Fratele meu se înșală, răspunse Gitană; dacă acum nu mai are forța unui bison, are mereu curajul acestuia; și-a rămas mereu șiret ca un șarpe... și Apașii pot fi mândri că au un asemenea șef.

— Fără Regina noptilor, Apașii ar fi morți cu toții, împreună cu prietenii vo-

ștriți albi... Am fi căzut, uciș de gloanțele oamenilor care au furat teritoriul indienilor.

Șeful Apașilor se apropie de aventuriera, și frecându-și de trei ori nasul său de nasul femeii, zise:

— Fiii soarelui mele au devenit niște mari războinici, și Vulturul negru îi va îmbrățișa.

Și șeful apaș își frecă nasul cu fie care dintre cei trei cavaleri.

— Veți bine voi să mă acordați și mie aceiași favoare, senora? întrebă doctorul... Și fără să mai aștepte răspunsul, se apropie de Gerald și-l îmbrățișă.

Izbucni un hohot de ris general, și savantul rămase incurcat.

— Ce s'a întâmplat, Trompet? întrebă dînsul.

— S'a întâmplat că d-ta ați îmbrățișat pe unul dintre fii, în locul mamei, răspunse fostul zuav, rîzînd cu poftă.

«De alt-fel, lucrul nici nu mă miră... pentru că doamna este îmbrăcată bărbătește ca și fiii ei, și d-ta nu veți nici a doi pași distanță.

«Dar orî și cum, nu mi-am putut oprimi risul.

Doctorul voi să-și repare greșala; dar, spre marea uimire a tuturor, Regina nopților făcu două pași îndărăt.

— Caballero, zise dînsa, cu o voce în care se cetia bine părerea de rău, nu știu bine, dacă după ce-ți voi fi explicat motivele prezenței mele prin aceste locuri, veți mai crede că merit acest semn de dragoste.

Savantul nu mai avu timpul să ceară explicarea acestor cuvinte enigmatice. Aventuriera se plecase la pămînt; ea admiră câte-va plante, și sfărîmîndu-le bine între două pietre, formă un fel de pastă, pe care o aplică pe rana ofițerului american.

Toți îi urmăreau mișcările cu atenție, neîndrăznind s'o întrerupă.

— Dă-mi batista d-tale, d-le, zise femeia, ridicînd ochii spre ofițer.

Comandantul făcu semn că batista era în haină.

Regina Nopților făcu un pansament solid, cu ajutorul unei sfori pe care i-o întinse Gil.

— D-le ofițer, adăugă Gitana, peste trei zile veți fi vindecat.

Si acum, să stăm puțin de vorbă.

Urmă un moment de tăcere.

Aventuriera vorbea din nou cu vocea ei dură, aproape sălbatecă. Se simțea bine că infirmiera dispăruse, pentru a face loc femeii de acțiune.

— Veți ordona cavalerilor prezenți aici, zise dînsa, să-și reia armele, și să se ducă după frații lor. Sau cel puțin, vor trebui să se îndepărteze până la două mile distanță de frontiera americană.

— Dar eu? întrebă ofițerul.

— D-ta veți rămânea prizonierul nostru până când soarele se va ascunde după orizont.

— Și dacă mă voi împotrivi?

— Veți fi dat, împreună cu oamenii d-tale pe mîna Vulturului Negru, și veți fi supuși cu toții unor supliciți groaznice.

«Acum, alege!

— Dragonii americani vor arde câmpul Apașilor, le vor ucide războinicii și prietenii, le vor masakra soțiile și copiii, și vom fi răzbunați! răspunse comandantul, înălțînd capul cu mîndrie.

Un murmur de mînie primi cuvintele acestea și fără să-și dea bine seama de ceea ce face, Trompet ridică carabina.

— N'avem dreptul să ucidem un prizonier, exclamă Regina-Nopților, punându-se între american și francez.

— Știu asta; dar, miș de milioane de tunete! Mi se pare că prizonierul acesta uite cele mai elementare reguli ale civilizației, și îndrăznește s'o amenințe chiar pe aceia care i-a pansat rana.

Americanul plecă capul în tăcere.

— Te rog să mă erți, d-nă, zise dînsul după o pauză.

— Teritoriul fratelui meu, continuă aventuriera, se întinde în două țări: Statele-Unite și Mexicul. În virtutea dreptului celui mai tare, ați coprins prima parte; dar aici trebuia să se mărginească misiunea d-tale. Nu puteați, și aveai dreptul să treci frontiera.

«Cât despre amenințările d-tale, sunt niște amenințări zadarnice... Privește bine creștele acestor munți... Tocmai acolo își au Apașii Wigvamarile lor; și e de ajuns să fie numai zece oameni în înălțime, pentru ca, prăbușind în vale stîncă după stîncă, să ucidă o armată întreagă.

— Veți fi ascultată, doamnă, murmură ofițerul.

Și întorcându-se spre oamenii săi le dădu ordin să plece.

Dragonii încălecară, își reluară armele și plecară îndată.

Regina-Nopților se întoarse atunci către șeful Apașilor.

— Fratele meu, Vulturul-Negru, va bine-voi să-și adune războinicii?

Aproape îndată, răsună de trei ori strigătul cucuvel.

Trei bărbai apărură: fie-care dintre ei purta câte o pană la pălărie. Erau locotenenții Vulturului-Negru.

— Șefii vor aduna războinicii, comandă aceștia. Ce-i lăși, salutară în semn de ascultare, și dispărură îndată.

Și timp de un moment, nu se mai auziră în munte de cât strigăte bizare, pe care ecoul le repeta îndelung.

Apoi, tocmai cum se schimbă un decor într-o feerie, apașii apărură de pretutindeni, fără ca vre-un sgomot să le fi trădat apropierea.

Puteai crede că au eșit de sub pământ.

— Câți sunt? întrebă șeful.

— Două-zece ne-au părăsit, pentru a se duce să vîneze antilopa, în pădurile în care roua are parfumul florilor.

— Fie-care dintre ei va avea zece americani pentru a-i întreține Wigva-

mul, și a-i întreține calul, observă Regina Nopților.

Trompet se aplecă la urechea lui Chapardă:

— Tu, care ești din ținut, poți să-mi spui ce naiba vor fi însemnând toate acestea?

— Asta înseamnă, că în încăerarea de odinioară, au omorât două-zece de apași și două sute de americani.

— Fratele meu, continuă aventuriera, va trimite să se înștiințeze femeile tribului, pentru ca toate să vie pe culmea muntelui și să priviască.

— Așa va fi, răspunse șeful.

Și strigă:

— Picior de cerb!

Un războinic, uscat ca un cui, cu picioarele de o lungime măsurată alergă îndată.

— Fiul meu va pleca spre wigvamar și va spune sguavelor și copiilor să pornească spre noi.

Agerul războinic se înclină și dispăru.

Regina nopților se apropie de șef, și i vorbi cu voce înceată.

— Oho!... oho!... voia mea va fi ascultată, răspunse Vulturul negru.

Și din ordinul său, Apașii se îndepărtară, pornind în toate direcțiile.

Peste un stert de oră cu toții se reîntorseseră, și fie-care dintre ei avea câte un braț de uscături.

— Mie mi se pare că doamna și-a schimbat părerea, și că șeful american va fi ars pe rug, murmură Trompet la urechia lui Chapardo.

Cel-lalt clătină din cap, în semn de îndoială.

«Marele Wacondale imi apără trații, zise aventuriera arătînd crengile copacilor, care se înclină în spre nord.

— Sora mea vorbește adevărul, răspunse șeful, pe a căruia figură te-ai fi încercat în zadar să găsești vre-un indiciu a faptelor care aveau să se petreacă.

De o dată, se auziră strigăte de veselie, și de după o colină, apăruseră femeile și copii tribului.

Soarele se coborise; înopă.

— Să plecăm, zise Regina nopților.

— Să plecăm, repetă Vulturul negru; și amândoi coborîseră culmea.

Ofițerul fu dat în plasa lui Gil și a lui Perez. Amîndouă aveau ordin să-l împuste, la cea mai mică încercare de evadare.

După ei veni doctorul cu tovarășii săi, printre care era și Giraldu.

În urmă veniau războinicii.

Cu toții trecură frontiera, pășind pe teritoriul Statelor Unite.

Din ordinul Vulturului Negru unul dintre războinici adună o grămadă de frunze uscate, și le dădu foc.

Un al doilea apas aprinse grămadă de uscături pe care a avea în mână și celălalt făcure ca dînsul.

— Fii mei trebuie să se grăbiască! ordonă Regina nopților.

Războinicii se despărțiră în două gru-

pe; unii porniră spre dreapta, ceilalți spre stânga.

Peste câte-va momente, erburile înalte ale câmpiei erau în flăcări.

Focul înaintă regește până la primii arbuști, și se întinse ca apa unui fluviu revărsat.

— Du-te acum la oamenii d-tale, ordonă Regina nopților, întorcându-se spre ofițer, și cu mâna îi arată un loc pe unde mai putea trece încă.

Cu un strigăt sălbatec, americanul se aruncă pe cal, și porni într'un galop nebun.

— Și acum, repede, sus! ordonă aventuriera.

Albi și indieni, escaladară muntele.

În fața lor se desfășura o mare de foc, înaintea valurilor căreia, alergau ca niște umbre fantastice, dragonii federali.

Din când în când, câte unul dintre cai se poticniră. Cavalerul rămânea la pământ, pe când animalul se ridica și pornea înaintea în același galop fantastic. Focul trecea pe d'asupra omului.

Dar ce se mai petrecea oare?

De-o dată, caii se opriră, și se produse o învălmășeală teribilă. Niște sgomote cari nu mai aveau nimica omenească în ele, se ridicară până în munte.

Alungate de foc, care coprinsese acum și pădurea, miș de animale sălbatice luaseră fuga, dar fuseseră nevoite să se întoarcă, de oare-ce întâlneau în cale emigranți cari năvăliră în strip.

Acum întâlneau o nouă piedică în cale, dragonii.

Și unele porniră spre dreapta, altele spre stânga.

Scena era oribilă. De-o dată însă, totul dispăru în noapte.

Începuse furtuna. O trombă de apă se abătă în cataracte nebune asupra câmpiei...

Incendiul fu stins, dar apa înlocui focul.

A doua zi, miș de cadavre aveau să plutească de-a supra câmpiilor schimbate în lacuri.

Apașii erau răzбunați.

(Va urma)

CAVALERII DEȘERTULUI

Bizar! oamenii mai sunt și Beduinii; am fi zis «bizar popor», dar am fi pronunțat o neesacitate, pentru că nimic n'ar fi mai puțin potrivit de cât cuvântul «popor», aplicat Beduinilor.

Găsești la ei greșelile și calitățile cele mai opuse. În același timp prădători și generoși, ospitalieri și cruzi, ignoranți și poetici, ei îți evoacă, nu ideea rasei arabe de astăzi, rasă amestecată cu sânge european și negru, modificată foarte mult sub influența mediului ci mai curând acea antică rasă arabă, care, din deșerturile Arabiei, năvăliră

pe marele reg al Asiriei, și pe faraonii Egiptului.

Kabyul este aproape un muntean european; sălbatecul marocan de la centru și de la sud, are în vinele sale mai mult sânge negru de cât arab.

Indigenul din orașele mari ale Algeriei, Tunisiei și Egiptului, este de multe ori un degenerat puțin simpatic, care se crede om civilizat, pentru simplul cuvânt că știe să se îmbete cu vin, și să împrumute de la europeni toate vițurile.

Dar cavalerul vagabond, care stă încă legat de năsipul Arabiei, de la Yemen până la deșertul sirian, a rămas tipul etnic nemodificat al antichității.

Acum trei-spre-zece ani, am făcut călare drumul de la Eramlin până la Medina, prin deșertul sirian. Debarcat la Iafa, acum când există drumul de fer, peste patru-zece și opt de ore am ajuns în orașul sfânt.

După ce am vizitat moscheia Omar, biserica sfântului mormânt și alte câteva monastiri mai interesante, am început să mă plictisesc de moarte.

Cavalerii deșertului

Am fost în adevăr fericit, când m'am întâlnit la hotelul la care trăseseam, cu un tânăr englez, d'Herbert Rozen. Era corespondentul ziarului «Day Telegraph», dar ea și mine, călătoream mai mult pentru plăcerea sa.

— Domnul meu, imi zise dănsul, îți propun să facem o mică călătorie prin deșertul arab.

— Mă învoiesc.

Orașul acesta a început să mă obosească peste măsură. Eu n'am plecat la drum pentru a studia arhitectura antică. Caut pretutindeni, frumosul, pitorescul, viața.

— Deșertul nu este tocmai vesel, imi răspunse englezul; dai uneori peste niște oaze foarte frumoase, și respiri mai liber de cât în mijlocul acestui oraș mort.

Și-apoi, Beduinii sunt mult mai interesanți de cât peisagiul în mijlocul căruia trăiesc.

— Așa dar, ne-am înțeles.

Spre deșert

Am plecat călări, excortați numai de trei oameni, niște arabi din Neged, că-

lăuze de meseria lor. Fie-care dintre ei avea câte un cal slab, care nu părea de loc să justifice ideea pe care ne-o facem noi despre calul arab.

Cu toate acestea, aparențele sunt înșelătoare; calul arab, cu reputația de cursier pe care i-o cunoaștem se prezintă foarte prost ca înfățișare.

E peste măsură de costeliv, și numai nervi.

Am urmat drumul caravanelor, care merge de la Damasc la Aden, paralel cu țărmul mării Roșii. Bu-Ahmed, unul dintre arabiștii noștri, călărea în frunte; cei-l'alți doi, Nadur și Khabor, formați arier-garda.

Pentru a nu ne creia plăcerii, n'am luat cu mine de cât un simplugeamantan de călătorie, pe care l'am atârnat de șea. D. Rozen a făcut la fel.

După o bucată de timp, conversația care la început era destul de aprinsă, englezul meu fiind un om de spirit, a început să lăncezească. Căi mergeau repede, și peisagiile mării Moarte începuseră să se desfășoare în dreapta noastră.

Pe ici și colo numai apărea câte o tufă de măslin, căreia, fără îndoială, trebuia să-i dea viață vre-un izvor subteran.

— Acum câțiva ani, zise d. Rozen, ar fi fost o îndrăzneală și o prostie din partea noastră, să ne aventurăm în ținutul acesta, cu o escortă așa de mică. Beduinii ne-ar fi distrus.

Dar, astăzi, lucrurile s'au schimbat foarte mult.

O apariție neliniștitoare

O exclamație guturală a lui Khabor, mă făcu să întorc capul. În depărtare, în urma noastră, se zărea un nor de praf.

În același timp, cei doi arabi alergară în galop spre noi, în timp ce Bu-Ahmed, înștiințat de strigătele tovarășilor săi, se apropia și dânsul.

— Ce este asta? întrebă eu. Sosește o caravană?

Khabor clătină din cap.

— Când am plecat din Ierusalim, nu era nici o caravană gata de drum, răspunse dânsul. Și-apoi, după praful ridicat, se cunoaște că e o trupă de cavaleri care aleargă cu mare viteză. O caravană n'ar merge așa de repede.

Raționamentul acesta era cât se poate de logic. Dar atunci cine puteau fi cavalerii aceia? O trupă de beduini prădători poate!..

Am văzut că același gând îl avusese și d. Rozen, căci l'am zărit pipăindu-se la cingătoare pentru a se asigura că își avea mereu revolverul.

Ce era de făcut? Nici un adăpost nu se prezenta vederii noastre. Cât puteam coprinde cu ochii numai deșert și iar deșert.

Cel mai bun lucru pe care îl aveam de făcut era să ne continuăm drumul.

Am pornit în galop, dar o oră după aceea puteam constata că nu eram în stare să ne întrecem în viteză cu urmăritorii noștri.

Trupa se apropiase acum foarte mult. Cu ochianele pe care le aveam puturăm constata că erau vre-o trei-zeci de cavaleri, îmbrăcați în burnuzurile lor albe.

— Poate că oamenii aceștia nu ne vor ataca, murmură tovarășul meu; și dacă ne vor ataca... ei bine, ne vom apăra!..

Am aruncat o privire furie asupra călăuzelor noastre.

Oare puteam fi siguri de credința acestor oameni?..

Erau niște necunoscuți, niște străini. Oare în cazul unui atac n'aveau dîșii să se unească mai curând cu frații lor de rasă pentru a lua și dîșii parte la pradă, de cât să-și sacrifice viața apărându-ne?..

Cine știe dacă nu cum-va chiar dîșii fuseseră aceia care dăduseră de știre vreunei bande de pirai pentru a ne ataca în timpul drumului?

Călăuzele noastre n'avură nevoie de ochianele pentru a recunoaște pe noii sosiți.

— Munt beduinii!.. murmură dîșii.

— Prietenii săi dușmanii? întrebă eu.

Întrebarea aceasta rămase la început fără răspuns. Arabii erau tot așa de încurcați ca și noi.

Totuși, după un moment de cugetare, Bu-Ahmed răspunse că piraii deșertului nu se arătau nici o dată așa de aproape de Ierusalim.

Mai departe, era alt ceva... Așa de exemplu peste două sau trei zile de drum se putea foarte bine să ne întâlnim cu vre-o trupă de pirai!..

Răspunsul acesta avea pretenția de a fi liniștitor.

Bu-Ahmed mai adăogă că de alt-fel beduinii nu erau tocmai primejdioși, afară de cazul când am fi avut pretenția să le opunem vre-o rezistență.

Cu o sumă oare-care de bani dată prin bună înțelegere, oamenii aceștia aveau să se învoiască poate chiar a ne întovărași și a ne apăra împotriva altor atacuri.

În timp ce arabul ne dădea aceste explicații, compatriotul său, Nadur, porni în galop întru întâmpinarea noilor cavaleri.

... Beduinii care se apropiau erau niște oameni bine făcuți; fie-care dintre ei purta câte o pușcă, și cu toate că nu eram îmbrăcați în uniforme, nici făceam impresia unei trupe militare:

— «Salam»! strigă unul dintre ei, ducându-și mâna la chipi și salutând militărește.

Oamenii aceștia făceau în adevăr parte dintr-o trupă de cavalerie neregulată a unui trib vecin.

Suzeranitatea Sultanului asupra Arabiei este în realitate mai mult nominală, de cât reală. Revoltele împotriva guvernatorilor turci sunt foarte dese.

Nu mai dușmănia dintre diferitele triburi mai păstrează încă oare-care autoritate Sublimei Porți.

Beduinii aceștia erau însărcinați să pedepsească un trib de prădători care, cu două zile mai înainte, atacase o caravană lângă Ain-Musa.

Am făcut drumul împreună cu soldații aceștia, pe care îi luaserăm la început drept niște briganzi.

I-am întovărașit și am luat parte la lupta împotriva prădătorilor de la Ain-Musa. Două dintre pirai căzură morți, dar lupta avea mai mult aspectul unei tragice fantazii.

După ce acest act de înaltă justiție fu îndeplinit, cavalerii se întoarseră spre Ierusalim.

I-am urmat și noi. Expediția aceasta fusese îndestulătoare pentru a ne da o idee despre viața deșertului arab.

S. de Anery.

OMUL SI NATURA

Pentru vâpsitul unui vas cuirasat se cheltuiește în mediu 100.000 de franci. Această operație are loc adese-ori de două ori în fie-care an.

Un ținut fără apă este Payta din Peru. În adevăr în ținutul acesta nu plouă de cât o dată la fie-care șapte ani. Se cultivă pe aici numai bumbacul permidian, cu rădăcinile lungi, care crește cu înlesnire în ținuturile uscate.

În America, după o statistică amănunțită care a fost publicată de curind, 5 milioane de femei își câștigă existența cu diferite meserii. Printre acestea, 43 de femei sunt birjari, 5 piloți, 40 sunt conductori de drum de fer, 45 ingineri, 7 gardieni, 8 constructori de turnătorie, 508 mașiniști, 11 săpători de puțuri și așa mai încolo. Nu există aproape nici o meserie care să nu-și aibă reprezentantul ei și printre femei.

Un testament în favoarea unui stejar, a fost făcut la Atena—nu Atena Greciei,—ci micul orașel cu același nume din Georgia (Statele-Unite).

E vorba despre un magnific stejar. Proprietarul prinsese o dragoste așa de mare pentru stejarul său, în cât în ultimii ani ai vieții sale începuse a se îngriji serios de soarta pe care avea s'o aibă copacul după moartea sa. El se temea ca nu cum-va bătrînul său amic, la umbra căruia se adăpostise de atâtea ori, să fie tăiat de către moștenitori.

De aceea el a prevăzut în testament o clausă, în care se spune că stejarul este lăsat moștenitor pe o porțiune de teren din jurul său, teren destul de mare, pentru ca rădăcinile să nu i fie atinse.

Nu e nevoie să mai spunem că o a-

semenea clausă n'are nici o valoare în fața legii; dar moștenitorii au respectat dorința decedatului cu cea mai mare sfîșenie.

Obiceiurile unui trib australian.—Cunoscutul explorator al Australiei, dr. Herman Kaatsch, întorcându-se din Australia nord-vestică, a vorbit la Berlin mai ales despre locuitorii insulei Melville, care e la miază-noapte de Australia. Locuitorii sunt sălbateci și nu se poate călători la ei fără primejdie. D-rul Kaatsch însă a umblat împreună cu niște cunoscuți ai sălbaticilor, două vînători de bivoli. Sălbaticii sunt înalți, puternici, foarte zdaveni și de loc închirciți. În jurul mormintelor pun parî săpași și zugrăviți, în număr de nouă. D-rul Kaatsch a adunat 2400 de lucruri, între acestea multe tidve și părți de schelete, ba chiar și un leș întreg. Tidvele seamănă cu ale omu-

lui de la Neanderthal și cu ale Pithecanthropului erectus, fosil din Iava. Săpăturile de lemn le fac cu scoici și cu loc; nu au nici măcar arme de piatră. Au un fel de masă de lemn, căreia îi zic: «lemnul sufletelor». Cred într'un suflet, care trăește înainte de nașterea omului și după moarte. Sufletele șed în păduri și când vor să se întrupeze, intră în trupul unei femei prin mână. După moarte fuge iar în pădure. Unii sălbatici, dacă îi cresc albi, pot ajunge la cea mai înaltă cultură. Dar albi ucid triburi întregi din pricină de nimic.

La curtea Engliterei există o funcțiune cât se poate de puțin banală; funcția de îngrijitor al pipelor Majestății sale imperiale și regale.

Instituția aceasta a fost înființată de Carol II-lea. Prințul acesta avea obiceiul să fumeze pipe. Dar în epoca a-

cea pipele erau grosolane și nu oricine le putea întrebuința cu succes.

Un paj fu însărcinat cu umplerea pipelor regelui. I se fixă de la început o leafă de 2500 lei anual.

Intr'un moment de generositate, Carol al II-lea a semnat un decret în regulă și funcția a fost trecută printre marile demnități ale Statului.

Pînă la 1725 ea a fost hereditară în familia duilor de Grofton. După aceea funcția a trecut la un negustor numit Harrison, care a transmis-o moștenitorilor săi.

Nici o dată funcțiunea n'a putut fi numită cu mai multă dreptate sinecură, de cât funcțiunea aceasta, în timpul reginei Victoria.

Descendenții lui Harrison în baza titlului lor, au păstrat pînă astăzi privilegiul de a intra la rege ori cînd, în orice oră a zilei.

X. Y. Z.

Măsurile de pacificare ale japonezilor în Coreea

Ilustrația noastră reprezintă una dintre măsurile de pacificare ale japonezilor în Coreea și adică la Tam Jang, în provincia Typian-la-to. Trei locuitori coreeni au fost prinși în apropierea liniei ferate, din care în noaptea precedentă se scosese o șină. Fără interogator sau o procedură

judecătorească, cei trei coreeni au fost condamnați la moarte fiindcă au scos șina. Ei au fost mai întâi legați în genunchi de niște cruci de lemn și astfel servită, la 50 metri distanță, ca țintă pentru focul rapid al soldaților japonezi. După ce s'au dat câte-va împușcături,

plutoaul de soldați se retrase în frunte cu ofițerul, fără ca să se intereseze dacă cei trei delincvenți au fost loviți mortal sau mai puțin semne de viață.

C. S.

INGROPATA DE VIE

— Urmare —

Și cu o mișcare instinctivă, cei doi bărbați se îmbrățișară.

— Tu, scumpul meu William! exclamă Lever; tu, despre care n'am mai auzit vorbindu-se de atâta vreme!...

— De sigur că mă credeai mort!... căci eu, William Simpson, fostul tău tovarăș de pe țărmurile lacului Ontario, de prin vremea când vinam împreună în mijlocul Siuxilor și a Șerokeilor.

— Da, din vremea când mi-ai scăpat de atâtea ori viața. Ah! ce plăcere! De-ai ști cât sunt de fericit văzându-te! Cred că vei rămănea mai multă vreme printre noi, dacă nu cum-va vei voi să rămâi pentru tot-d'a-una.

— Hi! hi! Mai încet! Am venit la tine, dar fix peste o oră și jumătate te părăsesc...

— Ah!.. Nu vei face una ca asta!

— Îți voi explica în câte-va cuvinte care este cauza. Dar mai întâiu, vream să-ți vorbesc serios, și în secret. Ai vre-un loc sigur de unde să nu putem fi auziți?

— Ce mister!.. Urmează-mă, scumpul meu William.. Văd bine că ești tot așa bănitor și altă dată. Nu te-ai schimbat de loc.

Intrară în casă; Lever apăsă butoanele electrice, așa în cât în urma lor rămănea lumină.

In cele din urmă deschise o ușă.

— Intră aici, îi zise dânsul. M'am putea găsi un loc mai discret... Privește pe fereastră. Într-o parte este brațul drept al riului Roselau și de cea-l'altă parte...

— E un cimitir!..

— Da; e primul cimitir francez stabilit în Martinica. Nu cum-va ești superstițios?

— Nicl de cum! Mă tem mai mult de vii de cât de morți!

— Mereu pesimist!

— Nu, nu... Dar rasa omenească este foarte puțin blândă.

Ah! dacă n'am fi de cât noi amândoi...

Dar mai sunt și alții; și te asigur că cei zece ani pe cari 'i-am petrecut în Cap, în Orange și în Transvaal, nu mi-au lăsat impresii tocmai plăcute. Dar să lăsăm lucrurile acestea... Șezi jos și ascultă-mă cu atenție.

În timpul acesta William pusese pe masă un sac de piele, în care părea să fie un aparat fotografic.

Din sacul acesta scoase o cutie dreptunghiulară, pe care o puse în fața amicului său.

Lever îl privea cu oare-care curiozitate.

— În cutia aceasta, zise William, este toată averea mea.

Cutia aceia era așa de mică, în cât Lever nu-și putu opri un surâs.

— Se vede bine că nu prea ai avut mult noroc... dragul meu prieten!

Celalt surise.

— Crezi?... Mi se pare că ești pesimist. În fine ori cât de mică ar fi averea mea, eu mă mulțumesc cu dînsa.

Și privindu-și în față amicul, adăugă:

— Când are cine-va patru milioane, poate face o figură destul de bună.

— Cum? murmură Lever tresărind. Ai spus patru milioane?

— Am spus... și-ți voi dovedi... Privește... William deschise cutia pe care o aduse; după ce dădu la o parte niște hârtii, în fața amicului său uimit apărură niște diamante de cea mai mare frumusețe. Mai cu seamă unul era de o frumusețe excepțională.

— Oh!.. ce minune!.. exclamă Lever. Ai dreptate... Valoarea acestor patru trebuie să fie considerabilă... Uite, diamantul acesta este nestimat.

— Bă... eu i-am determinat valoarea. Ne pricepem destul de bine în ast-fel de afaceri pe la Kimberley. Petrele au fost cântărite, valorate și înregistrate în cazierile miniere.

Acesta este prețul de răscumpărare al proprietăților miniere pe care le fondasem. Îmi voi schimba averea în bani curgători, când vei pofti, fie la New-York, fie la Londra. Nu trec prin ni-î o primejdie; ba chiar se poate ca în timpul acesta prețul pietrelor să se măi urce.

— Ah!.. scumpul meu William!.. De ai ști cât de fericit mă face izbânda ta!.. Adese-ori cugetam la tine și mă căiam că ne-am despărțit... Iată-te acum mai bogat de cât mine. Dar, crede-mă: bunul tău prieten nu este de loc gelos.

— Știu că nu ești în stare să nutrești un sentiment rău. De aceea am și venit aici. Căci, trebuie să ți-o spun fără mult înconjur, eu am venit la tine pentru a-ți lăsa caseta aceasta.

— Să mi-o lași mie? Dar pentru ce?.. Găsești în America cinci-zece de bănci la care s'o poți depune în cea mai deplină siguranță.

— Da, dar pentru aceasta ar trebui să ajung mai întâi la vre-una din aceste bănci. Și cu micul meu bagaj tare mi-î teamă că nu voi putea ajunge la acest rezultat.

— Ce vorești să spui? Mă cam înspăimântă.

— Dragul meu amic, trebuie să știți că vasul cu care călătoresc nu-mi inspiră tocmai multă încredere.

«Nu-mi puteam încredința caseta căpitanului, pentru că nu eram de loc mulțumit de fizionomia lui.

«Așa fiind, am păstrat-o în cabina mea.

«Mai călătoreau însă pe vasul acela

doi indivizi cari se păreau suspecti. Aveam impresia că sunt urmărit.

«Nu știu bine dacă bănuiele îmi sunt îndreptățite.

«Dar tu știi că am o imaginație foarte bogată... Și imaginația aceasta a început să alerge în galop. Îmi petreceam zilele și nopțile închis în cabină, cu revolvele în mână. Eram sigur că dacă indivizii aceia m'ar fi întâlnit în vre-un colț întunecos, ași fi zburat repede pe de-a-supra bordului...

— Sărmanul meu prieten!..

— Se poate prea bine să fi fost numai efectele imaginației mele bolnave... Când mi s'a semnalat St. Petre, m'am crezut eliberat dintr-o închisoare. Ultima mea noapte a fost oribilă. Mi se părea că nici odată nu se va mai face zi.

«Acum iată-mă scăpat de ori-ce neliuiste. Averea mea este în mâini bune...

În aceeași clipă William, galben ca ceara, scoase un strigăt gutural și arătă cu mâna una dintre ferestre, aceea care dădea spre cimitir.

— Ce ai? exclamă Lever.

— Am văzut pe cine-va cu fața lipită de fereastră. Este cine-va acolo care ne privea...

Și repezindu-se la fereastră, o deschise. Lever era lângă dînsul.

— Fii liniștit!.. Îi zise plantatorul cu o imputare blândă. Ce înseamnă nebuniile acestea?... Vei bine că nu era nimeni. Astă seară lumina e destul de clară în cimitir. Nu este nici un colț rămas în întuneric. Privește ce lună frumoasă...

William își apără fruntea cu mâna.

— Oare în adevăr, când e chinuit cine-va prea mult de o idee, poate avea halucinații atât de perfecte? Căci... am văzut!.. am văzut!..

— N'a fost de cât o simplă închipuire... o fantasmagorie!.. Silueta unui copac, reflectată de lună.

William se aplecă deasupra balconului, se uită cu atenție în toate părțile, dar nu văzu nimica:

— Nu e nimeni! murmură dânsul. Văd bine că m'am înșelat. Cu toate acestea lucrul mi se pare bizar.

— Pentru a reveni la lucrul mai serios, zise Lever surâzând, vreți să-mi explicați pentru care motiv ai venit să-mi încredințezi mie caseta aceasta, în loc s'o duci la vre-una dintre numeroasele noastre bănci?

— Pentru motivul foarte simplu că nu mă duc direct la New-York, care este punctul terminal al călătoriei mele.

Am de regulat mai întâi oare-care ataceri intime în Florida, la S-tul Augustin și prin împrejurimile acestei localități, în Texas. Voial, să alerg călare prin câmpiile fără stârșit sau să pătrund în pădurile virgine, cu patru milioane la mine? Prin urmare, să-mi păstrezi depozitul și să aștepti până când voi veni să-l reclam.

— Fie! Dar cel puțin lasă-mă să-ți dau o chitanță de primire,

— Pentru ce? Nu-ți cer de cât să-mi pul caseta într'un loc sigur, pentru ca să nu treacă prin nici o primejdie.

— Ah! exclamă Lever, în privința a-cesta poți să n'ai nici cea mai mică grijă, dragul meu. Posed niște ascunzătorii pe carel nici un om în lumea asta nu le-ar putea descoperi. Vino să-ți arăt unul dintre aceste locuri de ascunzătoare. De aici vei veni să-ți iei comoara, și te poți convinge de pe acum că vei găsi-o neatinsă.

Și-l duse în fața unei lăzi, pe care o deschise.

— Vezi raftul acesta plin de hârtii și de dosare? Aici voii pune și caseta ta. Așa... Acum închide capacul... Deschide din nou. E foarte simplu, de vreme ce n'am întors cheia.

William ridică capacul și rămase uimit. Dosarele erau la locul lor, dar caseta dispăruse.

— Fii liniștit, îi zise Lever râzând; caseta ta n'a dispărut. Îți voii dicta mijloacele prin care ți-o poți recupera.

În clipa aceea un strigăt strident spinetecă aerul.

— Drace!... exclamă William, tresărind. E sirena de pe «Treeters». Abia dacă mai am timpul să alerg până acolo. Blestematul de vas ar fi în stare să plece fără mine.

— Cu toate acestea, trebuie să-ți explic mai întâi.

— Îți spun că n'am timp. N'as voi cu nici un preț să mă opresc în drum. Adio! La revedere!

— Dar te întovărășesc și eu, amicul meu. Nu mai fii așa de grăbit. N'avem de cât cinci momente distanță până la mare.

— Să plecăm repede...

Lever își luă pălăria și eșiră împreună. Străbătura grădina, întâlnindu-se în cale cu mulți negri, care se întorceau tocmai acum de la lucru.

— Ascultă, zise Lever, care mergea alături de William, trebuie neapărat să-ți pot indica secretul averii tale. S'ar putea întâmpla o nenorocire și tu trebuie să-ți regăsești banii.

— Fie. Îți voi îndeplini dorința.

Și pe când mergea înainte, scoase din buzunar un plic închis.

— Știi prea bine că eu sunt un om foarte bănuitor.

«In tot-d'a-una m'am temut de invidia oamenilor și de răutatea lor. Foarte puțin sunt aceia carel au putut să se împrietenească cu mine și să-mi câștige încrederea.

«In plicul acesta vei găsi cheia unui alfabet secret inventat de mine. E un criptogram foarte complicat și foarte simplu în același timp. Cine nu-l cunoaște cheia, nu l'ar putea descoperi nici odată și cine o cunoaște, poate ceti cu cea mai mare înlesnire.

«De alfabetul acesta secret te vei servi și tu pentru ca să-mi scrii. Îți cer să te servești de cea mai mare prudență pen-

tru ca nu cum-va să ne surprindă cineva secretul.

«In cazul acesta pe lângă că-mi-ai pierde averea, dar v'ai pierde și d-stră siguranța vieții...

— Bine, bine!.. Destul cu atâtea recomandări!.. Pe ce adresă va trebui să-ți scriu?

— Pune inițialele mele... W. S. III, central office, New-York.

A doua șuerătură a sirenei umplu văzduhul de note ascuțite. Nu mai erau acum de cât cinci minute până la plecarea vasului; dar cei doi amici ajunseseră.

— Si-mi dai în scrisoarea ta toate indicațiile necesare, adăugă bizarul vizitator... Și acum îmbrățișează-mă... Dacă până peste un an, zi cu zi, — astă-zî suntem în 7 Maiu, — nu mă vei fi revăzut sau cel puțin nu vei fi primit nici o veste de la mine, comoara pe care ți-am încredințat o va fi a ta.

— Ești nebun?..

— Îți spun că în cazul acesta comoara va fi a ta. Vei face dintr'însa un cadou fiicei tale; îi vei spune că e din partea unui vechi prieten.

— Dar tu vei reveni!.. Te voii revedea!..

— Așa sper și eu... Cu toate acestea... știți cât sunt de pesimist!..

Mateloii vasului «Tree-Staro» alergau grăbiți spre vas; William se zmulse din brațele amicului său și porni după ei.

În momentul acela un zgomot nelămurit se auzi venind din spre uscat.

Lever se întoarse și la lumina lunii deosebi în fața casei sale o mulțime neobișnuită care se mișca agitată.

— Ce s'a întâmplat oare? strigă dinsul cu spaimă.

Și porni în fugă spre casă.

III

Isprăvile lui Morales

Să explicăm pe scurt Cauza strigătelor auzite.

N'am uitat convorbirea lui Carjaval cu Morales, pe care William de și n'o auzise, o ghicise așa de bine, din instinct.

În planul pe care-l fâuriseră împreună, rolurile fuseseră ast-fel împărțite: Carjaval trebuia să rămâie pe vas, căutând să pue mâna pe casetă, dacă americanul avea să facă imprudența de a o lăsa acolo.

Morales trebuia să pornească pe urma necunoscutului și prin ori-ce mijloc, printr'un omor chiar, să încerce a rezolvi greua problemă care avea să-i îmbogățească dintr'o dată.

Să spunem de la început, că acești doi oameni nu erau nici frați, nici rude; era între ei numai o prietenie veche, care data de vre-o două-zeci de ani, prietenie cimentată prin aceleași crime săvârșite, prin aceleași primejdii înlăturate.

Împreună răbdaseră de scte și de foame,

împreună se bucuraseră câte odată de câte-va zile de bucurie efemeră, împreună fuseseră condamnați, și suferiseră unul lângă altul.

Și se regăsiseră în tot-d'a-una, cu aceleași vișuri, cu aceleași poște nepotolite... Erau frați de crime, cum ar fi alți frați de arme. Era între ei un fel de amicitie sălbatecă, tot așa de greu de analizat ca unele uri pornite din instinct.

Loviturile pe care le primia unul, le simțea și cel-alt; de durerea unuia se întrista și tovarășul său, de bucuria unuia, se înșenina și cel-l'alt.

Cinstiți, oamenii aceștia ar fi fost niște eroi; criminali, nu erau de cât niște complici.

Dacă se gândea la bogăție, se gândea puțin că voia să trăiască în lux amândoi; s'ar fi zis că oamenii aceștia aveau gândul dublu, după cum se spune și despre frații gemeni.

Caractere bizare, care îndreptate spre calea binelui, ar fi mers drept înainte și ar fi ajuns departe și care pe calea răului mergeau drept spre eșafod.

Rămas singur pe vas, Carjaval voii să-și îndeplinească sarcina pe care și-o luase în deplină conștiință.

Căpitanul supraveghia de aproape debarcarea mărfurilor și mateloii erau așa de ocupați, în cât nimeni nu mai avea vreme să se gândească la cei trei pasageri.

Morales se strecurase încetșor prin mijlocul mulțimei și nimeni nu-l observase.

Carjaval avea prin urmare toată libertatea de lucru; el scoase din sacul său de călătorie un mic instrument de oțel, cu care un om priceput putea face minuni. Posedând instrumentul acesta, a deschide ușa cabinei americanului, însemna o jucărie pentru Carjaval.

Dar, spre marea sa uimire, Simpson, plecând, nu luase nici o măsură de pază. Ușa era întredeschisă, ceea ce constituia un semn rău.

Intră. Cele câte-va bagaje pe care le avea William cu dinsul, erau împrăstiate în toate părțile, în cea mai mare dezordine.

Carjaval se gândi îndată că poate aceasta era o încercare de tragere pe sfoară; sub aparența acelei nepăsări și neîngrijiri, William putuse foarte bine să ia cele mai strașnice măsuri de pază.

De aceea, Carjaval răscoli toate colțurile încăperii; de alt-fel lucrul era ușor, pentru că cabina era mică. Dar osteneala îi fu zadarnică. William luase caseta cu dinsul.

Prin urmare, partea cea grea a operației era lăsată pe mâna lui Morales. Avea să reușiască dinsul oare?

Lucrul era îndoișor.

(Va urma)

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros ori-ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vinători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate redacțiunii «Ziarului Călătoriilor», str. Brezoianu 11, București.

CAȘTIG MARE

Representanți capabili, funcționari, etc., își pot dobândi un frumos câștig accesoriu, scriind:

Agentiei de Publicitate „Presa” București pentru S. B. No. 20.

I. J. RESSEL
BUCUREȘCI

Str. Carol No. 14
cel mai mare depozit de

**Mașini
de cusut**

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și

iute prin noua invențiune patentată și fără șgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezentant al renumitelor fabrici de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat ori-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se niclează cu prețuri reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Reclama este sufletul comerțului

Magazinul General de Musică

LA HARPA

București, Strada Colței No. 5

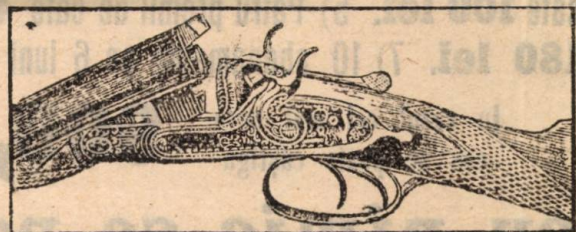
Cel mai mare depozit de
**Gramofone
americane**

cu renumita marcă «The Har», și

◆ INSTRUMENTE MUSICALE ◆

Prețurile cele mai reduse

— Cataloage gratis —

MARELE MAGAZIN DE ARME

București **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova
Cal. Victoriei, 44 St. Unirei 48

Furnisor al Curții Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul său o secțiune specială de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 — Pușcă cu capsă, cu o țevă, lei	15
Model No. 285 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, solidă, recomandabilă, lei	30
Model No. 236 — Pușcă cu capsă, cu două țevi, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand.	40
Model No. 133 — Pușcă foc central, cu o țevă, sistem «Mauser», cal. 12 sau 16, robustă, recomandabilă, lei	30
Model No. 101 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibrul 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, lei	55
Model No. 1103 — Pușcă foc central, cu două țevi, calibrul 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoșe, cocoșele punându-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., lei	65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numai cu bani gata. — Expedițiuni în toată țara. — Comandele se efectuează în ziua primirii.

Dacă voiți să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vă de a vă abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel mai răspândit din întreaga țară

Cel mai bine informat și cel mai în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din străinătate.

Care are corespondenți speciali în : Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.

◇◇◇◇◇ **Singurul Ziar independent și imparțial** ◇◇◇◇◇

Cu începere dela 15 AUGUST 1907, ziarul „UNIVERSUL“ dă următoarele însemnate premii la abonații săi :

1) Un mare premiu de **1500 lei.** 2) 2 premii de câte **250 lei.** 3) Trei lozuri întregi ale Loteriei de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premii de câte **100 lei.** 5) Patru premii de câte **40 lei.** 6) 10 abonamente pe un an la „Universul“ **180 lei.** 7) 10 abonamente pe 6 luni **91,50.** 8) 10 abonamente pe 3 luni **46,50.**

In cazul cel mai norocos se poate câștiga

900,000 LEI

ast-fel că se pot cumpăra Palate și Moșii.

cu nimic se poate câștiga o avere enormă !

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor săi cititori —

Pe lângă acestea abonații vor mai primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul lui Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonații ziarului „Universul“.

De asemenea toți abonații primesc gratuit «Universul Literar» ziar săptămânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culori.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine :

Pentru un an lei 18, Pentru 6 luni lei 9,15. Pentru 3 luni 4,65

Abonații, spre a participa la tragerea premiilor de mai sus vor primi : Pentru un an 25 bonuri de premii. Pentru șase luni 10 bonuri de premii. Pentru trei luni 3 bonuri de premii.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL ÎNTÂMLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « $\frac{1}{2}$ « « «

Redacția și Administrația :

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

UN DUEL IN AER. — (Vezi pag. 2104).

ABONAMENT

— LA —

„Ziarul Călătoriilor”

Pentru 1 an 5 lei

Pentru 6 luni lei 2.60

UN DUEL IN AER

Când, la Petersburg, i-am spus că aveam intenția de a mă duce să petrec o lună în Urali pentru a vîna, contele Worodîn, un rus care trăise multă vreme în Franța, îmi răspunse rîzînd :

— Știi că în cazul acesta ești voiî fi Providența d-tale. Și o Providență pe care, sunt convins, vei aprecia-o foarte mult.

«De vreme ce nu te duci în Urali de cât pentru a vîna, cred că puțin îți pasă de partea în care te vei duce și de locațiile în care te vei opri.

— În adevăr, răspunși eu, nu știu bine unde mă voi duce să mă instalez, va fi într-o parte sau în alta, la întâmplare.

— Foarte bine. Te vei duce prin urmare la M..., și vei trage în gazdă la Petre Ivanovici Nurkov, un om foarte cum se cade, înșurat; tata de familie, care a fost timp de zece ani în serviciul meu și caruia i-am arădat acum unui dintre domeniile mele... Este fermier la M...

— Cu cea mai mare plăcere primesc propunerea d-tră, răspunși eu, cu atât mai mult cu cât priu părțile acelea nu este tocmai ușor să găsești o masă și o casă cum se cade.

— În adevăr, prin părțile acelea toți vînătorii o petrec cam greu... Așa în cât nu-mi mulțumești în zadar... Și cam câtă vreme ai de gând să stai pe acolo?

— Două luni.

— Ferma lui Nurkov este cât se poate de prosperă și de curat ținută. Pe urma Petre Nurkov a fost bucătarul meu și te asigur că era un bucătar foarte priceput.

«Omul acesta te va servi foarte bine, pentru că știe că servindu-mi amiciei, mă servește pe mine; și-apoi are și dansul o dragoste deosebită pentru francezi. A stat la Paris câțiva ani împreună cu mine.

Maî trebuie să ți spun că fermierul meu vorbește binișor limba franceză, lucru care pentru d-ta este destul de important. Știi că francezii au o deosebită indiferență pentru limbile străine.

Era oare-care ironie în cuvintele prietenului meu; dar pentru că știam bine că spune adevărul, nici nu m'am gândit să protestez.

Am mulțumit călduros contelui Worodîn, care, împreună cu o scrisoare pentru fermierul său, mi-a mai dat și toate indicațiunile necesare pentru a ajunge până la M...

Am plecat și am ajuns la destinație fără evenimente demne de notat.

Am fost primit cu cea mai mare politețe, și m'am putut convinge îndată că amicul meu nu exagerase nimica când îmi vorbise de arta culinară a fermierului Petre Ivanovici Nurkov.

Eram foarte mulțumit și-mi petreceam timpul povestind d-lui Nurkov cele mai fantastice întâmplări vînătorești, întâmplări mele, sau altora.

D. Nurkov mă asculta cu cea mai mare atenție și-mi povestea și dăisul niște isprăvi tot atât de extraordinare.

Toate acestea erau spuse în limba franceză!

Un hoț misterios

Eram la M... de vre-o cincisprezece zile, când într-o zi, am observat în figura lui Petre Ivanovici Nurkov oarecare neliniște.

A doua zi am constatat același lucru, și timp de o săptămână întreagă această stare rea de lucruri merse tot crescând.

Incredințat în cele din urmă că nu e provocasem această înrîstare, am fost oare-cum impresionat de tristețea gazdei mele și l'am rugat cu multă dulceață să-mi spue și mie care era cauza supărării sale.

— Sunt opt zile, îmi răspunse dînsul, de când bag de seamă în fiecare dimineață că îmi lipsește câte un miel, uneori chiar câte două. Lucrul acesta a început să mă plictisească peste măsură.

În toate seriile, înainte de a mă culca, îmi număr animalele și a doua zi dimineața constat că am cu unul mai puțin.

Aceasta este cauza supărării mele.

— Și n'ăi nici o bănuială, domnule Nurkov? Poate că vre-unul dintre servitorii d-tale... vre-un om lipsit de delicatețe?

— Sunt sigur de toți oamenii pe cari îi am în serviciul meu; și-apoi, dacă tâlharul ar fi un om, ar trebui să lase ceva urme materiale despre trecerea sa.

— Poate că sunt niște lupi?

— În această epocă a anului lupii au ce mîncă și dinșii n'au îndrăznială de a se apropia de locuințele omenești, de cât numai atunci când sunt împinși de foame. Și-apoi lupii ar trebui să treacă printr-o deschidere oare-care. Dar eu dimineața găsesc totul tot așa de bine înțuiat cum lăsașem seara.

«Am început să nu mai înțeleg nimic din toată această afacere. Dar d-ta, domnule, ce părere ai?

— Pe onoarea mea, domnule Nurkov, nici eu nu știu ce să cred; dar, în cele din urmă, va trebui să dăm noi peste tâlharul mieilor, fie că are două picioare, fie că are patru.

Câte-va zile trecură.

Într-o dimineață, neputînd dormi, m'am sculat foarte de timpuriu, odată cu răsăritul soarelui. Mi-am luat carabina și am eșit; fericit că puteam respira aerul proaspăt al dimineții. Era vară și cu toate că ne aflam la o mare altitudine, zilele erau foarte calde.

Am văzut cum ciobanul lui Petre Ivanovici deschidea poarta stănei și cum mieii erau duși să pască într-o câmpie destul de vastă.

Puțin după aceea ciobanul și-a chie-mat cănele, s'a întins pe iarbă și după câte-va momente a adormit.

Cănele crezu de cuviință că este bine să facă ca și stăpînul său...

De o dată auzii un sgomot bizar în aer; ridicînd capul, am putut vedea un superb vultur regal care se abătu ca fulgerul asupra unui sârman miel, îl cuprinsă bine în ghiarele sale solide și se înălța cu dînsul în sterele aeriene.

Am rămas uimit; spectacolul era în adevăr mareș. Nu m'am gândit că aveam la îndemînă o pușcă excelentă, sau mai bine zis, era prea tirziu când mi-am adus aminte; vulturul era prea sus.

Dar în clipa aceea am auzit alt zgomot, analog cu cel precedent.

Un al doilea vultur apărură de-odată în fața mea.

La început am crezut că și acesta avea să fîcă ca și tovarășul său; adică avea să se abată asupra trupei pentru a răpi un miel. De astă dată m'pregăteam să-i trimet un glonte în inimă, lucru care nu era de loc greu, pentru că m'afiam la o mică distanță de turma mieilor.

Dar așreptarea îmi fu înșelată.

Pasărea de pradă păru că nici nu bagă în seamă mieii; dispăru repede în direcțiunea pe care o luase celalt vultur.

L'am urmărit cu ochii până departe. Primul vultur nu se mai zărea; de sigur că se dusese spre cuib ca să-și depue prada acolo.

De-odată însă l'am revăzut și am putut constata cu oare-care uimire, că venea întru întîmpinarea camaradului său.

De ce oare? În curînd am aflat-o.

O luptă teribilă

Când cei doi «regi ai aerului» fură față în față, am putut vedea îndată că nu dorița de a fi față în față îi adunase. Cei doi vulturi voiaș, fără îndoielă, să se întreție amical despre micile lor afaceri.

Un moment cele două răpitoare rămaseră nemișcate față în față, privindu-se cu fixitate, măsurîndu-și puterile.

Apoi, furtive se repeziră și lupta începu.

Atunci am asistat la o luptă teribilă, superbă. Cel două adversari erau aproape de aceeași forță, și erau însufleșiți de o furie aproape tot așa de intensă.

Se atacă și se loveau cu o înverșunare ne mai pomenită.

Pene rupte zburau în aer; sângele începuse să curgă.

Spectacolul era curios, pasionant; ascuns după trunchiul unui copac, priveam cu cea mai mare băgare de seamă, doritor de a nu pierde nici un amănunt.

Cel două adversari își sleiau încetul cu încetul puterile, din cauza sângelui pe care-l perdeau și a înverșunării teribile cu care se luptau.

Atunci am ridicat arma și am ochit cu atenție.

Două detunături răsunară.

Loviți mortal și unul și altul, cei două regi ai aerului se rostogoliră la pământ, aproape de mine.

M-am pus pușca pe umăr și încântat de isprava pe care o facusem, m'am îndreptat spre fermă.

Petre Ivanović se sculase și stătea acum de vorbă cu un servitor. Amândoi constataseră că și de astă-dată lipsea un miel. Bietul om era foarte întristat; nu-l supăra atâta lipsa materială pe care o încerca, cât îl mistuia misterul nepătruns al acestor furtisaguri.

— Bucură-te, 'i-am strigat eu; de-acum înainte ești salvat.

Nu ți se va mai fura nici un miel!

Și 'i-am povestit pe scurt expediția mea.

Cel două vulturi au fost transportați la fermă. Uaui l'am păstrat pentru colecția mea; pe cel alt l'am dăruit lui Petre Ivanović.

Și-acum dacă mă întrebați care era pricina încăierării celor două vulturi, vă răspund că sunt tot așa de chinez ca și d-voastră.

Cine știe... poate era la mijloc vre-o rivalitate personală... ori poate vre-o rivalitate de dragoste.

Jean R.

SINUCIDAREA UNUI TRIB

Spre extremitatea nord-estică a continentului asiatic, în regiunile înghețate pe care le străbate cercul polar, trăesc câte va populații, din ce în ce mai rare, ale căror legături cu cele-lalte rase sunt greu de stabilit, dar care totuși par a se apropia mai mult de rasa albă. Printre aceste populații sunt și Tșukii.

Ca fizic, oamenii aceștia se prezintă mai bine de cât mare parte dintre triburile nomade ale ținuturilor înghețate; dar sunt niște populații sărace, pe care mizeria le-a împins adese-ori la cele mai crude și mai dramatice desperări. E datoria noastră să aruncăm o privire de milă asupra acestor frați îndepărtați.

Tșukii trăesc în partea cea mai orientată a provinciei Iakutsk. După spusele unora ar fi în număr de vre-o opt mii, alții însă susțin că sunt numai cinci mii.

Mulți dintre ei și-au găsit moartea în eroicele lupte de rezistență pe care le-au susținut împotriva rușilor cuceritori. Dificultățile existenței au contribuit de asemenea a le reduce numărul.

Cu toate că sunt de aceeași rasă, Tșukii n'au cu toții același fel de existență. Unii dintre ei sunt păstori, și rătăcesc între strâmtoarea Bering și Indiguita; ceilalți sunt pescari și stau mereu pe coaste schimbându-și însă foarte des locul corturilor.

Păstori sau pescari, oamenii aceștia au cu toții pielea albă cu ușoare reflecții negre. Femeile mai ales au pielea tot așa de albă ca și europenele. Se găsesc printre ele multe care au părul blond.

Cu toate acestea întâlnești printre Tșukii și tipuri care amintesc rasa mongolă; unii dintre ei, cu trupurile atletice, cu piepturile eșite în afară, te fac să te gândești la indienii din America de nord.

Unele dintre fetele tșuke sunt destul de drăguțe și ar fi chiar atrăgătoare fără stratul de grăsime care le acoperă figura. Oamenii aceștia au niște foarte bizare idei despre curățenie. Lucrul se explică ușor din cauza groazei pe care trebuie s'o aibă pentru apă și pentru ghiață.

Femeile nu sunt lipsite de cochetăria sexului lor. Își tatuiază obraji și brațele cu figurile cele mai variate.

Bărbații își fac de asemenea câte un mic semn pe fie-care obraz. Ei umblă cu capul ras, lăsându-și numai o șuviță de păr în creștet. Femeile poartă părul lung, despletit pe spate și împodobit cu perle.

Costumele, pe care le poartă femeile, sunt în general fabricate din pieile cele mai frumoase și mai delicate. Nenorocirea este că Tșukii au obiceiul de a-și schimba foarte rar hainele.

Bogăția tșukilor păstori o formează renul. Ei cresc trupe destul de numeroase, care le procură o parte din hrană și le furnizează un element de comerț.

De aceea se și consideră dinșii ca o castă superioară. Zestrea fetelor este formată din reni și, când se naște un copil, se determină de mai înainte numărul animalelor care îi vor aparține.

Tșukii prind animalele cu lassul și le tratează cu cea mai mare blândețe.

Carnea renului este pentru aceste populații un aliment important. Chiar și pescarii caută să și-o procure, făcând schimb cu nomazii. Aceștia din urmă se mai nutresc cu lapte și diferite plante sălbatice. De obicei beau apă sau ghiață topită, dar au o mare patimă pentru rachiu pe care li-l procură rușii și americani.

Ia masă oamenii aceștia au niște obiceiuri pe care frații lor albi nu le-ar aprecia de loc. Nu cunosc alt instrument

de cât mâna; aceeași bucată trece de multe ori prin mai multe guri, înainte de a fi înghițită definitiv. După masă tșukii își spală mâinile, dar nu cu apă, ci cu urină. Atât bărbații, cât și femeile fumează și trac tabac.

Tșukii întrebuințează carnea renului cu cea mai mare economie, pentru că ea constituie alimentul lor cel mai însemnat. Dacă le-ar lipsi, s'ar putea să fie amenințați cu cea mai completă foamete. Foarte superstițioși ei cred într'un spirit bun, pe care se silesc a-l atrage de partea lor prin sacrificii de reni și de câini, — un alt animal foarte important pentru dinșii, de vreme ce le trage sâniile.

Dacă victima sacrificată cade la pământ pe partea dreaptă, e semn bun; în cazul contrar e prevestirea unei nenorociri.

Bărbații își spală mâinile și fața cu sîngele animalului sacrificat; femeile își parfumează colibele și instrumentele de bucătărie.

Se întâmplă însă uneori ca spiritele bune să devie ostile populației. Atunci boalele încep să decimeze trupa renilor; mizeria și ruina se ivesc în prag.

Fără nici un respect pentru viața omească, tșukii sacrifică toate gurile care sunt o povară. Bătrânii, infirmii, toți indivizii care nu sunt în stare să-și câștige hrana prin ei înșiși, sunt sacrificați.

Procedul morții variază și n'are nici o importanță. Câteodată însăși victimele sunt lăsate să-și aleagă felul în care vor muri. Trist privilegiu!

În unele epoci se întâmplă ca bătrânii însuși să-și ceară moartea, spre a se putea duce să trăiască într-o lume mai bună.

Acum de curând o foamete a apăsât mai mult de cât oricând asupra unuia dintre triburi.

Decimată de o boală molipsitoare, întreaga trupă a renilor s'a stins.

Nenorocii siberieni, lipsiți de orice resurse, căzută în ghiarele celor mai oribile suferințe. O iarnă trecu în cele mai groaznice chinuri. Bărbații înaintau foarte departe pe ghiață, îndurând niște temperaturi de patru-zeci de grade dedesubtul lui zero; dar aproape în tot-d'a-una se întorceau cu mâinile goale.

Când prindeau câte un animal, și-l dispuțau cu o lăcomie de lupi.

Reîntoarcerea primăverii, în care își puneau speranțe mari, nu îmbunătăți de loc situația.

Atunci șefii tribului se adunară și deliberară asupra hotărârii pe care trebuiau s'o ia.

Discuția dură o zi întreagă.

Descurajarea nenorociților era așa de mare în cât nimeni nu mai îndrăzne să propună vre-o încercare nouă. În unanimitate luară o hotărâre sfîșietoare, brutală și eroică în același timp.

Hotărâ a ca toți părinții să-și masacreze familiile și după aceea să se ucidă și ei.

Spăimântătorul pact de moarte fu observat până la sfârșit

Pe terenul ales pentru sacrificiul se răspândiră valuri întregi de sânge.

Nici strigătele de durere, nici mila, nici dragostea, nimic nu putu opri singeroasa operă de distrugere.

— Numai câșt-va dintre călăi, după ce își omoriseră familiile, nu mai avură curajul de a se sinucide.

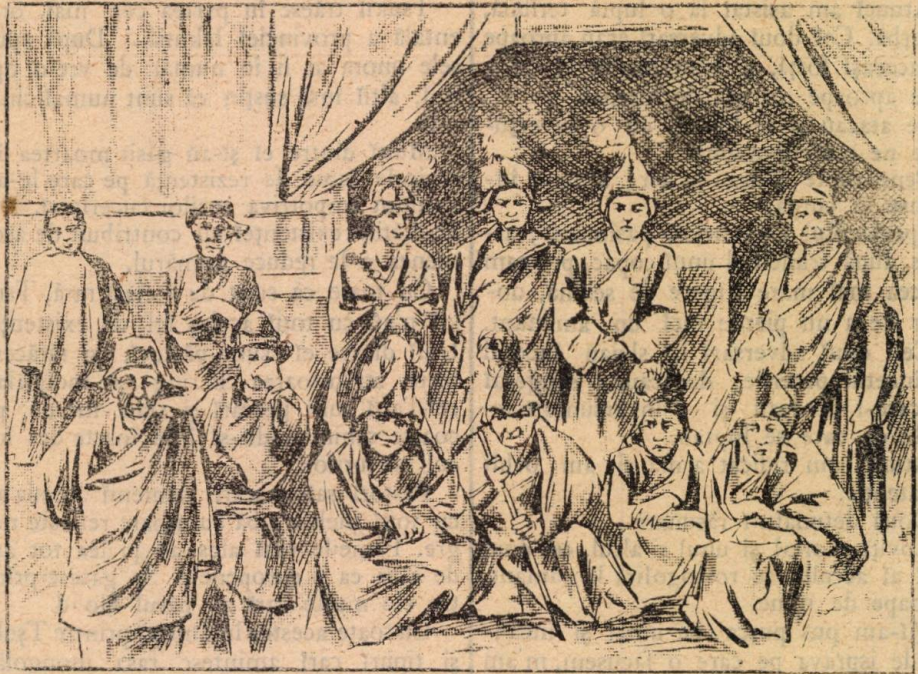
Ei fugiră departe de locul masacru-lui. Fură găsiți vii și povestiră toate amănuntele acelei drame ne mai pomenite.

Pe câmpul de masacrare, tsukii fură găsiți zăcînd în gramezi mari, oribil mutilați. Păsările de pradă începuseră să atace aceste resturi desfigurate.

Asemenea drame teribile s'au mai văzut și în trecut și de sigur că se vor mai repeta și în viitor.

Sunt ultimele convulsii ale agoniei unei rase care este destinată să moară.

Boubou

«Călugări budiști din Laduk»

CULTURILE ASIEI

Religia budistă stabilește ca prime principii că existența oamenească este o grea încercare; că plăcerile acestei lumi nu lasă în urma lor de cât desgust și păreri de rău; că omul nu trebuie să ție nici la onoruri, nici la avere, nici chiar la familie.

Omul trebuie să caute înainte de toate starea aceea specială, care se numește «nirvana», și care este neantul în brațele divinității.

În resumat este doctrina curată a asce-tismului și asce-tismul conduce direct spre viața religioasă.

Budismul a creat într'un mod fatal pretutindeni pe unde s'a stabilit, o lume întreagă de călugări și de personaje consacrate altarelor, care s'au constituit în numeroase asociații și s'au întins ca o lepră asupra întregii Asii.

Legea budistă mai învață chiar că preoția este cultura țării obligatoare, înainte de a intra cine-va în «Nirvana». Simpli laici nu pot pretinde această fericire. Trebuie ca după moartea lor, în viața viitoare, să se încarneze în ființa unor persoane religioase, promițând consacrarile obișnuite.

Spiritele logice se hotărăsc îndată, văzând că este mai bine să se facă de timpuriu călugări, de cât să mai aibă de suferit în urmă o transmigrare, care nu se știe la ce rezultate poate duce.

Această extra-ordinară destășurare a clerului regulat este simțită mai cu seamă la lamaism, forma teocratică a budizmului, care în privința aceasta, prezintă oare-care apropieri cu organizația bisericeii catolice romane. Toți călătorii rămân uimiți de marea asemanare ce există între instituțiile și ceremoniile care con-

stitue forma exterioară a celor două culturi.

Asemănarea aceasta, — uimitoare în unele puncte, — nu mai există însă când e vorba de orchestrele de muzicanți, pe care clerul budist le organizează în multe pagode.

Un călător care a vizitat populațiile budiste, supuse autorității Rusiei, scrie în această privință: «Cîndse deschide ușa și pătrunzi în templu, un mare zgomot ajunge până la urechile tale.

Zgomotul acesta e produs de ceata muzicanților, care cântă dintr'un soi de trompete speciale, foarte lungi și bat din tobe.

Instrumentele acestea formează o armonie destul de sălbatecă; mai cu seamă sunetele produse de trompete sunt cu totul bizare.

Cîntările acestea țin cam un sfert de oră; cînd ultimele sunete ale instrumentelor se perd într'un eco lung, urechile îți țiue și ești ca zăpăcit.

Rămăi însă convins că, în urma unor rugăți atât de febrinți, divinitățile trebuie să-și fi plecat urechea... căci alt-fel ar trebui să bănuiești că aceste divinități sunt surde, lucru care n'ar fi tocmai onorabil pentru o divinitate.

S'au făcut încercări spre a se înlocui aceste cîntări cu niște melodii mai dulci, dar budiștii sunt încăpățânați și nu vor să cedeze cu nici un preț. Ei țin la Nirvana lor mai mult de cât la orî-ce și li se pare că schimbînd cînt de puțin ceremoniile religioase, vor perde fericirea eternului far'niente...

Vetor.

Ultima expediție a unui aventurier

— Urmare —

CAP. VI.

Coliba indiană. — Explicarea enigmei. — O vizită. — Regina Noptilor cunoaște secretul. — Sacrificiul. — Trompet hohotește. — Blocul de gheață se rupe. — M dalia. — Este nepotul meu! — Știința își dreclamă repturile sale.

Apașii pleacă spre wigwa urile lor. Trei colibe fură puse la dispoziția nouilor prieteni. Una pentru Regina noptei, a doua pentru fiul său, a treia pentru doctor și tovarășii săi.

În fața fie-căreia dintre aceste colibe, câte un indian avea să stea de veghe pînă a doua zi dimineată.

— Mil diablos! murmură Espira, în-

cep a credea că Fabricio a avut dreptate cînd ne-a îndemnat să venim la Apași.

Oamenii aceștia ne sunt acum prietenii devotați, și par'că îmi spune cine-va că dinșii îmi vor da cheia enigmei. Dinșii trebuie să cunoască locul unde se află mormintele despre care vorbește manuscrisul doctorului. Sunt sigur că vom găsi cheia enigmei.

«Ei bine, doctore, nu răspunzi nimica? continuă dînsul, adresându-se directșavantului, care stătea gînditor, cu capul între mîni.

— Te rog să mă erți, dragul meu amic, răspuns dînsul; dar eu mai sunt și acuma încă sub impresiunea vorbelor acestei femei care odinioară a refuzat să mă îmbrățișeze.

— Adevărul este, se amestecă Trompet, că întâmplarea aceia n'a fost de loc măgulitoare pentru d-ta.

— Ei! răspunsese fostul hingiu.. O scofălcitură de femei. Nu trebuie să ne facem sânge rău pentru atîta lucru.

— Nu, Chapardo, eu nu mă înșel; văd bine că aici este un mister, și chiar mâine va trebui să am o explicație cu dînsa.

— Și apoi, adăugă Trompet, cum se face că doamna a venit tocmai prin locurile acestea?

Mie mi se pare că din momentul debarcării pînă acum, am fost urmărit neîntrerupt.

— Ești nebun? întrerupsese Chapardo. Uită că am venit pe mare? Uită că de când am debarcat, n'am zărit nici picior de om?..

Cum voești să ne fi urmărit femeia aceasta fără să fie văzută?

— Drace!.. Sunt niște aventurieri; n'am auzit spunându-se că oamenii aceștia au proprietatea de a se face nevăzuți.

— Foarte bine, răspunsese celalt; dar pentru moment, tot ce avem mai bun de făcut, este să ne culcăm. Ziua de azi a fost grea, și nu se știe ce ne mai păstrează Domnul pentru ziua de mâine.

Toți se pregătiră să dea ascultare acestui sfat înțelept, când Gil apărură la intrarea colibeii.

— Caballeros, zise dînsul, mama mea mă roagă să vă întreb dacă o puteți primi?

Doctorul se repezi îndată afară.

Aventuriera era acolo, împreună cu ceilalți doi fi ai săi.

— Senora, murmură savantul, inclinându-se în fața ei, suntem la dispoziția d-tale.

Mama intră împreună cu copiii, și toți luară loc pe niște scaune foarte originale făcute din capete de animale sălbatice.

Aventuriera stătu la îndoaială un moment; apoi, cu o sfortare pe care nu și-o putea ascunde, întrebă:

— Am onoarea să vorbesc senorului Clairfontaine?

— D-ta cunoști numele meu!.. exclamă savantul; cum se face că...

— Lucrul acesta nu l'a putut afla doamna de pe vapor, întrerupsese Trompet, pentru că sunt douăsprezece ani, de când eu nu te-am numit nici o dată de cît pe numele d-tale cel mic: Hilarius.

«Lucrul acesta ți-l jur, domnule, și d-ta știi bine că Trompet n'a mințit nici o dată.

— Liniștește-te, amicul meu, răspunsese doctorul cu blîndețe, și ascultă cuvintele senorei.

— Dar vezi că eu n'aș vrea să se creadă niște lucruri cari...

— Ai de gând să tac? o dată dobitocele!.. îi șopti Chapardo la ureche, dându-i în același timp un pumn zdravăn.

— Da, senor, continuă aventuriera, eu îți cunosc numele, și... mai sunt multe alte lucruri pe cari le cunosc.

— Nu e de mirare; aventurierii știu în tot-d'a-una multe.

Chapardo aplică lui Trompet o nouă lovitură.

— Plicul acesta nu este pe adresa d-tale? întrebă femeia.

Și întinse savantului un plic.

— Cel mai prețios dintre toate documentele mele!.. exclamă doctorul; și în glasul său era în același timp și veselie și neliniște.

— Dar senora, continuă dînsul, cum a ajuns plicul acesta în mâinile d-tale?

— Lucrul e foarte simplu, cablero. Când mizerabilul care ne-a făcut să debarcăm, spre a ne părăsi în urmă...

— Banditul!.. Pe acesta dacă l'aș prinde vre-o dată, l'aș... Dar tăcere!.. de vreme ce acesta este consemnul!.. exclamă Trompet, întrerupându-se el însuși.

— După aceea, continuă Regina Noptilor, neavînd ce face, am pornit spre interiorul jînutului.

Sosiți într-o ventă, stăpînul casei ne-a spus că cu douăzeci și patru ore mai înainte două francezi fuseseră arestați ca spioni.

După descrierea pe care ne-a făcut-o, am ghicit repede că era vorba de tovarășii noștri de drum.

Fără să mă pierdem vre-un minut, am pornit spre San-Juan, spre a putea depune mărturie în favoarea d-voastră. dar cum n'aveam cai, am fost nevoiți să facem drumul pe jos.

În timpul drumului acesta am găsit scrisoarea pe care ți-am dat-o. Ajungînd la presidio, am aflat numele, condamnarea și evadarea d-voastră.

Un moment aventuriera rămase tăcută, apoi reluă:

— Din momentul acela n'am mai avut de cît o idee: să vă regăsesc.

«Am găsit niște cai și am pornit repede pe urma d-voastră; când era aproape să vă ajung, v'ați imbarcat pe o goeletă. Întîrzasem numai cu un sfert de oră.

— Din fericire, m'am întîlnit cu silvatorul d-tale; după ce a stat mult la îndoaială, mi-a spus în cele din urmă că s'ar putea întîmpla să te întîlnesc în jînutul apașilor.

«Dacă era așa, aveam siguranța absolută de a te regăsi, pentru că soțul meu fusese prieten bun cu Vulturul Negru și eu însumi purtam titlul de războinică apașă. De aici obligația de a ne ajuta și de a alerga unii în ajutorul celorlalți.

«De aceea am fost fericită sosind la timp spre a-l putea da ajutorul nostru.

— Și ne-ai scăpat de o moarte sigură, pe noi cari, pentru a ne atrage bună-

voința apașilor, ne-am făcut dușmanii dușmanilor lor.

Aventuriera pîru că n'a auzit această reflexiune a doctorului.

— Odinioară, continuă dînsa, unul dintre d-voastră spunea: «Aici vom găsi cheia enigmei!».

«Ei bine, senor Clairfontaine, acela avea dreptate. Aici se vor sfârși chinurile d-tale, pentru că eu îți cunosc secretul.

Doctorul sări în sus.

— Sunt cinci-sprezece ani de când alerg, de când caut neîntrerupt... Vorbește... oh, vorbește mai repede!..

Regina noptilor se sculă, se apropie de Gerald, îl luă de mână și conducîndu-l în fața doctorului, zise:

— Copilul meu, tu care ai fost fiul meu, îmbrățișază-ți tatăl.

Și savantului:

— Senor Clairfontaine... iată copilul pe care îl plîngi de cinci-sprezece ani.

Femeia se îngălbenise de moarte și vocea îi era întreruptă de suspine; o dură sacrificiul pe care îl făcea. Perez trebuia s'o susțină pentru ca să nu cadă jos.

Gerald înaintă într'un avînt sincer, vesel că se afla în sfârșit în fața celui care era autorul zilelor sale și deschise brațele spre a-și îmbrățișa părintele. Dar brațele acestea nu întîlniră de cît vidul.

Doctorul făcuse o săritură îndărăt, spre a scăpa de această îmbrățișare... filială.

— Fiul meu!.. exclamă dînsul, furios că-și vedea speranțe înșelate; dar eu n'am avut nici odată copii!.. Nu înțeleg ce înseamnă gluma aceasta!..

Într'un colț al colibeii, Trompet le-șina de ris.

— Fiul d-lui Hilarius! Nu, că asta are haz!..

Domnul caută un cimitir, și-și se dă un băiat, căruia i-au crescut mustățile!..

— Sunteți în eroare, senora, continuă doctorul.

— Ai greșit marfa, adăugă Trompet. Cel-lalt martor al acestei scene tragico-comice rămăneau tăcuți.

Gerald nu știa ce să facă.

De odată aventuriera se repezi spre dînsul și îmbrățișându-l cu căldură murmură:

— Cu atît mai bine! Veți rămănea mereu copilul meu.

Doctorul își recăpătase tot sângele rece și vorbea acum în cea mai mare liniște.

— Dar, în sfârșit, senora, zise dînsul, vei bine-voi să-mi explici cum ți-a venit ideea că tînărul acesta ar fi fiul meu?

— Nu, răspunsese aventuriera, cu vocea severă.

Dar aproape îndată și luă seama:

— La urma urmei mai bine să mă explic; m'ai lua drept o intrigantă, și asta n'o voesc... Ai auzit că apașii m'au spus Regina Noptilor. Veți fi crezînd poate că aceasta este o simplă poreclă,

pe care mi-au dat-o dănsii în graiul lor figurat?

— Mărturisesc, senora, așa crezusem.

— Nu e de loc așa; titlul acesta îți aparține prin voința a miilor de oameni. Din cinci în cinci ani, zeci de mii de indieni din toate triburile se adun spre a-și alege un rege și o regină.

«Cel d'întăi primește titlul de Rege al Intunericului; cea-laltă pe acela de Regină a Noptilor.

«De mai bine de douăzeci de ani port acest titlu. În momentul în care mizerabilii aceia m'au părăsit pe niște țărături pustii, mă duceam la San-Francisco, spre a fi aproape de locul unde trebuia să fie anul acesta întrunirea generală a indienilor.

«Acuma, voi face drumul călare; e mai sigur.

Trompet se sculă și rămase în picioare, în poziție militărească.

— Ce naiba l'o mai fi apucat iarăși? murmură Chapardo.

— De vreme ce suntem în fața unei adevărate regine, răspuse Trompet, trebuie să salutăm cu tot respectul cuvenit.

— Când Gerald mi-a fost adus de către o femeie care sosea din Franța, de unde-l răpise părinților săi, fusesem aleasă a doua oară Regină a Noptei, continuă aventuriera.

«Nenorocita aceea a murit după câte-va zile, spunându-mi numele copilului.

«Eu am uitat însă numele acesta, și nu mi l'am adus aminte de cât citind adresa de pe plicul pe care ți l'am dat odinioară.

«Numele acesta era numele d-tale.

«Am crezut atunci că înțeleg, că de cinci-spre-zece ani — tocmai atâția erau și din epoca răpirei — d-ta era în căutarea unui lucru pierdut, și mi s'a părut că lucrul acesta nu putea fi de cât copilul d-tale... Iată de ce n'am voit să te îmbrățișez, mai înainte de a te fi convins, că ești regina aventurierilor, văduva unuia dintre cei mai bogați negustori de animale din toată America, nu puteam fi hoată de copil.

«Acum, nu-mi mai rămâne de cât o singură părere de rău:

— Aceia de a-l fi făcut pe copilul acesta să afle că nu ești adevărata lui mamă.

— Mamă, eu te voi iubi ca și cum ai fi mama mea adevărată!.. exclamă Gerald, aruncându-se în brațele sale.

— Dar noi? întrebare în același timp Gil și Perez.

— Voi veți fi mereu frații mei.

Ochiul tinărului era plin de lacrimi; figura i se transformase de emoție.

Trompet se sculă din nou în picioare.

— Mii de milioane de bombe! exclamă dînsul, vedeam eu bine că tinărul acesta seamănă cu cine-va.

— Tu, Chapardo, privește-l bine, și răscolește puțin amintirile trecutului.

«Nu vezi nimica? Fostul hangiu se uită bine la Gerald și răspuse printr'un semn negativ.

— Dar, d-ta, domnule Hilarius? Să vedem, deschide bine ochii.

Și apucând mâna savantului, îl apropie de tinăr.

— Așa, acum ești aproape, și-l poți privi bine.

«Nu vezi nimic?

— De sigur că nu, răspuse doctorul.

— Ei bine, vă voi spune eu un lucru, eu, care nu sunt savant.

— Ce este, Trompet?

— Este, că d-ta ești tot așa de dobitoc ca și Chapardo, și Chapardo tot așa de dobitoc ca d-ta, domnule.

«Acestea nu sunt cuvinte de efect, ca «ficus», «parus», «pomus», și alte multe pe care le pronunți d-ta, dar oricum sunt niște cuvinte care conțin adevărul.

Doctorul n'avu timp să răspundă.

Trompet se întorsese spre aventuriera:

— Doamnă regină?

— Senor Trompet?

— Mai întâi de toate, continuă fostul zuav, te-aș ruga să nu-mi mai spui nici senor, nici caballero; aceste titluri mă plictisesc peste măsură.

— Ne-am înțeles, amicul meu Trompet.

— Spuneați, prin urmare, că tinărul acesta se numește Clarifontaine?..

— Da.

— Și că a fost furat?.. În ce ținut?.. Lucrul acesta are oare-care importanță pentru mine.

— Dacă-mi amintesc bine, era lângă frontiera Belgiei.

— Ai auzit, domnule, întrebă Trompet, întorcându-se spre doctor.

Mi se pare că Ardenii nu sunt tocmai departe de frontiera Belgiei.

— Mergi înainte!.. Îți repet că eu n'am avut nici odată copii!..

Fostul zuav nu se mai putu stăpâni. — Pentru numele lui D-zeu! exclamă dînsul, oare cercetările d-tale științifice te-au făcut să uiți cu totul, că fratele d-tale avea un copil, și că acest copil a fost răpit?

«Oare ți-s ochii legați, de nu mai vezi de loc că tinărul acesta, care nu e de loc fiul d-nei regine, seamănă ca două picături de apă cu fratele d-tale?

«Și tu, Chapardo, nu-ți mai amintești nici tu de căpitanul nostru, în ziua când ne spunea plângând la Biskra: «Copiii mei, aveam un fiu, și mi-a fost răpit.

«Ei bine!.. eu nu l'am recunoscut pe tinărul acesta, pînă odinioară, când l'am văzut plângând.

— Ah!.. micul meu căpitan, continuă dînsul, apropiindu-se de Gerald și strîngându-l în mână. Văd bine că ești fiul tatălui d-tale.

Doctorul pălise.

Oare nu cum-va omul acela, care nu se lăsa mișcat de nimic care nu era geografie, etnografie, archeologie... avea să se mărturisiască emoționat?..

Care este pronumele acestui copil?

— Gerald, răspuse aventuriera.

— De unde este medalia pe care o avea la gât?

Nici nu mai întreba dacă copilul avea sau nu vre-o medalie.

Cu un gest repede, Regina nopții desfăcu haina tinărului.

O medalie îi era atârnată de gât.

— Iat-o, caballero, zise dînsa.

Doctorul se repezi, își îndreptă lunetele și timp de câte-va secunde examină cu atenție medalia.

Fața îi era inundată de sudoare; picioarele îi tremurau. Un strigăt de fiară sălbatecă îi sbucni din piept.

— Aceasta este medalia pe care am găsit-o în ruinele Cartagenei, aceasta este medalia pe care am atârnat-o de gâtul nepotului meu, medalia...

Dar nu mai avu putere să continue; se clătină și se răsturnă pe spate.

— Stăpânul meu!.. stăpânul meu moare!.. si eu l'am ucis!.. exclamă Trompet, îndurerat.

Dați-mi puțin oțet!.. oțet!..

Și perzându-și capul, voi să iasă din colibă.

Aventuriera îl opri, și scoțând din buzunar un floavu făcut dintr'un corn de antilopă, îl desfăcu și suflă peste obrazul celui leșinat o mică cantitate dintr'un praf alb.

Peste puțin savantul deschise ochii și își preumblă de jur împrejur privirea-l rătăcită.

În curînd memoria îi reveni.

Se ridică, și repezindu-se spre Gerald îl îmbrățișă cu patimă.

— Nepotul meu!.. Scumpul meu nepot!..

— Unchiule!..

Și timp de câte-va momente, cei doi oameni se ținură îmbrățișați, amestecându-și lacrimile.

— Orî ce-am spune, dar lacrimile unui bărbat ne emoționează tot-d'auna.

Și bunul Trompet își ștergea ochii cu mâneca hainei.

Bravul zuav n'avea nici o batistă la îndemână.

— Micul meu Gerald, reluă doctorul, te uitasem aproape cu totul; și totuși, câte lacrimi n'am vărsat din pricina ta!.. Cercetările mele științifice însă m'au absorbit cu totul, și nu mi-au mai dat răgaz să mă gândesc în altă parte.

«Acum, nu ne mai rămâne de cât să mulțămîn destinului.

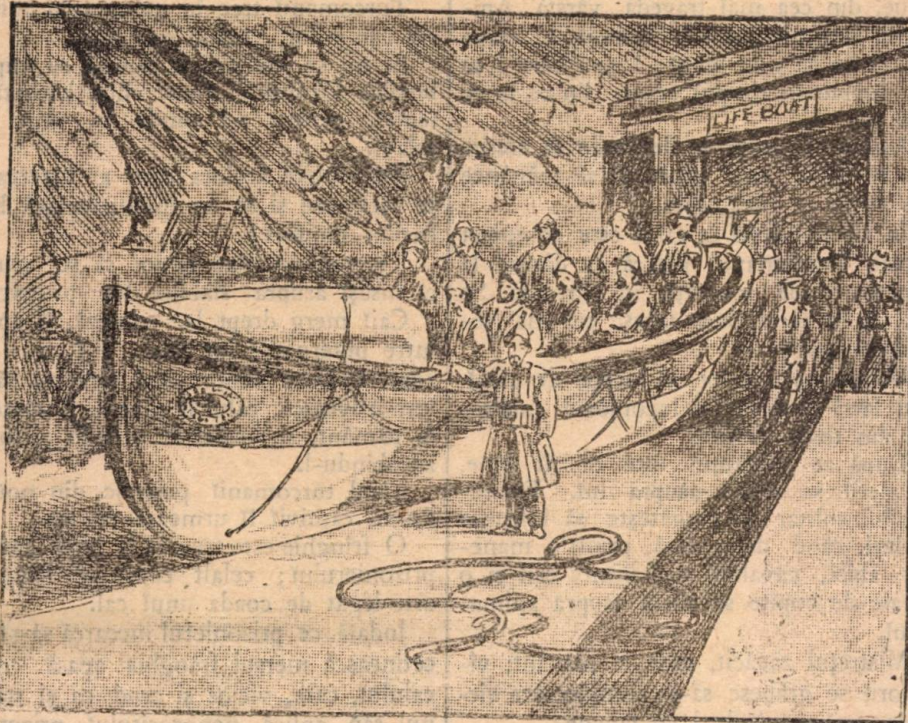
Un sughiț înăbușit îl făcu să întoarcă capul.

Regina nopții nu-și mai putea stăpâni durerea.

— Iartă-mă, senora, iartă-mă!.. N'aș fi voit ca bucuria noastră să te întristeze...

— Mi se pare, răspuse dînsa, silindu-se să suridă, mi se pare că acum îți pot da îmbrățișarea pe care ți-am refuzat-o odinioară.

(Va urma)

Salvatorii in haine impermeabile sunt gata de luptă contra elementelor

DRAMELE MARITIME

PERIPEȚIILE UNEI SALVARI

Un proverb din bătrân, un proverb înțelept, dar cam egoist, spune că e bine să-și facă cine-va dreptate sie însuși mai întâiu și numai în urmă al'ora.

Proverbul acesta este foarte potrivit cu timpurile noastre, când e pus foarte adese ori în aplicare.

Scenele pe cari le povestim s'au petrecut cu ocazia naufragiului magnificului vapor al companiei Elder Dempster, «Jebba», care s'a pierdut primăvara trecută la Bolt Tail, la intrarea mării Mănecl.

Cititorii își aduc aminte că epoca aceea a fost fatală navigației. În mai puțin de cinci-spre-zece zile marea Mănecl a fost teatrul a șase naufragii importante. În aceeași epocă a naufragiat și vaporul «Berlin», care a făcut atâtea victime.

Marea era mereu furioasă. La toate porturile salvatorii stăteau gata să plece în ajutorul acelora cari erau în primejdie.

Cu două ore înainte de răsăritul soarelui, omul care era de gardă la Bolt Tail auzi detunăturile tunului de alarmă.

Nu mai încăpea nici o îndoială că un vas se afla în primejdie.

Fără să mai piardă un singur moment, gardianul dădu alarma în sat. Un sfert de oră după aceea echipagiul frumoasei lunte de salvare «Sir-George-Back», oferită de către «Royal Life Boat Institution», era întrunit pe țărm. Intreprinză-

torii eroi ai mării făceau ultimele pregătiri pentru plecare sub ochii atenți ai întregii populații a satului.

Imbrăcați în hainele lor impermeabile, salvatorii stăteau la posturile lor; se lumina de ziua și în largul mării, la o distanță de două kilometri, se putea zări un vapor, care părea să fie un transatlantic.

Fără îndoială vasul acela trebuia să aibă și pasageri; trebuiau prin urmare să

încearcă chiar și imposibilul pentru a-l scăpa de o moarte sigură.

Impins de brațe viguroase, «Sir-George-Back» fu lansat pe mare.

Înainte!

O luptă teribilă contra elementelor începu. Dar în zadar valurile amenințătoare își ridicau zidurile lor sălbatice în fața luntrei.

Luntrea înainta mereu.

După două ore de eforturi supra-omenești, Sir George Back se apropiase destul de mult de vasul în primejdie pentru ca o convorbire să se poată schimba între pilot și căpitan.

Se află că vaporul se numește «Jebba», că venea de la Sierra Leone, de pe Coasta occidentală a Africii, transportând o sută de pasageri, printre cari și un detașament de soldați coloniali liberați.

Cu toate acestea marea era prea furioasă pentru ca luntrea să se poată apropia de «Jebba» operând salvarea pasagerilor.

De alt fel vaporul, cu toate că era într-o stare gravă, putea să mai reziste încă valurilor.

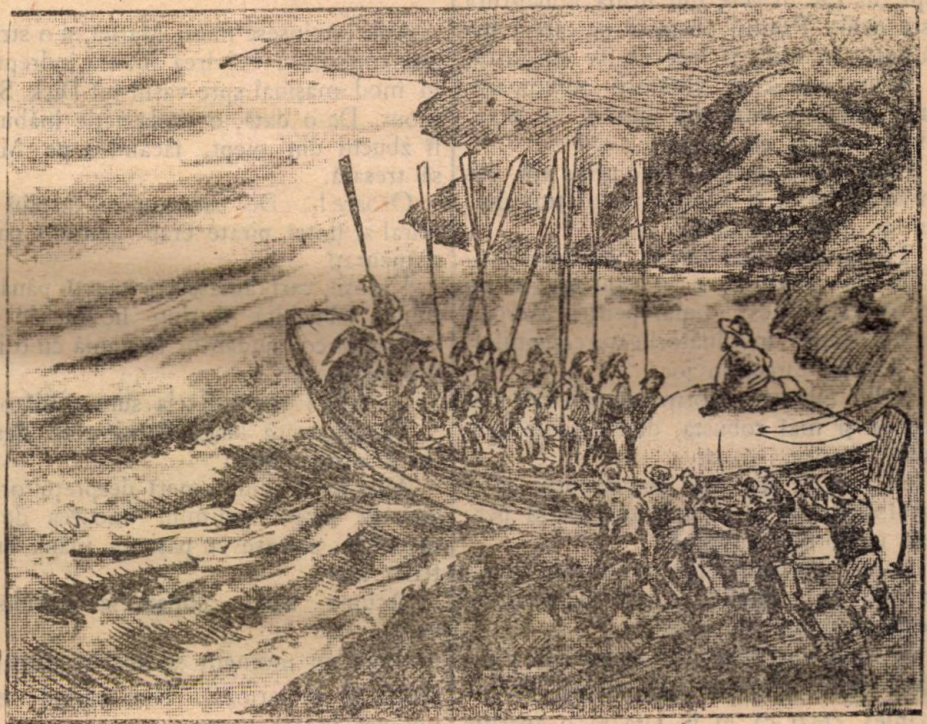
Căpitanul, văzând că situația este desperată, își luase nădejdea de a mai salva vasul; el se silea acum să-l împingă cât mai aproape de țărm, pentru ca drumurile luntrei de salvare să fie cât se poate de mult scurtate.

În modul acesta aveau să fie cruțate și o parte din mărfuri.

Lucrurile se petrecură în adevăr după prevederile căpitanului.

Toți pasagerii fură salvați prin ajutorul a trei cabluri mișătoare.

A doua-zi fură aduse pe uscat, tot în

Vasul e împins pe marea furioasă.

același mod, pachetele poștale pe care le transporta vasul.

Abia după două zile putură să se ocupe marinarii și de bagajele călătorilor.

Vasul însă, nu putu fi salvat, cu toată ardoarea marinarii. În cele din urmă trebui să-l lase în voia valurilor furioase care-l înghițiră.

«Jebba» zace și azi în fundul mării.

Salvarea pasagerilor s-a efectuându-se în condiții bune, a fost fotografiată de un pasager care se afla pe acolo, în diferitele ei peripecii.

Clișeurile noastre reprezintă două din aceste interesante fotografii.

Marinar.

CAI, VÂNĂTORI DE OAMENI

Nomazii turcomani, care par a fi niște triburi de păstori, preumblându-și imensele lor trupe prin Persia și Hircania, sunt mai curând vânători. Ei se pricep să-și dreseze pentru plăcerile lor cinegetice prețioși auxiliari.

Ei, au mai întâi șoimul de vânatoare numit «qurk». Întrebuințarea acestei păsări au învățat-o de la Persani. Cu ajutorul ei, turcomanii vânează nu numai păsări, dar chiar antilope și onagri (magari sălbateci).

Modul în care atacă șoimii măgarii sălbateci, este foarte curios. Paserea se repede la animal, chiar când acesta alegea în cel mai furios galop; ea se așează drept între ochi.

Orî cât de repede ar fi cursa animalului, orî cât de multe eforturi ar face pentru a scăpa de teribilul dușman, în cele din urmă trebuie să se declare învins.

Paserea bate cu atâta putere din aripă, în cât în cele din urmă «onagru» este orbit. Primul obstacol pe care-l întâlnește în cale, îl face să se oprească.

Acum sosesc și vânătorii turcomani, care străpung animalul învins, cu săgețile sau chiar cu lăncile.

Câte odată onagru este prins viu, dus în captivitate, și vândut cu prețuri destul de mari persanilor.

Turcomanii mai au un puternic auxiliar de vânatoare și în caii lor. Ei nu se servesc de ei numai pentru alergat, ca europenii. În vânătorile turcomanilor, calul intră direct în joc.

Calul turcoman formează rasa cea mai repede și mai robustă, dintre toate speciile equestre.

În Asia, e tot așa de celebru ca și calul arab, de și e mult mai puțin perfect ca forme corporale.

Calul Turcomanilor are corpul lung, excesiv de costeliv, capul mare, greț, disproporționat cu gâtul.

Și când vezi scheletul acesta vin alergând prin imensele câmpii ale Turcomaniei, crezi că ai în fața ta o apariție fantasmagorică.

Pentru a creia un asemenea cal, turcomanul îl supune unor antrenări continue, din cea mai fragedă vârstă. Animalul este alergat zile întregi, în etape din ce în ce mai lungi; hrana care i se dă, devine în timpul acesta din ce în ce mai puțină.

Așa în cât, calul se deprinde să alerge din ce în ce mai mult, și să mănânce din ce în ce mai puțin.

În sfârșit, după ce calul este complect dresat, Turcomanul pleacă cu dânsul la vânatoarea de mistreți, în Hircania. Se știe că în acest ținut trăesc cei mai teribili mistreți.

Urmărirea fiarelor se începe de câini, care latră puternic și înconjoară mistrețul din toate părțile.

După ce mistrețul este obosit bine, cavalerii se reped asupra lui. Formidabilul solitar se pregătește să înfrunte asaltul, când de-o dată, printr-o manevră abilă, cavalerii își întorc caii și o pleacă de copite se abate asupra animalului.

Mistrețul zăpăcit, cade la pământ; vânătorii se grăbesc să-și completeze victoria, străpungându-l cu lăncile.

Caii turcomani mai servesc și la un alt fel fel de vânatoare, care este foarte scump sălbaterilor lor stăpini, și pe care guvernul persan n'a avut încă curajul de a o împiedeca pînă acum.

Este vorba despre vinătoarea de oameni.

Turcomanii trec în galop prin mijlocul câmpiilor, vinând oameni.

Ei nu se mulțumesc numai cu trupele bieților locuitori; răpesc chiar bărbați și femei, pentru a-i vinde în urmă ca sclavi.

Nenorocire acelora care ar încerca să se înarmeze și să se împotrivescă barbarilor răpitori!..

Turcomanii n'au nevoie să se arunce ei însuși asupra slăbilor lor protivnici.

Caii merg drept la oameni, îi apucă între puternicile lor fălcă, și îi fac prizonieri. Dacă nenorocitul încearcă să se împotrivescă, calul îl mușcă, îl trîntește la pământ, și-l calcă cu furie în picioare, zdrobindu-l.

Când turcomanii pornesc din noaptea la drum, captivii îi urmează pe jos.

O frînghie este trecută în jurul gâtului prizonierului; celalt capăt al frînghiei este legat de coada unui cal.

Indată ce prizonierul încearcă să-și încetinească mersul frînghia apasă coada calului, care, vicios și crud ca și stăpânul său, aplică nenorocitului prizonier, câte-va eloquente părechii de copite.

Se înțelege lesne că prizonierul își dă toate silințele să-și uite obosiala, pentru a căpăta cât mai rar asemenea aver-timente.

L. Charpentier.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Alik împinsese mâna Mariei, și o strângea convulsiv. Privirea lui era îndreptată în mod mașinal spre vasul lui Dick Seymour. De-o dată, o exclamație înăbușită îi zbucni din piept, făcând-o pe Mary să tresară.

Oroare!... De catargurile vasului amiral al flotei pirate erau atârnați patru spânzurați.

Vislași, care rămăseseră tăcuți până atunci, izbucniră într'un hohot de râs bestial, și comandantul exclamă cu o ironie sălbatecă:

— Alik! vezi! Aceia sunt trădătorii!

Te asigur că lângă dânsii este destul loc și pentru tine!

Alik înălță din umeri desprețuitor, și fără să facă banditului onoarea de a-i răspunde, strânse cu pasiune mâna prietenei sale.

Acuma barca ajunsese la pavilionul negru.

Peste un moment se auzi o comandă scurtă și imperioasă. Naufragiații recunoscură îndată vocea.

— God bless! mister Harry... Ono-

rurile primirei ne vor fi făcute de către mizerabilul de Dick!... Știu că vom duce-o bine!

Totor era mereu în prada acelei lăncezeli bizare, pe care prietenii săi n'o puteau înțelege.

În zadar îl striga Merinos, în zadar se încerca să-l ridice; el recădea în fundul șalupei, inert... Se părea că resorturile celui organism de fer fuseseră zdrobite dintr-o dată.

Nenorocitul tânăr nu vorbea, nu vedea, nu auzea!

Nelly, cu ochii plini de lacrimi, își mișcase batista în apă, și fricțiunea cu blândețe fruntea scumpului bolnav.

— Urcăți-vă mai repede, sau vă voi târî aici cu forța! se auzi vocea mândră a lui Dick Seymour.

— Nu voi îngădui ca alte mâini să-l atingă! exclamă cu hotărîre frumoasa copilă.

«Harry!... dragul meu frate... să-l ducem noi!...

— Da, să-l ducem noi!... sârmanul Totor!

Cu toate că, foarte slab încă, și încurcați în mișcări de hainele lor ude, carli li se lipiseră de piele, îl apucară pe Totor de brațe, și-l siliră să urce treptele repezi.

Alik se urcă după ei, ținând brațul Mariei, care plângea în tăcere; vederea celor patru oameni spânzurați o făcea să tremure de spaimă.

Alik și Maria, fură primiți cu hohote de râs și cu semne triviale.

— Tăcere!... Miș de tunete! Tăcere! San voi ordona să fie pus în fiare primul, care va îndrăzni să mă ridice glasul!...

Totor fu așezat pe o bancă.

Dick Seymour înaintă spre dânsul, cu o expresiune teribilă de ură.

Vocea îi devenise seacă, șuerătoare, și nu mai avea de cât vorbe de ură și de dispreț.

— Totor!... Așa dar, dânsul este!... Dânsul în carne și oase!... Dânsul! Acela pe care, cu propriile mele mâini, l'am zidit de viu!

«Niciodată n'aș fi crezut așa ceva! Mă întreb dacă nu cum-va ochii mei se înșală!

«Copilul acesta! ștregarul care, cu nebuniile lui necugetate, mi-a făcut atâta rău!...

«Așa dar, îl am din nou în puterea mea! Voi avea bucuria sălbatecă de a-l smulge pielea bucată cu bucată, de a-l suge sângele picătură cu picătură!... Dar îl ved prea slab. Mi se pare că e în agonie! Voește oare să-mi fure răzbunarea?... Voește să moară aici, sub ochii mei?...

Și, furios, îl lovi cu piciorul, strigându-l:

— Haide! ridică-te în picioare!

Totor rămase nemișcat. Dar Nelly sări înaintea banditului și-l strigă indignată:

— Lașule! lașule! lovești un dușman care e pe moarte.

— Da! ești laș! întrerupse cu demnitate Harry.

«Căci, dacă este vre-un lucru care cerește respectul tuturor oamenilor, oricât de mizerabil ar fi ei, lucrul acesta este curajul!

Și curajul lui Totor are drept la respectul d-tale, la respectul d-tale mai mult de cât la oricui, Dick Seymour!

«Și dacă uiți lucrul acesta, înseamnă că ești mai nemernic de cum mi-am închipuit eu vre-o dată!...

— Nu-ți așa, d-lor, că Totor merită respectul d-tră?

Erau acolo vre-o trei-zece de bandiți, înarmați până în dinți, carli formați un semi-arc în jurul șefului lor.

Protestarea vehementă a americanului îi făcu să tresară. Erau printre bandiții aceia unii carli mai aveau un rest de conștiință, carli mai aveau un rest din acel nu știu ce care te face să vibrezi la auzul cuvintelor de onoare și de curaj.

Un murmur de aprobare se ridică din rândurile lor.

— Tăcere! tună Dick Seymour.

«D-ta, adăogă dânsul în ironie, întorcându-se spre Merinos, vorbești bine. Și întorcându-se către tovarășii lui, ticălosul le spuse pe un ton sinistru:

«Știți ce aveți de făcut... supuneți-vă!»

Cu o iuteală nespūsă, ticăloșii se aruncară asupra naufragiaților, puseră mâna pe Nelly, Mary, Aliket Merinos, și cu brutalitate îi puseră în neputință de a face un gest măcar!

Dick zâmbește cu un aer sinistru, înaintează către Totor tot nemișcat, cu privirea stinsă, cu gura întredeschisă, măduarele zdrobite.

El se apleacă asupra lui și strigă în zeflemea:

«Ei! Totor... ilustre Totor».

Atunci, adevărată minune, muribundul înviază și dintr-o săritură e în picioare!

Formidabil, cu gura rânjind de ironie, cu ochii strălucitori, el răspunde:

«Prezent!»

Dick înlemnit se ridică, se dă îndărăt, caută o armă. El rămâne o clipă nemișcat. Una singură și e destul. D'abia e în picioare și mâna dreaptă a lui Totor spintecă aerul șuerând, și-l ajunge orizontal pe gâtul.

A fost o mică lovitură sub bărbie, tocmai în dreptul mărilor lui Adam. Dar o lovitură mică de o precizie îngrozitoare și mortală!

Mr. Dick zice: Ah! închide ochii, mâinele îi bătănesc, genunchii i se înmoae și cade trăznit.

Totor izbucnește într-un râs îngrozitor. În același timp sare asupra lui Dick alb ca cearșaful, îl ia de subțiori, și-l strigă:

«Omulețul nostru măi trăește! iar tu tâlharule, ai pățit-o! e lovitură japonezului... și ea nu greșește nici odată!

«Ah! vrei să joci popici cu capul lui Merinos, ei bine, rechinii îți vor înghiți capul!»

Cu o sforțare irezistibilă, el ridică cadavrul și îl aruncă peste bord.

Se aude un buf! sinistru... s'a sfârșit. Banditul se cufundă și dispare.

Această scenă ne mai pomenită s'a petrecut în mai puțin timp de cât trebuie spre a o scrie, iar piraii năucii nu s'î puteau crede ochilor.

Ei cum! Dick Seymour e mort! Regele hoților, banditul genial și temut înaintea căruia tremurau cei mai trufași, cei mai bogați și mai puternici a murit în această luptă banală!

El care băgase în răcori două țări mari și cu carli trebuiau să stea de vorbă șefii statelor puternice, ucis ast-fel ca un câine și aruncat peste bord ca o pisică moartă!

Fu o clipă de încremenire, de groază aproape pentru acei oameni a căror asociație lipsită de șef era de-odată desființată.

Toate acele elemente răzlete pe carli o mână de fier le subjugă, le disciplina

și le frământă într'un singur aluat de impersonalități criminale nu mai au, într-o clipă, nici legătură nici coeziune.

Șeful pierit, nu mai rămâne nimic! Și acestor oameni deprinși a nu gândi nici odată, ci obișnuiți cu supunerea pasivă, le veni de odată gândul nelămurit, pe care nu îndrăznesc încă a-l formula:

«Ce ne facem acum?»..

Dar fiind-că înainte de toate sunt ființe violente și, spre a spune totul, niște impulsivi, ideea foarte firească de a-și răzbuna șeful, le veni la toți deodată.

Și pe neașteptate izbucniră strigăte din toate gurile:

«La moarte!.. la moarte!.. răzbunare! da!.. da!.. răzbunare pentru Dick Seymour!»!

Se auzi un zăngănit de arme agitate; apoi o năvală asupra scundului Totor, care și scoate mândru pieptul și pare a deveni mai înalt față de această deslănțuire de furie ucigașă!

Indrăzneț pînă la nebunie, el își încrucișează brațele și înfruntă cu capul și pieptul săbiile, topoarele și revolverele, face trei pași înainte.

Acest gest eroic oprește urletele și principuește o tăcere sfâșietoare. Merinos, Alik și fetele, îngrozite din creștet pînă în tălpi, opresc strigătul ce va să rupă vraja.

Și în fața acestui om, acestui ștregar dezarmat, care pironeste asupra lor privirea limpede a marilor săi ochi cenuși, ucigașii își lasă armele în jos.

Merinos o spusese mai adineauri: «Bărbăția produce respectul!»..

Totor respiră adânc, face o pauză, își întărește glasul și exclamă:

— Nu, gentlemen, n'o să mă uciideți!.. ar fi prea laș... da, laș... și nedrept și mai presus de toate nefolositor!».

«Treț-zece împotriva unuia!.. și desarmat!.. nu! dar lumea întreagă n'ar avea destule risete și dispreț pentru voi!

«Apoi ce aveți să-mi imputați?... Că m'am apărat?... Dar care dintre voi n'ar fi făcut tot ast-fel?... Ia să vedem, omul de inimă n'are oare nu numai dreptul, dar și datoria de a lupta pentru viața lui? Dar lucrul e logic, esențial și, mai presus de toate, omenesc!

«Iar asta am făcut-o și eu! Dyck Seymour mă ataca... voia să mă ucidă... Eu l'am omorât... E dar cu atât mai rău pentru el, nu-ți așa? Și asta dovedește că acest mare șef, că acest ilustru «Businessman» își cam usurpase faima, fiind-că a fost răpus atât de ușor!

«... Și în sfârșit—și asta fie zis între noi—mărturisii-o pe șleau, la o adică sunteți încântați că v'am cotorosit de el.

«Vă făcea să duceți o adevărată viață de ocnași, vă conducea cu bastonul, vă plătea prost și vă socotea ca niște câini!.. Eu am văzut-o și nimeni dintre voi nu mă va desmînți.

(Va urma).

IN REGATUL ELEFANTULUI ALB

Dacă este vre-un oraș interesant mai ales prin obiceiurile și prin curiosul său aspect, apoi de sigur că orașul acesta este Bangkok, capitala regatului Siam.

E un port militar, așezat pe țărmul Menamului, foarte important și din punctul de vedere comercial.

Când am pătruns întâia oară în Bangkok, am fost viu impresionat; soarele apunea și, cum se întâmplă în tot-d'una la tropice, noaptea urmă îndată, fără crepuscul.

Aspectul orașului

Nici munți nici coline. Bangkok este situat în delta fluviului; o câmpie vastă, plină de plantații de orez tăiată de numeroasele brațe ale Menamului, și de canale și mai numeroase.

Verdeața forma o masă compactă; de-o dată însă am văzut alergând niște lumini, niște scântee, cari rățăceau încoace și încolo, ca duse de vânt.

— Ce să fie acestea? exclamă eu.

«Oare nu cum-va au și început figurile? Ce înseamnă toate aceste puncte licăritoare? Ce înseamnă candelile acestea, pe cari le ved în toate părțile, ca și cum o baghetă magică mi-ar fi impresionat ochii?»

— Sunt luciulele! Îmi răspunseră tovarășii mei de drum, râzând de naivitatea mea.

Erau în adevăr insectele acelea fosforescente cari seamănă destul de bine cu licuriciile din Europa.

Arborii de pe țărmurile Menamului sunt pline de asemenea insecte.

Peste puțin lumina se fură aprinse în bărci.

Aspectul era feeric; un tumult de note sgomotoase cari se ridică de-o dată, umplând văzduhul, îmi dădu ideea unei particulare a acestui ținut siamez.

A doua zi, cum s'a făcut ziua, am alergat și m'am aruncat într-o barcă; bărcile acestea foarte numeroase, de și cam uniforme ca aspect, dau Bangkokului o fizionomie caracteristică.

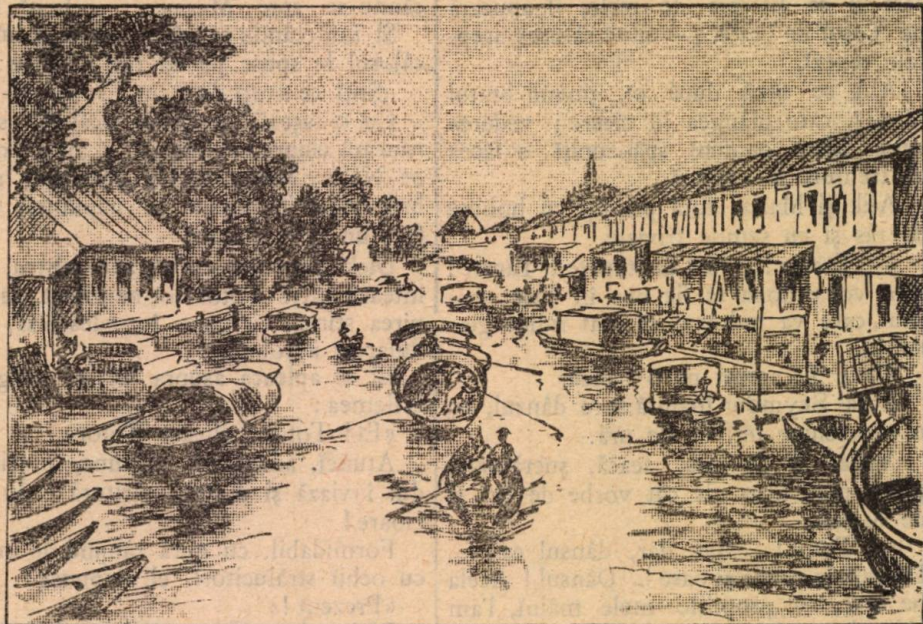
Și nu numai oamenii săraci își fac din bărcile acestea case; dar chiar și oamenii bogați, miniștri și principi au câte o casă plutitoare. E bine înțeles o barcă mai mare, mai frumoasă, mai artistic ornamentată, dar în definitiv tot barcă este.

Negustorii au și ei bărci plutitoare, cu ajutorul cărora își desfășoară marfa în tot orașul.

Nu doresc răul oamenilor acestora, zise tovarășul meu european, care mă călăuzea, dar aș vrea să se mai repete o dată un spectacol pe care l'am văzut aici: un incendiu în orașul acesta plutitor.

— Un incendiu!...

— Da. Focul se aprinde pe apă.

În regatul elefantului alb

Bărcile plutitoare se aprind una de alta și focul se întinde repede. E un spectacol pe care nu l'aș putea asemăna cu nimica.

«Bangkok-ul posedă totuși pompe cu vapor, cari au fost fabricate din ordinul regelui Sula-longork, iubitor pasionat al tuturor invențiilor europene. Dar aproape în tot-d'una pompele acestea sosesec prea târziu.

Animalele sfinte

În timpul acesta un cortegiū sgomotos și bizar se apropia.

În mijlocul unei bărci mai vaste, escortată de altele mici, împodobite toate cu ghirlande de flori, un elefant își înălța monstruasa sa siluetă.

În bărci erau niște muzicanți, cari făceau un sgomot imens cu instrumentele lor...

— Ah! exclamă tovarășul meu. Eram curios să vedem spectacole noi: suntem serviți de minune!.. Asistăm la intrarea elefantului alb în orașul Bangkok...

Știu că elefanții albi sunt geniile bine-făcătoare ale ținutului, din care pricină Siamul a și fost poreclit regatul elefantului alb.

Drapelul roșu al statului, are efigia unui elefant alb. Atât cât va trăi animalul acesta minunat, va apăra Siamul de orîce catastrofă.

Calificativul de alb însă este cam exagerat. Elefantul are o culoare deschisă, omogenă, dar cam prea închisă spre a fi albă.

Îndată ce vre-un asemenea animal este descoperit în pădurile de prin împrejurimi, este capturat și condus cu pompa

pe care o vezi până la palatul regelui.

Timp de mai multe zile, neîntrerupt se dau serbări poporului. Fericitul vânător este scutit de orîce biruri către Stat pentru toată viața; ba încă și moștenitorii lui se bucură de aceeași favoare până la a treia generație.

Dar cu elefantul ce se face?

— Elefantul merge să trăiască alături de miș tovarășii de al săi, în grajdurile Majestății Sale.

Oamenii anume tocmiți hrănesc animalele sfinte cu cele mai frumoase banane ce se pot găsi și le îngrijesc așa de bine, în cât trăesc foarte sănătoși până la vârsta cea mai înaintată.

Bărcile pline de Siamezi, îmbrăcați în haine de sărbătoare, erau așa de numeroase aproape de țărmul drept al Menemului, unde se află palatul regelui, în cât ne-a fost cu neputință să debarcăm.

Ne-am hotărât să înaintăm îndată până la cartierele indigene, cari sunt despărțite de orașul regal, printr'un simplu canal.

Am debarcat; chinezii, cambogienii, indienii, se îngrămădeau în jurul nostru, îmbrăcați în costumele lor originale.

Femeile poartă niște costume care nu se deosebesc tocmai mult de acele ale bărbaților.

În fața noastră, fără nici o simetrie, se deschideau niște stradele așa de strîmte, în cât cu greu ar fi putut trece o trăsură pe acolo. Casele, foarte joase, se îngrămădesc una lângă alta.

Mărfurile sunt întinse la pământ, într'o îngrămădală; o murdărie și o zăpăceală spăimântătoare.

Cerșetorii și leproși se amestecă în mulțime. Prin ușile deschise ale localu-